

รายงานการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันศุกร์ที่ ๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒
ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๕๕ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกฯ ที่มาประชุมทั้งหมด ๒๑๓ คน

(เนื่องจาก นายมีชัย ฤชุพันธุ์ ประธานวุฒิสภา ทิศราขการ นายอามา
มมสวารค์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง จึงปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ขณะนี้มีสมาชิกฯ มาประชุม
ครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดประชุมครับ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

๑.๑ ด้วยเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้ส่งคำวินิจฉัยของ
ศาลรัฐธรรมนูญ เรื่อง ประธานสภาผู้แทนราษฎรขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสถานะภาพ
ของการเป็นรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๑๖ (๔)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ..... 02736
วันที่..... 29 มิ.ย. ๖๒
เวลา..... 11.00 น.

ที่ ศร ๐๐๐๗/ 0804

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ถนนพระอาทิตย์ กท ๑๐๒๐๐

๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง ประธานสภาผู้แทนราษฎรขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยเสถียรภาพของความเป็นรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๑๖(๕)

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ดำเนนาคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๑๖/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๒

ด้วยที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้ส่งคำร้องของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ๑๒๕ คน เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ความเป็นรัฐมนตรีของนายเนวิน ชิดชอบ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะสิ้นสุดลงตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๖(๕) หรือไม่

บัดนี้ศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสำเนาคำวินิจฉัยที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และนำกราบเรียนประธานวุฒิสภาทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายหนพล เสงใจริญ)

เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

กลุ่มวิเคราะห์กฎหมายและคดี

โทร. ๖๒๕-๒๕๔๕ , ๖๒๕๒๕๕๕ ต่อ ๒๔๒๔

โทรสาร ๖๒๕-๒๕๔๕ ต่อ ๒๔๑๕

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๖/๒๕๕๒

วันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๒

เรื่อง ประธานสภาผู้แทนราษฎรขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสถานภาพของการเป็นรัฐมนตรี
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๖ (๔)

ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้ส่งคำร้องลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ของสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรจำนวน ๑๒๕ คน ซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมด
เท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรได้เข้าชื่อเสนอคำร้องต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ตามบทบัญญัติของ
รัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๖ เพื่อให้ส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า ความเป็นรัฐมนตรี
ของนายเนวิน ชิดชอบ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะสิ้นสุดลงตามบทบัญญัติ
รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๖ (๔) หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องได้ความว่า ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๑๘
มิถุนายน ๒๕๕๑ ว่านายเนวิน ชิดชอบ จำเลย มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๒๔
ให้ลงโทษจำคุก ๖ เดือน และปรับ ๕๐,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่า จำเลยเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน
โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระ
ค่าปรับ จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๕. ๓๐ กับให้จำเลยโฆษณาคำพิพากษาในหนังสือ
พิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์, และมติชน เป็นเวลาติดต่อกัน ๑ วัน และขณะนั้นนายเนวิน ชิดชอบได้ยื่นอุทธรณ์
คัดค้านคำพิพากษาศาลจังหวัดบุรีรัมย์ คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ กรณีดังกล่าวนี้ทำให้
เกิดประเด็นว่า ความเป็นรัฐมนตรีของ นายเนวิน ชิดชอบ น่าจะสิ้นสุดลงตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๒๑๖ (๔) หรือไม่ เนื่องจากในขณะมีคำพิพากษาศาลชั้นต้นอันยังไม่ถึงที่สุดดังกล่าว นายเนวิน
ชิดชอบ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเรื่องนี้ยังไม่มีหลักเกณฑ์
ใด ๆ ที่จะยึดถือเป็นแนวทางบรรทัดฐานในการปฏิบัติให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทยได้ และกรณีดังกล่าวนี้ยกบทบัญญัติไปรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. ๒๕๓๑-๒๕๒๑ และ

๒๕๓๔ ก็ได้บัญญัติไว้เช่นเดียวกันกับรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งประเด็นสำคัญในเรื่องนี้คือ

Legislative Institutional Repository of Thailand

สำเนาถูกต้อง

(นายเนวิน ชิดชอบ)

นายกรักร่วมวิเคราะหกฎหมายและคดี

๑. โดยที่ข้อคำในมาตรา ๒๑๖ (๔) ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งบัญญัติว่า ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัวเมื่อต้องคำพิพากษาให้จำคุก จึงมีปัญหาว່งการที่นายเนวิน ชิดชอบ ต้องคำพิพากษากาลชั้นต้นให้รอการลงโทษในคดีหมิ่นประมาทที่กระทำตั้งแต่เมื่อก่อนจะดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี และคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ยังไม่เป็นที่ยุติ กรณีเช่นนี้บรรทัดฐานของมาตรา ๒๑๖ (๔) เป็นอย่างไร

๒. โดยที่ได้เคยมีคำพิพากษาศาลฎีกาหลายฉบับได้วางหลักไว้ว่า การรอการลงโทษจำคุกยังไม่ถือว่าเป็นการได้รับโทษจำคุก และนายเนวิน ชิดชอบ ต้องคำพิพากษาให้รอการลงโทษจำคุกเช่นกัน กรณีเช่นนี้บรรทัดฐานตามมาตรา ๒๑๖ (๔) ของรัฐธรรมนูญจะเป็นอย่างไร

๓. การที่นายเนวิน ชิดชอบ ถูกฟ้องคดีหมิ่นประมาท ในเหตุที่มีการกระทำเกิดขึ้นก่อนที่รัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับ และก่อนที่จะดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี โดยศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้รอการลงโทษ ซึ่งน้อยกว่ากำหนดโทษที่เป็นลักษณะต้องห้ามการเป็นรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๑๖ ของรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีเช่นนี้บรรทัดฐานในการวินิจฉัยในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีจะเป็นอย่างไร

จากกรณีดังกล่าว จึงมีปัญหาที่สมควรได้รับคำวินิจฉัยจากศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๑๖ วรรคสอง ประกอบกับมาตรา ๘๖ ว่าความเป็นรัฐมนตรีของนายเนวิน ชิดชอบ ต้องสิ้นสุดลงตามมาตรา ๒๑๖ ของรัฐธรรมนูญหรือไม่

ผู้ถูกร้อง (นายเนวิน ชิดชอบ) ยื่นคำชี้แจงสรุปได้ความว่า

๑. ผู้ถูกร้องเข้าใจว่ามาตรา ๒๑๖ ของรัฐธรรมนูญที่บัญญัติถึงการสิ้นสุดการเป็นรัฐมนตรีได้ด้วยเหตุผลหลายเหตุอันที่จะถือว่ารัฐมนตรีต้องพ้นจากตำแหน่งไว้แตกต่างกัน จึงมีอากาฬความมุ่งหมายที่บัญญัติไว้ในเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีเหตุหนึ่งไม่ใช้มีอุปนัยเหตุอื่นได้ ดังนั้นการนำเรื่องการตรวจสอบในทางการเมืองมาใช้ประกอบกับระกฏหมายในทางอาญาจะส่งผลกระทบต่อระบบกฎหมายที่เป็นอยู่ให้เกิดความเสียหายขึ้นได้ เมื่อมาตรา ๒๑๖ (๔) เป็นการบัญญัติถึงคำพิพากษาของศาล ก็ย่อมต้องให้มีการดำเนินการระบวมการพิจารณาไปตามลักษณะที่รัฐธรรมนูญและกฏหมายบัญญัติไว้ เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี

สำเนาถูกต้อง

(นายมงคล ช.สรรพงษ์)

๒. การฟ้องผู้ถูกร้องในข้อหาหมิ่นประมาท (ซึ่งมีนายการุณ ไกรงาม เป็นโจทก์ และผู้ถูกร้อง เป็นจำเลย) นั้น เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในระหว่างการหาเสียงเลือกตั้งปี ๒๕๓๘ ก่อนที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ และคดีนี้มีเพียงคำพิพากษาศาลชั้นต้น คดียังไม่ถึงที่สุด โดยยังอยู่ในระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์ ซึ่งได้รับความคุ้มครองจากมาตรา ๓๓ ของรัฐธรรมนูญที่มีบัญญัติว่า ก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิดจะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้ กรณีดังกล่าวจึงยังไม่เป็นที่ยุติว่าผู้ถูกร้องกระทำความผิด จึงยังไม่อาจนำมาตรา ๒๑๖ (๔) มาใช้บังคับในขณะนี้ได้

๓. คดีของผู้ถูกร้องศาลชั้นต้นได้มีคำพิพากษาให้รื้อการลงโทษ ตามมาตรา ๕๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งมีข้อความสำคัญบัญญัติไว้ว่า ".....ศาลจะพิพากษาว่าผู้ผู้นั้นมีความผิดแต่รอการกำหนดโทษไว้ หรือกำหนดโทษแต่รอการลงโทษไว้ แล้วปล่อยตัวไปเพื่อให้โอกาสผู้นั้นกลับตัวภายในระยะเวลาที่ศาลจะได้กำหนด....." และผลของการรื้อการลงโทษนั้น มาตรา ๕๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญา บัญญัติว่า ".....แต่ถ้าภายในเวลาที่ศาลได้กำหนดตามมาตรา ๕๖ ผู้นั้นมิได้กระทำความผิดดังกล่าวมาในวรรคแรก ให้ผู้นั้นพ้นจากการที่จะถูกกำหนดโทษ หรือถูกลงโทษในคดีนั้น แล้วแต่กรณี" ฉะนั้นเมื่อศาลชั้นต้นได้พิพากษาให้รื้อการลงโทษจึงอยู่ในบังคับของบทบัญญัติดังกล่าวที่กำหนดไว้ว่า ยังไม่มีการลงโทษจำคุก ซึ่งตามหลักกฎหมายและคำพิพากษาศาลฎีกาที่ได้วางบรรทัดฐานตรงกันมาโดยตลอดว่า โทษจำคุกหมายถึงการถูกจำคุกจริง ส่วนการรื้อการลงโทษยังไม่ถือว่าเป็นการต้องคำพิพากษาให้จำคุกและผู้ที่ถูกรื้อการลงโทษจะไม่ได้รับการปฏิบัติอย่างเดียวกับผู้ที่ถูกจำคุกจริง รวมทั้งยังคงมีสิทธิต่าง ๆ เช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป

๔. บทบัญญัติมาตรา ๒๑๖ (๔) ของรัฐธรรมนูญ น่าจะมุ่งหมายถึงการกระทำความผิดในระหว่างเป็นรัฐมนตรีแล้ว อันเป็นการสอดคล้องกับหลักความสมเหตุสมผลของบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ เพราะลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีซึ่งเป็นเรื่องก่อนการเป็นรัฐมนตรี ใด้มีบัญญัติไว้โดยเฉพาะอยู่แล้วในมาตรา ๒๑๖ โดยไม่รวมถึงกรณีมาตรา ๒๑๖ (๔)

๕. การฟ้องผู้ถูกร้องเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันจะใช้บังคับ จึงน่าจะได้รับความคุ้มครองตามหลักกฎหมายไม่มีผลย้อนหลังให้เป็นโทษแก่ผู้กระทำให้ไม่อาจทราบล่วงหน้ามาก่อน

สภารัฐธรรมนูญพิจารณาข้อเท็จจริงจากเอกสารสำรับของผู้ร้อง (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๑๒๕ คน) ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งมา เอกสารคำชี้แจงของผู้ถูกร้อง (นายเนวิน ชิดชอบ) แล้ว

มีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัย ดังนี้

๑. การที่นายเนวิน ชิดชอบ ถูกฟ้องในข้อหาหมิ่นประมาท และเหตุแห่งการกระทำ ความผิดที่ถูกฟ้องเกิดขึ้นก่อนที่รัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๐ ไร้บังคับ และก่อนที่จะดำรงตำแหน่ง รัฐมนตรี แต่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาในขณะที่นายเนวิน ชิดชอบ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะนำบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๑๖ (๔) มาใช้บังคับได้หรือไม่

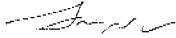
ที่กระห�แล้ว มาตรา ๒๑๖ (๔) ของรัฐธรรมนูญบัญญัติว่า ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลง เมื่อต้องคำพิพากษาให้จำคุก ซึ่งย่อมหมายถึงว่า ขณะที่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีผู้นั้นมีคำพิพากษาให้ จำคุก แสดงว่ารัฐธรรมนูญไม่ได้ค้ำึงถึงว่า เหตุแห่งการกระทำความคิดที่ถูกลงโทษ จะเกิดขึ้นก่อน หรือขณะเป็นรัฐมนตรี และศาลมีคำพิพากษาในขณะที่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ดังนั้น เมื่อนายเนวิน ชิดชอบ จะได้กระทำความผิด ก่อนดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีก็ตาม ก็ต้องอยู่ในบังคับของมาตรา ๒๑๖ ด้วย

๒. บัญหว่า นายเนวิน ชิดชอบ อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลชั้นต้น คืออยู่ระหว่างการ พิจารณาของศาลอุทธรณ์ คดียังไม่ถึงที่สุด จะอยู่ในความหมายของรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๑๖ (๔) หรือไม่ ตามรัฐธรรมนูญ การสิ้นสุดสมาชิกภาพ หรือการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระของบุคคล ต่าง ๆ เพราะถูกศาลพิพากษาให้จำคุกนั้น รัฐธรรมนูญได้แบ่งออกเป็นสองกลุ่มด้วยกัน คือ

กลุ่มแรก รัฐธรรมนูญใช้ถ้อยคำว่ "ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก" หรือ "ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก" ซึ่งได้แก่ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร ของสมาชิกวุฒิสภา และการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระของกรรมการการเลือกตั้งตามมาตรา ๑๑๘ (๑๒) มาตรา ๑๓๓ (๑๐) และมาตรา ๑๕๑ (๔)

กลุ่มที่สอง รัฐธรรมนูญใช้ถ้อยคำว่ "ลือ่งคำพิพากษาให้จำคุก" ได้แก่การพ้นจาก ตำแหน่งก่อนวาระของประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานและรองประธานวุฒิสภา รัฐมนตรี ประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการป้องกันและปราบปรามการ พหุจริตแห่งชาติ ตามมาตรา ๑๕๒ (๔) มาตรา ๒๑๕ มาตรา ๒๑๖ (๕) มาตรา ๒๒๐ (๒) และมาตรา ๒๕๘ บรรคสาม

สำเนาถูกต้อง legislative Institutional Repository of Thailand

(นายมงคล พ.สรพรม)

ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์กฎหมายและคดี

เมื่อรัฐธรรมนูญได้บัญญัติการสิ้นสุดสมาชิกภาพ หรือการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระของบุคคลต่าง ๆ ใดไม่เป็นสองกลุ่มเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่า รัฐธรรมนูญมีเจตนาให้บุคคลต่าง ๆ ที่พ้นจากสมาชิกภาพหรือพ้นจากตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญไม่เหมือนกันคือ ให้บุคคลในกลุ่มแรกสิ้นสุดสมาชิกภาพหรือพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระในกรณีถูกศาลพิพากษาให้จำคุกนั้น จะต้องเป็นคำพิพากษาถึงที่สุด เห็นคำพิพากษาที่ไม่อาจเปลี่ยนแปลงได้อีก ส่วนในกลุ่มที่สอง ใช้คำว่า "ต้องคำพิพากษาให้จำคุก" โดยไม่มีคำว่า "ถึงที่สุด" แสดงว่า รัฐธรรมนูญบัญญัติให้บุคคลในกลุ่มที่สอง เป็นบุคคลที่มีสถานะอันสูงและมีหน้าที่สำคัญเป็นอย่างยิ่ง รัฐธรรมนูญจึงได้กำหนดในเรื่องการสิ้นสุดสมาชิกภาพหรือการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระของบุคคลเหล่านี้แตกต่างไปจากบุคคลในกลุ่มแรก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ถูกศาลพิพากษาให้รับโทษถึงจำคุก ก็ไม่ต้องรอให้คดีถึงที่สุดเหมือนบุคคลในกลุ่มแรก

ดังนั้น เมื่อปรากฏว่าผู้ใดเป็นรัฐมนตรี ซึ่งเป็นบุคคลในกลุ่มที่สอง ความเป็นรัฐมนตรีจึงสิ้นสุดลงทันทีเมื่อถูกศาลพิพากษาให้รับโทษจำคุกโดยไม่ต้องรอให้คดีถึงที่สุดเสียก่อน

๓. ปัญหาว่า ศาลจังหวัดบุรีรัมย์พิพากษาลงโทษให้จำคุกนายเนวิน ชิดชอบ ๖ เดือน แต่โทษจำคุกหรือการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี จะถือว่านายเนวิน ชิดชอบ ต้องคำพิพากษาให้จำคุก ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๖ (๔) หรือไม่

ประมวลกฎหมายอาญา บัญญัติเกี่ยวกับโทษสำหรับลงแก่ผู้กระทำความผิดไว้ในมาตรา ๑๕ ว่า "โทษสำหรับลงแก่ผู้กระทำความผิดมีดังนี้ (๑) ประหารชีวิต (๒) จำคุก (๓) ทัณฑ์ (๔) ปรับ (๕) ริบทรัพย์สิน"

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ บัญญัติว่า "ผู้ใดกระทำความผิดซึ่งมีโทษจำคุกและในคดีนั้นศาลลงโทษจำคุกไม่เกินสองปี ถ้าไม่ปรากฏว่าผู้นั้นได้รับโทษจำคุกมาก่อน หรือปรากฏว่าได้รับโทษจำคุกมาก่อน แต่เป็นโทษจำคุกแล้วความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ เมื่อศาลได้คำนึงถึงอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ฐานะแห่งจิต นิสัย อาชีพ และสิ่งแวดล้อมของผู้นั้น หรือสภาพความคิด หรือเหตุอันสมควรปรากฏแล้วว่าเป็นการสมควร ศาลจะพิพากษาว่าผู้นั้นมีความผิดแต่รอการกำหนดโทษไว้ หรือกำหนดโทษแต่รอการลงโทษไว้ แล้วปล่อยตัวไปเพื่อให้โอกาสผู้นั้นกลับตัว ภายในระยะเวลาที่ศาลจะได้กำหนด ลงโทษไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ศาลพิพากษา..."

สำเนาถูกต้อง

Legislative Institutional Repository of Thailand
(นายมงคล ช.สรพงษ์)

จะเห็นได้ว่า ในกรณีที่ศาลพิพากษาให้จำคุกแต่ให้รอการลงโทษไว้ ณ วัน มาตรา ๕๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญาไปปล่อยตัวจำเลยไป จำเลยไม่ฟ้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์คำพิพากษาคือการนำตัวจำเลยไปควบคุมไว้ในเรือนจำ เพราะมาตรา ๗๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา บัญญัติว่า "ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๗๓ และมาตรา ๗๕ วรรค ๒ เมื่อผู้ใดต้องคำพิพากษาให้จำคุก หรือประหารชีวิต หรือจะต้องจำคุกแทนค่าปรับ ให้ศาลออกหมายจับผู้ผู้นั้นไว้" ซึ่งหมายความว่า การที่บุคคลใดต้องคำพิพากษาให้จำคุก บุคคลนั้นต้องถูกจำคุกจริง ศาลจึงต้องออกหมายจับจำคุก ดังนั้นจำเลยที่ถูกศาลพิพากษาให้จำคุกแต่โทษจำคุกให้รอการลงโทษได้รับการปล่อยตัวในคดีนั้นทันที จึงต้องถือว่า การรอการลงโทษนั้น จำเลยมิได้ถูกจำคุก

นอกจากนั้นมาตรา ๕๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญาบัญญัติว่า "ถ้าโทษจำคุกที่ผู้กระทำความผิดจะต้องรับมีกำหนดเวลาเพียงสามเดือนหรือน้อยกว่า ศาลจะกำหนดโทษจำคุกให้น้อยลงอีกก็ได้ หรือถ้าโทษจำคุกที่ผู้กระทำความผิดจะต้องรับมีกำหนดเวลาเพียงสามเดือนหรือน้อยกว่าและมีโทษปรับด้วย ศาลจะกำหนดโทษจำคุกให้น้อยลง หรือจะยกโทษจำคุกเสีย คงให้ปรับแต่อย่างเดียวก็ได้" และมาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "เมื่อความปรากฏแก่ศาลเอง หรือความปรากฏตามคำแถลงของโจทก์หรือเจ้าพนักงานว่า ภายในเวลาที่ศาลกำหนดตามมาตรา ๕๖ ผู้ที่ถูกศาลพิพากษาได้กระทำความผิดอันมิใช่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษและศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุกสำหรับความผิดนั้น ให้ศาลที่พิพากษาคดีดังกล่าวกำหนดโทษที่รอการกำหนดไว้ในคดีก่อนบวกเข้ากับโทษในคดีหลัง หรือบวกโทษที่รอการลงโทษไว้ในคดีก่อนเข้ากับโทษในคดีหลัง แล้วแต่กรณี" และวรรคสอง บัญญัติว่า "แต่ถ้าภายในเวลาที่ศาลได้กำหนดตามมาตรา ๕๖ ผู้นั้นมีใจคิดระงับความคิดดังกล่าวมาในวรรคแรก ให้ผู้นั้นพ้นจากการที่จะจะถูกกำหนดโทษ หรือถูกลงโทษในคดีนั้นแล้วแต่กรณี"

บทบัญญัติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ถูกศาลพิพากษาให้จำคุกนั้นมี งามประเภทคือ

๑. จำเลยถูกคุมขังไว้ในเรือนจำด้วยหมายจับจำคุกของศาล ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗๕
๒. จำเลยถูกปล่อยตัวไปเพื่อให้โอกาสกลับตัวเพราะศาลรอการลงโทษ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ และมาตรา ๕๔ หรือ
๓. จำเลยไม่ถูกควบคุมตัวเพราะศาลยกโทษจำคุก ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๕

เว็บไซต์ของ

Legislative Institutional Repository of Thailand

(นายมงคล ช.สรพวงษ์)

ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์กฎหมายและคดี

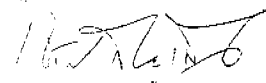

พิจารณามาบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญาดังกล่าวข้างต้นนั้นจะเห็นว่าผู้กระทำความผิด ซึ่งมีโทษจำคุกถ้ามีเหตุปรานีศาลจะให้รอการลงโทษก็ได้ ตามคำพิพากษาของศาลจังหวัดบุรีรัมย์นั้นแม้จะระบุว่าให้ลงโทษจำคุก ๖ เดือนแต่คำพิพากษายังได้กล่าวต่อไปถึงเหตุอันควรปรานีศาลจึงให้รอการลงโทษไว้ แสดงว่าศาลเพียงกำหนดโทษโดยไม่ต้องให้รับโทษ กรณีจึงแตกต่างจากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๖ (๔) ที่ใช้คำว่าต้องคำพิพากษาให้จำคุกหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าถูกศาลพิพากษาให้จำคุกโดยไม่มีเงื่อนไขหรือเหตุอันควรปรานีอื่น ดังเช่นคำพิพากษาของศาลจังหวัดบุรีรัมย์ตามคำร้อง โดยเฉพาะในตอนท้ายของคำพิพากษาของศาลจังหวัดบุรีรัมย์กล่าวว่า “ในส่วนของโจทก์ขอให้รับโทษคดีนี้ต่อจากโทษในคดีอื่นด้วยนั้น เมื่อคดีนี้ศาลรอการลงโทษแก่จำเลย โจทก์ดังกล่าวจึงให้เลิก” ย่อมแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าศาลไม่ได้ลงโทษจำคุก จึงนับโทษต่อให้ไม่ได้

นอกจากนี้ ถ้าจะเทียบเคียงกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๖ (๕) ซึ่งบัญญัติว่า “มาตรา ๒๑๖ รัฐมนตรีต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้....(๕) ไม่เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไป โดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีก่อนได้รับแต่งตั้ง เว้นแต่ในความคิดอันได้กระทำโดยประมาท.....” ตามบทบัญญัติของมาตรา ๒๑๖ (๕) นั้น หมายถึงมีคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไป และต้องพ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี จึงแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีได้ แสดงให้เห็นอีกกรณีหนึ่งว่าโทษนั้นต้องเป็นโทษจำคุก มีการจำคุกจริงจึงจะนับวันพ้นโทษได้ โดยที่รัฐธรรมนูญมาตรา ๒๑๖ (๔) ใช้ถ้อยคำทำนองเดียวกันว่าต้องคำพิพากษาให้จำคุก จึงเห็นว่าคุณสมบัติในเรื่องการดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีก็ยังกำหนดว่าต้องมีการจำคุกจริง แต่เหตุใดจะแปลว่าการจะให้พ้นจากการดำรงตำแหน่งจะให้พิจารณาแต่เพียงว่ามีคำว่า จำคุก ก็ต้องพ้นตำแหน่งแล้ว น่าจะไม่ใช่เป็นขมรมสำหรับผู้ที่เข้ามาดำรงตำแหน่ง แม้ต้องการให้มีการตรวจสอบอย่างเข้มงวดก็ตาม แต่ก็ควรที่จะต้องให้ถึงขั้นสืบคดีได้รับโทษจำคุก มิใช่ว่าคำพิพากษาให้รอการลงโทษซึ่งเป็นเงื่อนไขของโทษจำคุก ก็มีความหมายอย่างเดียวกัน

ดังนั้น การรอการลงโทษจึงมิใช่เป็นการต้องคำพิพากษาให้จำคุก เมื่อมาชยวัน ชิตชอบ ถูกศาลจังหวัดบุรีรัมย์พิพากษาลงโทษจำคุก ๖ เดือน แต่โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี เช่นนี้ จึงถือไม่ได้ว่านายวัน ชิตชอบ ต้องคำพิพากษาให้จำคุก ตามความหมายของรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๑๖ (๔)

โดยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยว่า ความเป็นรัฐมนตรีของ นายวัน ชิตชอบ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ยับสิ้นที่สุดลง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๖ (๔)

(นายชวน หลีกภัย)

ผู้แทนภาคตั้ง
Legislative Institutional Repository of Thailand
(นายมงคล ช.สภางค์)
ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ประธานสภารัฐธรรมนูญ

- ๘ -

(คำวินิจฉัยที่ ๓๖.๒๕๕๒)

โกเมน กักรภิรมย์

(นายโกเมน กักรภิรมย์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

จุมพล ณ สงขลา

(นายจุมพล ณ สงขลา)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ทูลาท จูล อติเรก

(ทูลาท จูล อติเรก)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ชัยอนันต์ สมุทวณิช

(นายชัยอนันต์ สมุทวณิช)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ประเสริฐ นาสกุล

(นายประเสริฐ นาสกุล)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ผู้รักษาการ

ปรีชา เถลิงนาณิชย์

(นายปรีชา เถลิงนาณิชย์)

(นายภาคี ข.สรพงษ์)

ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์กฎหมายและคดี

- ๕ -

(คำวินิจฉัยที่ ๓๖/๒๕๕๒)

(นายมงคล ศรีสุวน)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุจินดา ชงสุนทร)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุวิทย์ สิริพงษ์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอนันต์ เกตุวงศ์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอติสระ นิตินิธิประภาส)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจुरะ หวังอ้อมกลาง)

นายมงคล ศรีสุวน
(นายมงคล ศรีสุวน)

Legislative Institution of Thailand
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : รายละเอียดปรากฏตามเอกสาร
คำวินิจฉัยที่ได้ส่งให้ท่านสมาชิกฯ ทราบแล้ว ขอแจ้งให้ที่ประชุมทราบด้วย

(ที่ประชุมรับทราบ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ๑.๒ ด้วยในคราวประชุม
สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ และ
วันศุกร์ที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ
รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ และได้ลงมติ
รับหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว ขอแจ้งให้ที่ประชุมทราบด้วย

(ที่ประชุมรับทราบ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ระเบียบวาระที่ ๒ รับรอง
รายงานการประชุม

รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ ๘
ตุลาคม ๒๕๕๑ ท่านสมาชิกฯ จะขอแก้ไขเพิ่มเติมประการใดไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกฯ ขอแก้ไข)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ถ้าไม่มี ก็ถือว่าที่ประชุมรับรอง
รายงานการประชุมครั้งดังกล่าวด้วย

ระเบียบวาระที่ ๓ กระตุ้นถาม ไม่มี

ท่านสมาชิกฯ ครับ เนื่องจากเรามีเรื่องที่จะต้องทำและไม่ยาวนาน คือ
เรื่องการพิจารณาตามข้อบังคับ จะต้องตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณางบประมาณ
ฉบับนั้นผมขอหรือที่ประชุม ขอนำระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องอื่น ๆ มาพิจารณาก่อน
ใช้เวลานั้น ๆ จะมีผู้ใดขัดข้องไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกฯ ขัดข้อง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ถ้าไม่มี ก็พิจารณาระเบียบวาระ
ที่ ๑ เรื่องอื่น ๆ ด้วย เรื่อง ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษากร่างพระราชบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓

โดยที่สภาผู้แทนราษฎร ได้มีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ แล้ว วุฒิสภาจะต้องตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๒๐ ของเรขากำหนดให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง มีจำนวนตามที่วุฒิสภากำหนด เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายดังกล่าวไปพร้อม ๆ กัน ความรู้ไปกับการพิจารณาของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎร เพราะฉะนั้นขอเชิญท่านสมาชิกกำหนดจำนวนคณะกรรมการวิสามัญพิจารณางบประมาณรายจ่ายครุฑ ขอเชิญท่านสมาชิก ครับ เชิญ พลเอก จรัล ~~ศรี~~

พลเอก จรัล กุลละวณิช : กระผม พลเอก จรัล กุลละวณิช ขอเสนอ ~~ตั้ง~~ ตั้งคณะกรรมการ ๒๕ คนครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ๒๕ คน มีผู้เสนอเป็นอย่างอื่นไหมครับ มีผู้ใดขัดข้องไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกฯ เสนอ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ไม่มี ก็ตั้งกรรมการวิสามัญ ๒๕ คน ~~ผู้~~เชิญเสนอครับ

พลเอก จรัล กุลละวณิช : กระผมขอเรียนเสนอชื่อ ~~ดังนี้~~

๑. นายวิรพงษ์ รามางกูร
๒. นายปติ จุณณานนท์
๓. นายวิจิตร สุทินิจ
๔. นายโฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์
๕. นายณรงค์ชัย อัครเศรณี
๖. นายปกิต พัฒนกุล
๗. นายปิยะบุตร ชลวิจารณ์
๘. นายสม จาตุศรีพิทักษ์
๙. นางสาวสุคนธ์ กาญจนาลัย
๑๐. นายสากล สุกุลไทย

๑๑. นายอรัญ ธรรมโน
 ๑๒. นายจรรย์ ตูลยานนท์
 ๑๓. นายพชร ชุติธรรมดำรง
 ๑๔. นายอดิษฐ์ โพธารามิก
 ๑๕. นายเสรี สุขสถาพร
 ๑๖. นายวิเชียร เตชะไพบูลย์
 ๑๗. นายไพศาล กุมาลย์วิสัย
 ๑๘. นายนิพนธ์ วิสิษฐยุทธศาสตร์
 ๑๙. นายวิชัย พรหมศิลป์
 ๒๐. นายทวี หนูนักดี
 ๒๑. นายธนู กุลชล
 ๒๒. นางอรนุช โอสถานนท์
 ๒๓. พลเรือตรี วิฑูร แสงสิงแก้ว
 ๒๔. นายวัลลภ ตั้งคณาบุรุษ
 ๒๕. นายสุชน ชาลีเครือ
 ๒๖. พลอากาศเอก จรรยา สุนทรทรัพย์
 ๒๗. นายพินิต ยารยะศิริ
 ๒๘. พลเอก สัมพันธ์ บุญญนันต์
 ๒๙. พลโท เรืองโรจน์ มหาศรานนท์
- ขอผู้รับรองครับ
(มีสมาชิกฯ ขอมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : มีผู้รับรองถูกต้องนุ้รับ
มีท่านผู้ใดจะเสนอผู้อื่นใหม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกฯ เสนอ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ถ้าไม่มี ก็ถือว่าทั้ง ๒๕ ท่านนั้น
เป็นคณะกรรมการวิสามัญพิจารณางบประมาณนุ้ครับ

ต่อไประเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

๕.๑ ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง
พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

ใบแก้ร่างงานของคณะกรรมการธิการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.
ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะกรรมการธิการวิสามัญ ได้พิจารณาเห็นสมควรให้มีการปรับปรุงแก้ไข
ร่างงานของคณะกรรมการธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธี
พิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. โดยมีรายละเอียด ดังนี้

รายงานของคณะกรรมการธิการวิสามัญ

(๑) หน้า (๓)

ความว่า

“มาตรา ๑๑ ทวิ

นายวิระชัย สุตวสุวรรณ (กรรมการ)

ไม่ให้เพิ่มมาตรา ๑๑ ทวิ”

คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่
ของสงวนความเห็น

คณะกรรมการธิการวิสามัญ ขอตัดความดังกล่าวออกทั้งหมด

(๒) หน้า (๔)

ความว่า

“มาตรา ๒๕

คณะกรรมการธิการวิสามัญ ขอแก้ไขโดยใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕

“ไม่มีการแก้ไข”

มีการแก้ไข”

(๕) หน้า - ๑๓ -

มาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง ขอนแก้ไขโดยให้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ ในการพิจารณาให้ตุลาการศาลปกครองพ้นจากตำแหน่งตาม มาตรา ๒๒ (๑) (๒) หรือ (๓) ประกอบกับมาตรา ๒๑ (๕) หรือ (๕) พิธี หรือตามมาตรา ๒๓ (๑) หรือ (๒) ให้ ก.ศป.ตั้งคณะกรรมการสอบสวนประกอบด้วยตุลาการในศาลปกครองสูงสุด หรือตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นจำนวนสี่ผู้ซึ่งคน และกรรมการข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับแต่งตั้งจากคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ เพื่อทำการสอบสวน”

(๖) หน้า - ๑๔ -

มาตรา ๒๕ ขอนแก้ไขโดยให้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕ ตุลาการศาลปกครองผู้ใดพ้นจากตำแหน่งไปโดยมิได้มีความผิด และมีใช้เป็นการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๕) หรือ (๖) มาตรา ๒๒ หรือ มาตรา ๒๓ ก.ศป.อาจพิจารณาคัดเลือกผู้หนึ่งให้กลับเข้ารับราชการเป็นตุลาการศาลปกครอง ในตำแหน่งไม่สูงกว่าตำแหน่งเดิมหรือเทียบเท่าก็ได้ ถ้าผู้นั้นมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๘ แล้วแต่กรณี”

(๗) หน้า - ๒๑ -

มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง ขอนแก้ไขโดยให้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๑ ในคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง ศาลปกครองหรือการกระทำใดของหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญให้มีสิทธิเสนอเรื่องดังกล่าวพร้อมความเห็นต่อ ศาลปกครองได้ ในการเสนอความเห็นดังกล่าว ผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งรัฐสภาที่มีสิทธิและหน้าที่ เสมือนหนึ่งเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีตามมาตรา ๔๐”

รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณา

คดีปกครอง พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

และร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

วุฒิสภา

กองกรรมาธิการ
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.

Legislative Institutional Repository of Thailand

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน

ต่อมาวุฒิสภาได้ลงมติให้ขยายเวลาพิจารณาออกไป

เป็นกรณีพิเศษอีก ๓๐ วัน

Legislative Institutional Repository of Thailand

(สำเนา)

ที่ สว ๐๐๐๙/(ร ๗๐)

วุฒิสภา

ถนนอุไทยใน กท ๑๐๓๐๐

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญฯ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมการวิสามัญคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายกรมชัย รัตนสกววงศ์	๒. นายเกษม สรศักดิ์เกษม
๓. นายโกวิท วรพิพัฒน์	๕. นายจรัญ ภักดีธนากุล
๕. พลเอก จรัส กุลละวณิชย์	๖. นายชัยเชต สุนทรพิพิธ
๗. นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒน์คานต์	๘. นายชูวงศ์ ฉายะบุตร
๘. คุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์	๑๐. นายนิพนธ์ วิศิษฏุภทศศาสตร์
๑๑. นายเพชร ยุติธรรมดำรง	๑๒. นายพินิต สาธารณะศิริ
๑๓. นายพูนศักดิ์ วรรณพงษ์	๑๔. นายไพศาล กุมาลย์วิสัย
๑๕. นายไพสิษฐ์ พิพัฒน์กุล	๑๖. นายวรพจน์ วิศวดุพิชญ์
๑๗. นายวิชัย ไทสุวรรณจินดา	๑๘. นายวิชัย พรหมศิลป์
๑๘. นายวิษณุ เจริญงาม	๒๐. นายวีระชัย สุตรสุวรรณ
๒๑. นายสรรเสริญ ไกรจิตติ	๒๒. นายสุทัศน์ เงินหมื่น
๒๓. นายสุประดิษฐ์ หุดะสิงห์	๒๔. นายอรุณ ภานพพงศ์
๒๕. นายอัษฎาทรา จุฬารัตน	๒๖. นายอารีย์ วงศ์อารยะ

อนึ่ง นายวรพจน์ วิศวดุพิชญ์ ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการวิสามัญแทนตำแหน่งที่ว่างคือ นายอรรถนิติ ติษฐธำนาถ ซึ่งลาออกจากราชการวิสามัญ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับวิธีการเงิน วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน (กำหนดวันเดิมสำหรับให้หมอกถึงวันในสมัยประชุม) โดยวุฒิสภาได้รับเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ต่อมาที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติให้ขยายเวลาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวออกไปเป็นกรณีพิเศษอีก ๓๐ วัน ตามความในมาตรา ๑๖๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดเห็นชอบที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างมี
(ลงชื่อ) สรรเสริญ ไกรจิตติ
(นายสรรเสริญ ไกรจิตติ)
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ

สำเนาถูกต้อง

นางสาวบรรจง นีเปรมปรีดี

(นางสาวบรรจง นีเปรมปรีดี)

หัวหน้าฝ่ายประชุม ๒

กองกรรมาธิการ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

กองกรรมาธิการ

โทร. ๒๕๔๑๕๗๒, ๒๕๔๑๖๗๐

โทรสาร ๒๕๔๑๕๗๒

**รายงานของคณะกรรมการการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.**

ตามที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒ ได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎร เห็นชอบแล้ว และตั้งคณะกรรมการการวิสามัญในคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติ ตามข้อบังคับฯ (ภายใน ๗ วัน) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน (กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม) โดยวุฒิสภาได้รับเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ต่อมาที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติให้ขยายเวลา พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวออกไปเป็นกรณีพิเศษอีก ๓๐ วัน ตามความในมาตรา ๑๗๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัดนี้ ได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญ ได้มีมติเลือกตั้ง

๑.๑ นายสรรเสริญ ไกรจิตติ	เป็นประธานคณะกรรมการการวิสามัญ
๑.๒ นายสุทัศน์ เงินหมื่น	เป็นรองประธานคณะกรรมการการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๑.๓ นายศรณ ภาณุพงศ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการการวิสามัญ คนที่สอง
๑.๔ นายเกษม สรศักดิ์เกษม	เป็นรองประธานคณะกรรมการการวิสามัญ คนที่สาม
๑.๕ นายชัยวัฒน์ วงศ์วิเศษ	เป็นเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ
๑.๖ นายพชร ยุติธรรมดำรง	เป็นรองเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ
๑.๗ นายพูนศักดิ์ วรรณพงษ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการการวิสามัญ
๑.๘ นายจรัญ ภักดีธนากุล	เป็นโฆษกคณะกรรมการการวิสามัญ

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญ ได้แต่งตั้ง นางสาววราภรณ์ มีเปรมปรีดิ์ หัวหน้าฝ่ายประชุม ๒ กองกรรมการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ทำหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการตามข้อบังคับฯ ข้อ ๗๗ วรรคสาม

LIART

(๒)

๓. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ
นายบุญเชษฐ์ พุ่มทิพย์ รองเลขาธิการส่งเสริมงานตุลาการ
สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ
กระทรวงยุติธรรม

๔. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีสมาชิกเสนอคำแปรญัตติ จำนวน ๑ คน คือ
นางกัระณา สุขาวงศ์

๕. ผลการพิจารณา

ที่อ้างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข

คำปวารณ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓ มีการแก้ไข
นายวีระชัย สุตรสุวรรณ (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น
ให้ตัดคำนิยาม คำว่า “สัญญาทางปกครอง” ออก

มาตรา ๔ ไม่มีการแก้ไข

นายเกษม สรศักดิ์เกษม (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น
ให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๔ เป็นดังนี้
“มาตรา ๔ ให้ที่ประชุมศาลปกครองสูงสุดเสนอแนะ
รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

นางกัระณา สุขาวงศ์

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติม
ความในมาตรา ๔ ไว้
ผู้แปรญัตติพอใจ

(๓)

<u>มาตรา ๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖</u>	มีการแก้ไข
<u>หมวด ๑ การจัดตั้งและเขตอำนาจศาลปกครอง</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๘</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙</u> <u>นายวีระชัย สุตรสุวรรณ (กรรมาธิการ)</u> ขอสงวนความเห็น ให้ตัดความในวรรคหนึ่ง (๔) ของมาตรา ๙ ออก	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑ ทวิ</u> <u>นายวีระชัย สุตรสุวรรณ (กรรมาธิการ)</u> ไม่ให้เพิ่มมาตรา ๑๑ ทวิ	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่ ขอสงวนความเห็น
<u>หมวด ๒ ตุลาการศาลปกครอง</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๒</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๓</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๔</u>	มีการแก้ไข

(๕)

<u>มาตรา ๑๕</u>	มีการแก้ไข
นายพนธ์ วิสัชยุทธศาสตร์ (กรรมสิทธิ์) ขอสงวนความเห็น ให้คงความในวรรคสามของมาตรา ๑๕ ไว้ตามร่างเดิม	
<u>มาตรา ๑๖</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๗</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๘</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๙</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๑</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๓</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๔</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๖</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๗</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๘</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๙</u>	มีการแก้ไข

(๔)

<u>มาตรา ๓๐</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๐ ทวิ</u>	คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๓๑</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๓</u> นางกีระณา สุมาวงศ์ คณะกรรมการการเห็นด้วย และได้ตัดมาตรา ๓๓ ออกไว้แล้ว	คณะกรรมการการตัดออก ขอแปรญัตติตัดมาตรา ๓๓ ออกทั้งมาตรา ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๓๔</u> นางกีระณา สุมาวงศ์ คณะกรรมการการเห็นด้วย และได้ตัดมาตรา ๓๔ ออกไว้แล้ว	คณะกรรมการการตัดออก ขอแปรญัตติตัดมาตรา ๓๔ ออกทั้งมาตรา ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๓๕</u> นางกีระณา สุมาวงศ์ คณะกรรมการการเห็นด้วย และได้แก้ไขไว้แล้ว	มีการแก้ไข ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติม ความในมาตรา ๓๕ ไว้ ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>หมวด ๓ คณะกรรมการตุลาการ</u> <u>ศาลปกครอง</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๖</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๖ ทวิ</u>	คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่

(๖)

<u>มาตรา ๓๖ ตี</u>	คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๓๖ จัดว่า</u>	คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๓๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๙</u>	มีการแก้ไข
<u>หมวด ๔ วิธีพิจารณาคดีปกครอง</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๑ การฟ้องคดีปกครอง</u>	ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๐

มีการแก้ไข

นายวิรัชชัย สุตรสุวรรณ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น
ให้แก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔๐ ผู้ตักผู้ใดได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย
หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจาก
การกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของหน่วยงานของรัฐหรือ
หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ซึ่งได้แต่งตั้งผู้ซึ่งผู้ทบทวนหรือกรณี
อื่นใดที่อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครองตามมาตรา ๔ และการแก้ไขหรือ
บรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายหรือผู้ซึ่งได้แต่งตั้งนั้น ต้องมี
คำบังคับตามที่กำหนดในมาตรา ๗๐ ผู้ตักผู้ซึ่งไม่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาล
ปกครอง”

มาตรา ๔๑

มีการแก้ไข

มาตรา ๔๒

มีการแก้ไข

(๗)

มาตรา ๔๓

มีการแก้ไข

นายวิชัย โสภรธรรมจินดา (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น
ให้คงความในวรรคสี่ของมาตรา ๔๓ ไว้ตามร่างเดิม

นายวิระชัย สุตรสุวรรณ (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น
ให้แก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสี่ของมาตรา ๔๓ เป็นดังนี้

“การฟ้องคดีไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาล เว้นแต่การฟ้องคดี
ขอให้สั่งให้ใช้เงินหรือส่งมอบทรัพย์สินอันสืบเนื่องจากคดีตามมาตรา ๔
วรรคหนึ่ง (๓) (๔) ให้เสียค่าธรรมเนียมศาลในอัตราร้อยละหนึ่งสองจุดห้า
ของทุนทรัพย์ แต่ไม่เกินหนึ่งในสองแสนบาท”

นางกิริษณา สุขมาวงศ์

ขอแปรญัตติแก้ไข
เพิ่มเติมความในวรรคสี่
ของมาตรา ๔๓ ไว้

คณะกรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๔๔

ไม่มี การแก้ไข

มาตรา ๔๕

มีการแก้ไข

มาตรา ๔๖

มีการแก้ไข

มาตรา ๔๗

มีการแก้ไข

มาตรา ๔๘

มีการแก้ไข

มาตรา ๔๙

ไม่มี การแก้ไข

มาตรา ๕๐

มีการแก้ไข

มาตรา ๕๑

มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๒ การดำเนินคดีปกครอง	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕๓	คณะกรรมการการเลือกตั้ง ขอแปรญัตติคดีมาตรา ๕๓ ออกทั้งมาตรา
นางกีระณา สุมาวงศ์ คณะกรรมการการเห็นด้วย และได้ตัดมาตรา ๕๓ ออกไว้แล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
มาตรา ๕๔	มีการแก้ไข

มาตรา ๕๕

มีการแก้ไข

นายวีระชัย สุตรสุวรรณ (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น
ให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๕๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕๕ เมื่อมีการฟ้องคดีต่อศาลปกครองใด การจ่ายสำนวน
คดีในศาลปกครองนั้นให้ยื่นให้ตุลาการชั้นต้นที่ชำระคดีในศาลปกครองชั้นต้น
ประชาชนศาลปกครองสูงสุดที่ฟ้องหรืออธิบดีศาลปกครองชั้นต้นปฏิบัติ
ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

รมณีสถิตยสถานคดีที่ชำระคดีในชั้นต้น
ที่คดีที่คดีที่ชำระคดีในชั้นต้น

(๑) ในกรณีที่มีการจัดองค์คณะที่มีความเชี่ยวชาญในประเภทคดี
ด้านใดด้านหนึ่งเป็นการเฉพาะ ต้องจ่ายสำนวนคดีให้ตรงกับ ความ
เชี่ยวชาญขององค์คณะที่จัดไว้

(๒) ในกรณีที่มีการแบ่งพื้นที่รับผิดชอบคดีขององค์คณะ ต้องจ่าย
สำนวนคดีที่มีมูลคดีเกิดขึ้นในพื้นที่ให้แก่องค์คณะที่จัดไว้

(๓) ในกรณีที่ไม่มีการจัดองค์คณะตาม (๑) หรือ (๒) หรือมีการ
จัดไว้ลักษณะเดียวกันหลายองค์คณะ หรือองค์คณะที่รับผิดชอบคดี
ดังกล่าวมีคดีค้างการพิจารณาอยู่เป็นจำนวนมากซึ่งหากจ่ายสำนวนคดี
ให้แก่องค์คณะนั้นจะทำให้คดีล่าช้าเสียหรือกระทบกระเทือนต่อ
ความยุติธรรม ให้จ่ายสำนวนคดีโดยไว้วิธีสืบสวนหรือวิธีพิจารณาอื่นใด
ที่ไม่อาจคาดหมายได้ล่วงหน้าว่าจะจ่ายสำนวนคดีให้แก่องค์คณะใด

(๑)

เมื่อมีมติคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมครั้งใดได้รับสัตยาบันคดีแล้ว ให้ตุลาการ
ทั้งห้าที่คณะตุลาการศาลฎีกาสูงสุดหรือตุลาการทั้งห้าที่คณะตุลาการศาลฎีกา
ชั้นต้นในคดีนั้น เสนอแต่คดีนี้ แต่ทั้งตุลาการศาลฎีกาชั้นต้นและ
ตุลาการชั้นต้นที่รับฟ้องคดีนั้นหรือตุลาการชั้นต้นที่โอนคดีมาจากชั้นต้น
ซึ่งมีสิทธิรับฟ้องคดีนี้ คดีนี้ในชั้นของศาลชั้นต้น และรวบรวมพยานหลักฐาน
ที่คดีนั้น ทั้งนี้ มีมติให้ทั้งตุลาการชั้นต้นและตุลาการชั้นต้นที่
ตุลาการชั้นต้นหรือตุลาการชั้นต้นของ

เมื่อได้จ่ายสำนวนคดีให้ทั้งตุลาการชั้นต้นและตุลาการชั้นต้นที่
คดีนี้แก่คณะใดแล้ว ห้ามมิให้มีการเรียกคืนสำนวนคดีหรือโอนสำนวนคดี
เว้นแต่กรณีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อมีการโอนคดีตามระเบียบวิธีพิจารณาคดีที่ประชุมของ
ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดกำหนด

(๒) เมื่อมีมติตุลาการชั้นต้นหรือตุลาการชั้นต้นของศาลปกครอง
ในองค์คณะพิจารณาพิพากษานั้นถูกคัดค้าน หรือไม่บรรลุลักษณะสำหรับ
กรณีโอนสำนวน

(๓) เมื่อตุลาการชั้นต้นขององค์คณะพิจารณาพิพากษามีคดี
ค้างการพิจารณาอยู่เป็นจำนวนมากซึ่งจะทำให้การพิจารณาคดีล่าช้า
มีสิทธิขอต่อศาลชั้นต้นหรือตุลาการชั้นต้นผู้ยื่นและองค์คณะ
พิจารณาพิพากษาขอส่งสำนวนคดีที่มีการจ่ายให้คืน

มาตรา ๕๖

มีการแก้ไข

นายวีระชัย สุตรสุวรรณ (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น
ให้แก่แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๕๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕๖ ในการพิจารณาคดีให้ตุลาการชั้นต้นหรือตุลาการ
ทั้งห้าที่ตุลาการชั้นต้นและตุลาการชั้นต้นที่รับฟ้องคดีนั้นหรือตุลาการชั้นต้น
ที่โอนคดีมาจากชั้นต้นซึ่งมีสิทธิรับฟ้องคดีนี้ คดีนี้ในชั้นของศาลชั้นต้น และ
รวบรวมพยานหลักฐานที่คดีนั้น ทั้งนี้ มีมติให้ทั้งตุลาการชั้นต้นและตุลาการชั้นต้นที่
ตุลาการชั้นต้นหรือตุลาการชั้นต้นของ

เมื่อได้จ่ายสำนวนคดีให้ทั้งตุลาการชั้นต้นและตุลาการชั้นต้นที่
คดีนี้แก่คณะใดแล้ว ห้ามมิให้มีการเรียกคืนสำนวนคดีหรือโอนสำนวนคดี
เว้นแต่กรณีดังต่อไปนี้

<u>มาตรา ๕๗</u>	มีการแก้ไข
นายวีระชัย สุตรสุวรรณ (กรรมาธิการ)	ขอสงวนความเห็น
ให้ตีความในมาตรา ๕๗ ออกทั้งมาตรา	
<u>มาตรา ๕๘</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕๙</u>	คณะกรรมการมีการตัดออก
<u>มาตรา ๖๐</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖๑</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖๒</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖๓</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖๓.๗</u>	คณะกรรมการมีการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๖๔</u>	มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๓ คำพิพากษาหรือคำสั่งตีปกครอง</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
นายวีระชัย สุตรสุวรรณ (กรรมาธิการ)	ขอสงวนความเห็น
ให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๖๕ เป็นดังนี้	
“มาตรา ๖๕ ตำนานคดีพิพาทหรือคำพิพากษาหรือคำสั่ง	
ที่ศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา เมื่อเสร็จการพิจารณา	
แล้ว ให้องค์คณะประชุมทำคำพิพากษาหรือคำสั่งโดยเร็ว คำพิพากษา	
หรือคำสั่งนั้นจะต้องบังคับตามความเห็นของฝ่ายข้างมาก และในกรณีที่	
ตุลาการในศาลปกครองผู้ใดมีความเห็นแย้งให้ทักความเห็นแย้งไว้ใน	
คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น”	

(๑๒)

นางกีระฉา สุมาวงศ์ คณะกรรมการข้าราชการได้ชี้แจงแล้ว	ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติม ความในมาตรา ๖๕ ไว้ ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๖๖</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖๗</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖๘</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖๙</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗๐</u> นายวีระชัย สุตรสุวรรณ (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น ให้แก่แก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่ง (๓) ของมาตรา ๗๐ เป็นดังนี้ “(๓) สั่งให้ใช้เงินหรือส่งมอบทรัพย์สินหรือให้กระทำการหรือ งดเว้นกระทำการ โดยจะกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไขอื่น ๆ ไว้ด้วยก็ได้ ในกรณีที่มีการฟ้องเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดของ หน่วยงาน <u>ชุดสวัสดิ์ทางปกครอง</u> หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ <u>หรือชุดสวัสดิ์ที่ชุดต้น ต้นผู้ผู้ผู้ผู้ผู้ผู้ผู้ผู้</u> ”	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗๑</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗๒</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗๓ ทวิ</u>	คณะกรรมการข้าราชการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>หมวด ๕ สำนักงานศาลปกครอง</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗๓</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗๔</u>	มีการแก้ไข

มาตรา ๗๕

มีการแก้ไข

มาตรา ๗๖

ไม่มีการแก้ไข

นายวิรัชชัย สุตรสุวรรณ (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น
ให้แก่ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๗๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๗๖ ให้มีพนักงานคดีปกครองทำหน้าที่ช่วยเหลือ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญองค์คณะพิจารณาพิพากษาในการดำเนินคดี
ตามที่ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญองค์คณะพิจารณาพิพากษามอบหมาย
และปฏิบัติหน้าที่อื่นในสำนักงานศาลปกครองตามที่เลขาธิการสำนักงาน
ศาลปกครองมอบหมาย

ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินคดีปกครองตามที่ตุลาการ
ศาลรัฐธรรมนูญองค์คณะพิจารณาพิพากษามอบหมาย ให้พนักงาน
คดีปกครองเป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งพนักงานสอบสวนตามประมวล
กฎหมายอาญา”

มาตรา ๗๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗๘

มีการแก้ไข

มาตรา ๗๙

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘๑

มีการแก้ไข

มาตรา ๘๒

มีการแก้ไข

มาตรา ๘๓

มีการแก้ไข

มาตรา ๘๔

มีการแก้ไข

มาตรา ๘๕

ไม่มีการแก้ไข

<u>มาตรา ๘๖</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๘๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๘๘</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๘๙</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>บทเฉพาะกาล</u>	ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๙๑ ไม่มีการแก้ไข

นายวิชัย โภสุวรรณจินดา (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็นให้แก้ไขเพิ่มเติมความใน (๔) (๖) และ (๑๖) ของมาตรา ๙๑ เป็นดังนี้
“(๔) ศาลปกครองนครราชสีมา ตั้งอยู่ในจังหวัดนครราชสีมา โดยมีเขตตลอดท้องที่จังหวัดชัยภูมิ แต่จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดบุรีรัมย์”

“(๖) ศาลปกครองธนบุรีมีพื้นที่ตั้งอยู่ในจังหวัดธนบุรี ไม่เคยมีเขตตลอดท้องที่จังหวัดธนบุรีมีพื้นที่ แต่จังหวัดสุรินทร์”

“(๑๖) ศาลปกครองอุบลราชธานี ตั้งอยู่ในจังหวัดอุบลราชธานี โดยมีเขตตลอดท้องที่จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดอำนาจเจริญ”

มาตรา ๙๒ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๙๓ มีการแก้ไข
นายชูวงศ์ ฉายะบุตร (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็นให้ตัดความในมาตรา ๙๓ ออกทั้งมาตรา

นายวีระชัย สุตรสุวรรณ (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น
ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๙๓ ทวิ

“มาตรา ๙๓ ทวิ การแต่งตั้งคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง
ครั้งแรกเมื่อพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีคณะกรรมการตุลาการศาล
ปกครองประกอบด้วย ประธานศาลฎีกาเป็นประธานกรรมการ เลขาธิการ
คณะกรรมการกฤษฎีกา อัยการสูงสุด เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการ
พลเรือน คณะบดีคณะนิติศาสตร์หรือเทียบเท่าของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
ทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสองคน และคณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์หรือ
เทียบเท่าของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือ
หนึ่งคน เป็นกรรมการ เลขาธิการศาลฎีกาเป็นเลขาธิการ”

มาตรา ๙๔

มีการแก้ไข

นายวีระชัย สุตรสุวรรณ (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น
ให้แก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสองของมาตรา ๙๔ เป็นดังนี้

“ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งเลือกข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง
คนหนึ่งโดยได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง
ทำหน้าที่เป็นเลขาธิการ”

นางกิระณา สุมาวงศ์

ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติม

ความในมาตรา ๙๔ วรรค

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๙๔ ทวิ

คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่

นายวีระชัย สุตรสุวรรณ (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น
ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๙๔ ทวิ

“มาตรา ๙๔ ทวิ ให้คณะกรรมการคัดเลือกตุลาการในศาล
ปกครองสูงสุดคัดเลือกบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามพระราชบัญญัตินี้และมี
ความรู้ความสามารถและความประพฤติเหมาะสมที่จะแต่งตั้งเป็นตุลาการ
ในศาลปกครองสูงสุดไม่เกินยี่สิบสามคนโดยได้รับความเห็นชอบของ
คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง และให้เ้าความในมาตรา ๑๔
วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน
หกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ”

ให้ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดคัดเลือกตุลาการในศาลปกครองสูงสุดด้วยกําหนดเป็นประธานศาลปกครองสูงสุดหนึ่งคน รองประธานศาลปกครองสูงสุดสองคน และตุลาการทั่วทั้งภาคศาลปกครองสูงสุดสี่คน โดยได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง และให้นำความในมาตรา ๑๕๖ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาใช้บังคับ แล้วเสนอให้วุฒิสภาวินิจฉัยความกราบทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป

เมื่อมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตุลาการในศาลปกครองสูงสุดตามวรรคหนึ่งและวรรคสองแล้ว ให้คณะกรรมการตุลาการศาลปกครองและคณะกรรมการคัดเลือกตุลาการในศาลปกครองสูงสุดเป็นอันพ้นจากหน้าที่”

มาตรา ๑๕๖ ตรี คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่
นายวิรัชชัย สุคนธ์สุวรรณ (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น
ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๕๖ ตรี

“มาตรา ๑๕๖ ตรี โทระยะเริ่มแรกให้ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๑๕๖ ตรี วรรคหนึ่ง คัดเลือกรายชื่อบุคคลผู้มีคุณสมบัติและความเหมาะสมที่จะแต่งตั้งเป็นอธิบดีศาลปกครองชั้นต้น รองอธิบดีศาลปกครองชั้นต้นศาลละหนึ่งคน และตุลาการศาลปกครองชั้นต้นอีกไม่เกินหนึ่งร้อยสามสิบคน โดยได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง และให้นำความตามมาตรา ๑๕๖ ตรี วรรคสองโดยอนุโลมก่อนเสนอรายชื่อให้วุฒิสภาวินิจฉัยให้ความกราบทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง”

มาตรา ๑๕๖ จัตวา คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๑๕๖ ไม่มีการแก้ไข

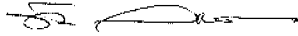
มาตรา ๑๕๖ ตรี คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

<u>มาตรา ๙๖</u> นางกัระณา สุมาวงศ์ คณะกรรมการบริหารการได้ซึ่งแจ้งแล้ว	มีการแก้ไข ขอแปรญัตติแก้ไข เพิ่มเติมความในวรรคหนึ่งและ วรรคสามของ มาตรา ๙๖ และขอตัดความในวรรคห้าของ มาตรา ๙๖ ออกทั้งวรรค ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๙๗</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙๘</u> นางกัระณา สุมาวงศ์ คณะกรรมการบริหารเห็นด้วย ในหลักการและได้แก้ไขแล้ว	มีการแก้ไข ขอแปรญัตติแก้ไข เพิ่มเติมความในมาตรา ๙๘ ไว้ ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๙๙</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐๐</u>	มีการแก้ไข
<u>บัญชีอัตราเงินเดือนเตลาการศาลปกครอง</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>บัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งเตลาการ ศาลปกครอง</u>	ไม่มีการแก้ไข

(๑๙)

๖. คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไข
เพิ่มเติมมาพร้อมกับรายงานให้ด้วยแล้ว

(นายชัชวาลน์ วงศ์วัฒนะ)
เลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญฯ

ร่าง
พระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่ เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและ
วิธีพิจารณาคดีปกครอง

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและ
วิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

“คำฟ้อง” หมายความว่า การเสนอข้อหาต่อศาลไม่ว่าจะได้ เสนอต่อ ศาลปกครองชั้นต้นหรือศาลปกครองสูงสุด ไม่ว่าจะได้ เสนอในขณะที่ เริ่มคดีโดยคำฟ้องหรือ คำร้องขอ หรือ เสนอในภายหลังโดยคำฟ้อง เพิ่ม เติมหรือแก้ไข หรือฟ้องแย้ง หรือโดยสอด เข้ามาในคดีไม่ว่าด้วยความสมัครใจ หรือถูกบังคับ หรือโดยมีคำขอให้พิจารณาใหม่

“กฎ” หมายความว่า พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบ ข้อบังคับ หรือบทบัญญัติอื่นที่มีผลบังคับ เป็นการทั่วไป โดยไม่ มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใด เป็นการเฉพาะ

“สัญญาทางปกครอง” หมายความว่า การรวมถึง สัญญาที่คู่สัญญาอย่างน้อยฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง เป็นหน่วยงาน ของรัฐทางปกครองหรือ เป็นบุคคลซึ่งกระทำการแทนรัฐ และมีลักษณะ เป็นสัญญาสัมปทาน สัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะ หรือจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคหรือ ให้บริการที่แสวงประโยชน์แก่ผู้ให้บริการหรือ บริการที่ผู้รับและผู้ให้บริการต่างได้ ไม่เท่ากัน ที่กระทำโดย นิติบุคคลของรัฐ

มาตรา ๘ ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศที่ออกโดยที่ประชุม ใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดหรือ ก.ศป. หรือ ก.คป. โดยความเห็นชอบของ ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖ ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๕ และ มาตรา ๒๔ ต้องส่งให้สภาผู้แทนราษฎรในวันที่ ออกระเบียบดังกล่าว เพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตรวจสอบได้ ถ้าต่อมามีการ เสนอ ผู้คัดค้านและสภาผู้แทนราษฎรมีมติภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ส่ง ระเบียบดังกล่าวให้สภา ผู้แทนราษฎรด้วยคะแนนเสียง ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ให้ยก เลิก ระเบียบใดไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครอง สูงสุดดำเนินการให้ เป็นไปตามนั้น

กำหนดวันตามวรรคหนึ่งให้หมายถึงวันในสมัยประชุม

LIART

หมวด ๑

การจัดตั้งและ เขตอำนาจศาลปกครอง

มาตรา ๗ ศาลปกครองแบ่งออกเป็นสองชั้น คือ

- (๑) ศาลปกครองสูงสุด
- (๒) ศาลปกครองชั้นต้น ได้แก่
 - (ก) ศาลปกครองกลาง
 - (ข) ศาลปกครองในภูมิภาค

มาตรา ๘ ให้จัดตั้งศาลปกครองสูงสุดชั้นมีผู้ตั้งในกรุงเทพมหานครหรือ
ในจังหวัดใกล้เคียง

ให้จัดตั้งศาลปกครองกลางชั้นมีผู้ตั้งในกรุงเทพมหานครหรือในจังหวัดใกล้เคียง
โดยมีเขตตลอดท้องที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี
จังหวัดราชบุรี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดสมุทรสาคร

ในระหว่างที่ศาลปกครองในภูมิภาคยังมีได้มี เขตอำนาจในท้องที่ใด
ให้ศาลปกครองกลางมี เขตอำนาจในท้องที่นั้นด้วย

บรรดาคดีที่เกิดขึ้นนอก เขตอำนาจศาลปกครองกลางความวาระสองและ
วาระสาม จะยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลางก็ได้ ทั้งนี้ ให้อยู่ในดุลพินิจของศาลนั้นที่จะไม่รับ
พิจารณาพิพากษาคดีที่ยื่นฟ้อง เช่นนั้นได้ เว้นแต่คดีที่โอนมาตามหลักเกณฑ์ของการพิจารณาคดี
ปกครอง

การจัดตั้งและการกำหนด เขตอำนาจของศาลปกครองในภูมิภาค ให้กระทำ
โดยพระราชบัญญัติ โดยคำนึงถึงปริมาณคดีและการบริหารบุคลากรของศาลปกครอง
โดยจะกำหนดให้ เขตอำนาจศาลปกครองในภูมิภาคครอบคลุม เขตศาลปกครองหลายจังหวัด
ก็ได้

ศาลปกครองสูงสุด ศาลปกครองกลาง และศาลปกครองในภูมิภาค จะเปิด
ทำการ เมื่อใดให้ นายกรัฐมนตรี ประกาศ ประธานศาลปกครองสูงสุด ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
กำหนดวัน เปิดทำการของศาลปกครอง

มาตรา ๑๐ ศาลปกครองชั้นต้นมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อยู่ในอำนาจศาลปกครอง เว้นแต่คดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด

มาตรา ๑๑ ศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีดังต่อไปนี้

(๑) คดีที่ พิพากษา ที่พิพากษา เกี่ยวกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทตามที่ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดประกาศกำหนด

(๒) คดีที่ พิพากษา ที่พิพากษา เกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของพระราชกฤษฎีกาหรือกฎที่ พิพากษา ที่ออกโดยคณะรัฐมนตรี พิพากษา พิพากษา หรือโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

(๓) คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในอำนาจศาลปกครองสูงสุด

(๔) คดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

มาตรา ๑๑ ทวิ ในการพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง ถ้ามีประเด็นในปัญหาข้อกฎหมายอันมิใช่เรื่องตามมาตรา ๙ อยู่ในเขตอำนาจของศาลอื่น ศาลปกครองมีอำนาจส่งประเด็นที่มีปัญหาข้อกฎหมายเรื่องนั้นไปยังศาลที่มีเขตอำนาจ ในการนี้ให้ศาลที่รับประเด็นดำเนินการพิจารณาและแจ้งผลการวินิจฉัยให้ผู้กรณีและศาลปกครองทราบ

ผู้กรณีอาจโต้แย้งคำวินิจฉัยของศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาข้อกฎหมายที่ส่งมานั้นได้ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความของศาลล้มละลายหนึ่ง เป็นคดีที่อยู่ในกระบวนการพิจารณาของศาลดังกล่าว

ให้ศาลปกครองพิจารณาโดยถือตามผลแห่งการวินิจฉัย อันถึงที่สุดของศาลที่มีเขตอำนาจวินิจฉัยในปัญหาข้อกฎหมายนั้น

ให้นำความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับแก่การพิจารณาคดีของศาลอื่นในประเด็นอันเป็นเรื่องตามมาตรา ๙ ด้วยโดยอนุโลม แต่ไม่รวมถึงการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ

หมวด ๒
ตุลาการศาลปกครอง

มาตรา ๑๒ ในศาลปกครองสูงสุด ให้มีตำแหน่งตุลาการศาลปกครอง
ดังต่อไปนี้

- (๑) ประธานศาลปกครองสูงสุด
- (๒) รองประธานศาลปกครองสูงสุด
- (๓) ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด
- (๔) ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ทั้งนี้ ตามจำนวนที่ ก. ศป. กำหนด โดยได้รับอนุมัติความเห็นชอบจาก
สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

มาตรา ๑๓ ผู้ที่จะได้รับแต่งตั้ง เป็นตุลาการในศาลปกครองสูงสุดต้องมี
คุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี
- (๓) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่ รับราชการ ในสาขานิติศาสตร์

ที่ปกครองปกครองปกครอง รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ หรือใน
การบริหารราชการแผ่นดิน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ ก. ศป. กำหนด และ

- (๔) มีคุณสมบัติอื่นอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นหรือ เคย เป็นกรรมการร่างกฎหมาย กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์
หรือกรรมการกฤษฎีกา

(ข) รับราชการหรือ เคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าตุลาการ
หัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น

(ค) รับราชการหรือ เคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษา
ศาลฎีกาหรือ เทียบเท่าหรือตุลาการพระธรรมนูญศาลทหารสูงสุด

(ง) รับราชการหรือ เคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอัยการพิเศษ
ประจำเขตหรือเทียบเท่า

(จ) รับราชการหรือ เคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือ
เทียบเท่าหรือตำแหน่งอื่นในหน่วยงานของรัฐที่เทียบเท่าตามที่ ก.ศ.ป.ประกาศกำหนด

(ฉ) เป็นหรือ เคย เป็นผู้สอนวิชา กฏหมายคดีอาญา กฏหมายคดีแพ่ง กฏหมายคดีปกครอง
ในสาขานิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ หรือวิชา
ที่เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน ในสถาบันอุดมศึกษา และดำรงตำแหน่งหรือ เคยดำรง
ตำแหน่งศาสตราจารย์หรือศาสตราจารย์พิเศษ

(ช) เป็นหรือ เคย เป็นผู้ประกอบวิชาชีพทนายความ กฏหมาย ไม่น้อยกว่า
ยี่สิบปี และมีประสบการณ์ในคดีปกครองตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ศ.ป.ประกาศกำหนด

มาตรา ๖๕ เป็นหรือเคยเป็นผู้ประกอบวิชาชีพที่ กฏหมาย กฏหมาย กฏหมาย
กฏหมาย กฏหมาย กฏหมาย กฏหมาย กฏหมาย กฏหมาย กฏหมาย กฏหมาย กฏหมาย

มาตรา ๑๔ ตุลาคมภายในศาลปกครองสูงสุดต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามในขณะ
ดำรงตำแหน่ง ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นข้าราชการอื่นซึ่งมีตำแหน่งหรือ เงิน เดือนประจำ

(๒) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใด

(๓) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งในทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น
กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง สมาชิกพรรคการเมือง
หรือ เจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๔) เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจ

(๕) เป็นกรรมการในหน่วยงานของรัฐ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจาก ก.ศ.ป.

(๖) เป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือที่ปรึกษา หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มี
ลักษณะงานคล้ายกันในทางหุ้นส่วนบริษัท กฏหมาย กฏหมาย กฏหมาย กฏหมาย กฏหมาย กฏหมาย
กฏหมาย กฏหมาย กฏหมาย กฏหมาย กฏหมาย กฏหมาย กฏหมาย กฏหมาย กฏหมาย กฏหมาย

(๗) เป็นทนายความหรือประกอบอาชีพทนายความหรืออย่างอื่น กฏหมาย
กฏหมาย กฏหมาย กฏหมาย กฏหมาย กฏหมาย กฏหมาย กฏหมาย กฏหมาย กฏหมาย กฏหมาย

มาตรา ๑๕ ให้ ก.ศป. พิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๑ และมีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะแต่งตั้งเป็นตุลาการในศาลปกครองสูงสุด แล้วให้เสนอรายชื่อต่อ นายกรัฐมนตรี และให้ นายกรัฐมนตรี นำรายชื่อดังกล่าวเสนอขอความเห็นชอบต่อวุฒิสภาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับรายชื่อ เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วให้ นายกรัฐมนตรี นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ให้ ก.ศป. พิจารณาคัดเลือกตุลาการในศาลปกครองสูงสุดคนหนึ่ง เป็นประธานศาลปกครองสูงสุด แล้วให้เสนอรายชื่อต่อ นายกรัฐมนตรี และให้ นายกรัฐมนตรี นำรายชื่อดังกล่าวเสนอขอความเห็นชอบต่อวุฒิสภาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับชื่อการเสนอชื่อ เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วให้ นายกรัฐมนตรี นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

มาตรา ๑๖ ผู้ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาให้ดำรงตำแหน่งตุลาการในศาลปกครองสูงสุดผู้ใดมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕ ต้องลาออกจากการที่เป็นบุคคลซึ่งมีลักษณะต้องห้ามหรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้ว่าตนได้เลือก ประกอบอาชีพหรือวิชาชีพหรือการใด ๆ อันมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวแล้วต่อ นายกรัฐมนตรี ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบ

การแต่งตั้งตุลาการในศาลปกครองสูงสุดคนใดให้ดำรงตำแหน่งรองประธานศาลปกครองสูงสุดและตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด ให้ ก.ศป. พิจารณาคัดเลือกแล้วให้ นายกรัฐมนตรี นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป

วิธีการคัดเลือกประธานศาลปกครองสูงสุด รองประธานศาลปกครองสูงสุด ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด และตุลาการศาลปกครองสูงสุด ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ศป. กำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

มาตรา ๑๖ ผู้ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาให้ดำรงตำแหน่งตุลาการในศาลปกครองสูงสุดผู้ใดมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕ ต้องลาออกจากการที่เป็นบุคคลซึ่งมีลักษณะต้องห้ามหรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้ว่าตนได้เลือก ประกอบอาชีพหรือวิชาชีพหรือการใด ๆ อันมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวแล้วต่อ นายกรัฐมนตรี ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบ

LIART

มาตรา ๑๗ ในศาลปกครองชั้นต้นแต่ละศาล ให้มีตำแหน่งตุลาการศาลปกครอง ดังต่อไปนี้

- (๑) อธิบดีศาลปกครองชั้นต้น
- (๒) รองอธิบดีศาลปกครองชั้นต้น
- (๓) ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น
- (๔) ตุลาการศาลปกครองชั้นต้น

ทั้งนี้ ตามจำนวนที่ ก.ศป. กำหนด โดยได้รับผู้พิทักษ์ความเป็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

มาตรา ๑๘ ผู้ที่จะได้รับแต่งตั้ง เป็นตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี
- (๓) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ที่พึงประสงค์ ในสาขานิติศาสตร์ ที่พึงประสงค์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ หรือในการบริหารราชการแผ่นดิน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ศป. กำหนด และ
- (๔) มีคุณสมบัติอื่นอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(ก) รับราชการหรือ เคยรับราชการ เป็นพนักงานผู้รับผิดชอบส่วนงานหรือ เลขานุการกรมการร่างกฎหมายในสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่พึงประสงค์ ไม่น้อยกว่าสามปี

(ข) รับราชการหรือ เคยรับราชการ ที่พึงประสงค์ ไม่น้อยกว่าสามปีในตำแหน่งพนักงานคดีปกครองในระดับที่ ก.ศป. กำหนด

(ค) รับราชการหรือ เคยรับราชการ ที่พึงประสงค์ ไม่น้อยกว่าสามปีในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษา ที่พึงประสงค์ ศาลแพ่งหรือศาลอาญาหรือ เทียบเท่า หรือตุลาการพระธรรมนูญศาลทหารกลาง

(ง) รับราชการหรือ เคยรับ ราชการ ที่พึงประสงค์ ไม่น้อยกว่าสามปีในตำแหน่งอัยการ ที่พึงประสงค์ จังหวัดหรือ เทียบ เท่า

(จ) รับราชการหรือ เคยรับราชการ ที่พึงประสงค์ ไม่น้อยกว่า ที่พึงประสงค์ ในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าข้าราชการพลเรือนระดับ ๔ หรือตำแหน่งอื่นในหน่วยงานของรัฐที่ เทียบ เท่า
ทั้งนี้ ตามที่ ก.ศป. ประกาศกำหนด

(จ) เป็นหรือ เคย เป็นผู้สอนวิชา ที่ระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี ในสาขาวิทยาศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ หรือวิชา ที่เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน ในสถาบันอุดมศึกษา และตำแหน่งหรือ เคยดำรง ตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์หรือ รองศาสตราจารย์ เฉพาะที่ ไม่น้อยกว่าสามปี

(ข) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาจากกฎหมายมหาชนและ รับราชการในหน่วยงานของ รัฐที่ต่างประเทศ สำเร็จการศึกษาระดับดังกล่าว ไม่น้อยกว่า สิบสองปี หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญา เอกสาขาจากกฎหมายมหาชนและ รับราชการใน หน่วยงานของ รัฐที่ต่างประเทศ สำเร็จการศึกษาระดับดังกล่าว ไม่น้อยกว่า หนึ่งปี

(ค) เป็นหรือ เคย เป็นผู้ประกอบวิชาที่หน่วยความ ที่ต่างประเทศ ไม่น้อยกว่า สิบสองปี และมีประสบการณ์ในคดีปกครองตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ศ.พ. ประกาศกำหนด

(ง) เป็นผู้ที่รับราชการในตำแหน่งที่เทียบเท่าตำแหน่งที่ ก.ศ.พ. กำหนด ที่ต่างประเทศ ที่ต่างประเทศ ที่ต่างประเทศ ที่ต่างประเทศ ที่ต่างประเทศ

ให้นำความในมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับแก่ตุลาการ ในศาลปกครองชั้นต้นโดยอนุโลม

มาตรา ๑๔ ให้ ก.ศ.พ. พิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๔ และมีความเหมาะสมที่จะแต่งตั้ง เป็นตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น แล้วให้ เสนอรายชื่อ ต่อนายกรัฐมนตรี และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูล เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ให้ ก.ศ.พ. พิจารณาคัดเลือกตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น เพื่อดำรงตำแหน่ง อธิบดีศาลปกครองชั้นต้น รองอธิบดีศาลปกครองชั้นต้น และตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครอง ชั้นต้น แล้วให้ เสนอรายชื่อต่อนายกรัฐมนตรี และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูล เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ให้นำความในมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับแก่การแต่งตั้ง ตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นโดยอนุโลม

มาตรา ๒๐ ก่อนเข้ารับหน้าที่ตุลาการศาลปกครองครั้งแรก ตุลาการ ศาลปกครองต้องถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ด้วยถ้อยคำดังต่อไปนี้

“ข้าพพระพุทธเจ้า (ชื่อผู้บัญญัติ) ขอถวายสัตย์ปฏิญาณว่า ข้าพพระพุทธเจ้า จะจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และจะปฏิบัติหน้าที่ในพระปรมาภิไธยด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โดยปราศจากอคติทั้งปวง เพื่อให้เกิดความยุติธรรมแก่ประชาชน และความสงบสุขแห่งราชอาณาจักร ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมโดยอันมีพระมหากษัตริย์ทรง เป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและกฎหมายทุกประการ”

มาตรา ๒๑ ตุลาการศาลปกครองพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) สิ้นถึงบประมาณที่ตุลาการศาลปกครองผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ ในวันแต่จะผ่านวาระประมุขสมัชชรรอภาพิให้ดำรงตำแหน่งต่อไปตามมาตรา ๕๐ ทวิ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๘

หรือมาตรา ๑๘

(๕) บุคคลที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว ได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุด ให้จำคุก เกินหนึ่งปีหรือสองปี หรือ ถึงแก่โทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๖) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๗) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ วิกลจริต หรือ จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือที่พ้นจากตำแหน่งโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เกินหนึ่งปีหรือสองปี หรือ ถึงแก่โทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เกินหนึ่งปีหรือสองปี หรือ ถึงแก่โทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๗ ทวิ) เป็นโรคหรือมีภาวะหรือจิตใจไม่เหมาะสมที่จะเป็นตุลาการศาลปกครอง ตามที่ระบุไว้ในประกาศที่ ก.ศ.บ. กำหนดโดยได้รับความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการ ในศาลปกครองสูงสุด

(๘) ถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๒๒

(๙) ถูกไล่ออกตามมาตรา ๒๒

การพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่งนอกจาก (๑) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พ้นจากตำแหน่ง

LIART

ในระหว่างการสอบสวนหรือพิจารณาตามวรรคหนึ่ง ถ้า ก.ศป. เห็นว่าการให้
ผู้ถูกสอบสวนหรือพิจารณาปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจะ เป็นการเสียหายแก่ราชการจะมีมติให้พัก
ราชการก็ได้

การให้พักราชการนั้น ให้พักตลอด เวลาที่สอบสวนหรือพิจารณา เมื่อสอบสวน
หรือพิจารณาเสร็จแล้ว ถ้าปรากฏว่าผู้ถูกให้พักราชการมิได้กระทำการตามที่ถูกสอบสวน
หรือพิจารณา ก็ให้ผู้นั้นคงอยู่ในราชการตามเดิม

วิธีการสอบสวนและสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาและบุคคลที่เกี่ยวข้องให้ เป็นไปตาม
ระเบียบที่ ก.ศป. กำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

มาตรา ๒๕ ตุลาการศาลปกครองผู้ใดพ้นจากตำแหน่งไปโดยมิได้มีความผิด
และมีใช่ เป็นการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๕) หรือ (๖) ก.ศป. อาจ
พิจารณาตัด เลือกผู้นั้นให้กลับ เข้ารับราชการ เป็นตุลาการศาลปกครอง ในตำแหน่งไม่สูงกว่า
ตำแหน่งเดิมหรือ เทียบ เท่าก็ได้ ถ้าผู้นั้นมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑
มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๘ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๖ ตุลาการศาลปกครองผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการ
ให้ยื่นหนังสือขอลาออก เมื่อประธานศาลปกครองสูงสุดสั่งอนุญาตแล้วให้ถือว่าพ้นจากตำแหน่ง
ในกรณีที่ตุลาการศาลปกครองลาออก เพื่อดำรงตำแหน่งที่กำหนดโดยรัฐธรรมนูญ
ตำแหน่งทางการเมือง หรือ เพื่อสมัครรับ เลือกตั้ง ให้การลาออกมีผลตั้งแต่วันที่ผู้นั้นลาออก

นอกจากกรณีตามวรรคสอง ถ้าประธานศาลปกครองสูงสุด เห็นว่าจำเป็น
เพื่อประโยชน์แห่งราชการ จะขยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกไว้ เป็นเวลาไม่เกินสาม เดือน
นับแต่วันที่ขอลาออกก็ได้

มาตรา ๒๗ การย้ายตุลาการศาลปกครองผู้ใดไปดำรงตำแหน่งอื่นใน
ศาลปกครอง จะต้อง ได้รับความเห็นชอบจากตุลาการศาลปกครองผู้นั้น และให้
ประธานศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจแต่งตั้งได้ โดยความเห็นชอบของ ก.ศป. ตามระเบียบที่
ก.ศป. กำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการ เลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น หรือเป็นการ
ย้ายประจำปี หรือ เป็นการตั้งอยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดีทางวินัย หรือตกเป็นจำเลย
ในคดีอาญาที่ศาลมีคำสั่งประทับฟ้องแล้ว

มาตรา ๒๘ ประธานศาลปกครองสูงสุดต้องรับผิดชอบให้งานของศาลปกครอง เป็นไปโดย เรียบร้อยตามระเบียบที่ ก.ศป. กำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด โดยมีรองประธานศาลปกครองสูงสุดช่วยปฏิบัติหน้าที่ตามที่ ประธานศาลปกครองสูงสุดมอบหมาย

อธิบดีศาลปกครองชั้นต้นต้องรับผิดชอบให้งานของศาลนั้น เป็นไปโดย เรียบร้อย ตามระเบียบที่ ก.ศป. กำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด โดยมีรองอธิบดีศาลปกครองชั้นต้นช่วยปฏิบัติหน้าที่ตามที่อธิบดีศาลปกครองชั้นต้นมอบหมาย

ในกรณีที่ตำแหน่งประธานศาลปกครองสูงสุดหรืออธิบดีศาลปกครองชั้นต้น ว่างลง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานศาลปกครองสูงสุดหรือรองอธิบดี ศาลปกครองชั้นต้น หรือตุลาการศาลปกครองอื่น แล้วแต่กรณี ปฏิบัติหน้าที่แทนตามระเบียบ ที่ ก.ศป. กำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนย่อมมีอำนาจหน้าที่ เช่นเดียวกับผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๙ การเปลี่ยนแปลงตุลาการศาลปกครองในองค์คณะหนึ่ง องค์คณะใด เนื่องจากตุลาการศาลปกครองผู้ใด ~~ได้พ้นจากตำแหน่ง~~ พ้นจากตำแหน่ง ถูกพัก ราชการ ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่น ~~หรือ~~ หรือ ~~เจ็บป่วย~~ เจ็บป่วย หรือมีเหตุสุดวิสัย เป็นอันทำให้ ไม่อาจ ~~ปฏิบัติหน้าที่ได้~~ ปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ เป็นไปตามระเบียบ ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดกำหนด

ตุลาการศาลปกครองซึ่ง เข้ามาแทนที่ตามวรรคหนึ่ง ให้มีอำนาจตรวจสอบสำนวน และลงลายมือชื่อในคำพิพากษาได้

มาตรา ๓๐ ตุลาการศาลปกครองให้ได้รับ เงิน เดือนและ เงินประจำตำแหน่ง ความบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

เมื่อ เริ่มต้นมีงบประมาณประจำ ให้ตุลาการศาลปกครองแต่ละคนได้รับ เงิน เดือนและ เงินประจำตำแหน่ง เพิ่มขึ้นจาก เดิมที่ได้รับอยู่ เป็นจำนวน ~~เท่ากับ~~ เท่ากับ อัตรา การ เปลี่ยนแปลงดัชนีราคาผู้บริโภคของมีที่ล่วงมาที่กระทรวงพาณิชย์คำนวณ เพื่อใช้ในราชการ

ตุลาการศาลปกครองให้ได้รับค่าพาหนะเดินทาง ค่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอื่น ในกรณี เดินทางไปราชการ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติ

LIRT

ให้มีคณะกรรมการดำเนินการเลือกประกอบด้วย เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง ตุลาการศาลปกครองสามคน และคณบดีคณะนิติศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสามคนซึ่งประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นผู้คัดเลือก เป็นกรรมการ มีหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการเลือกกรรมการตุลาการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง การตรวจนับคะแนนและการประกาศผลการเลือก

ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดรับผิดชอบดูแลให้การเลือกเป็นไปโดยถูกต้องและเรียบร้อย

มาตรา ๑๖ ตี๑ การเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๑๗๔ วรรคหนึ่ง (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยซึ่งได้รับเลือกจากวุฒิสภา ให้วุฒิสภาตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณาเสนอรายชื่อบุคคลที่เห็นสมควรจำนวนหกคนต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไป

มาตรา ๑๖ จัดว่า การเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๑๗๔ วรรคหนึ่ง (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยซึ่งได้รับเลือกจากคณะรัฐมนตรี ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอชื่อบุคคลที่เห็นสมควรจะเข้ารับเลือกต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาลงมติ

มาตรา ๑๗ กรรมการตุลาการศาลปกครองตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีโดยอาจได้รับเลือกใหม่ได้อีก แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ถ้าตำแหน่งว่างลงก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการเพื่อให้มีการเลือกช่อมภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง เว้นแต่วาระการอยู่ในตำแหน่งของกรรมการผู้นั้นจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่นับการเลือกช่อมก็ได้

กรรมการตุลาการศาลปกครองซึ่งได้รับเลือกช่อมให้อยู่ในตำแหน่ง เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

LIRT

มาตรา ๒๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตุลาการศาลปกครองตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) พ้นจากตำแหน่งตุลาการในศาลปกครองสูงสุด หรือตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น ในกรณีที่ เป็นกรรมการตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง (๑)

(๔) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๑ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔

มาตรา ๒๙ การประชุมของ ก.ศป. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะ เป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานศาลปกครองสูงสุดไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานศาลปกครองสูงสุดปฏิบัติหน้าที่แทน ถ้าไม่มีรองประธานศาลปกครองสูงสุด หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุม เลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองคนหนึ่ง เป็นประธานในที่ประชุม

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการใน ก.ศป.ว่างลง ~~แต่ผู้ที่จะมาปฏิบัติหน้าที่~~ ให้กรรมการที่เลือกปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ แต่ต้องมีกรรมการเหลือพอที่จะ เป็นองค์ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงข้างมาก

ให้ ก.ศป. มีอำนาจออกข้อบังคับว่าด้วยการประชุมและการลงมติได้

ให้ ก.ศป. มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการใด ๆ

ได้ตามความเหมาะสม

หมวด ๔
วิธีพิจารณาคดีปกครอง

ส่วนที่ ๑
การฟ้องคดีปกครอง

มาตรา ๔๐ ผู้ที่ฟ้องผู้ใดได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะ
เดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำหรือการงดเว้น
การกระทำของหน่วยงานของรัฐทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับ
สัญญาทางปกครองหรือกรณีอื่นใดที่อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครองตามมาตรา ๔ และการ
แก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายหรือยุติข้อโต้แย้งนั้น ต้องมีค่าบังคับ
ตามที่กำหนดในมาตรา ๔๐ ผู้ที่ฟ้องนั้นต้องมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

ผู้ฟ้องคดีต้องมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อน
หรือเสียหายในเรื่องใดไว้โดยเฉพาะ การฟ้องคดีปกครองในเรื่องนั้นจะกระทำได้ต่อ เมื่อ
มีการดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการดังกล่าว และได้มีการสั่งการตามกฎหมายนั้น
หรือมิได้มีการสั่งการภายในเวลาอันสมควร หรือภายในเวลาที่กฎหมายนั้นกำหนด

มาตรา ๔๑ ในคดีที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องหน่วยงานของรัฐทางปกครอง ผู้ฟ้องคดี
ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเห็นว่าถูกถูกรบกวนหรือการกระทำโดยของหน่วยงานทางปกครอง
หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญให้มีสิทธิ เสนอ เรื่องดังกล่าวต่อศาลปกครองได้
ในการเสนอความเห็นดังกล่าว ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาไม่มีสิทธิและหน้าที่ เสมือนหนึ่ง เป็น
ผู้มีสิทธิฟ้องคดีตามมาตรา ๔๐

มาตรา ๘๒ การดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการฟ้อง การร้องขอ
การเรียกบุคคล หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เข้ามาเป็นคู่กรณีในคดี
การดำเนินกระบวนการพิจารณา การรับฟังพยานหลักฐาน และการพิพากษาคดีปกครอง
นอกจากที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดย
ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

มาตรา ๘๓ คำฟ้องให้ใช้ถือค่าสุภาพและต้องมี

(๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้ฟ้องคดี

(๒) ชื่อหน่วยงานของรัฐหรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องอันเป็น
เหตุแห่งการฟ้องคดี

(๓) การกระทำทั้งหลายที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี พร้อมทั้งข้อเท็จจริงหรือ
พฤติการณ์ตามสมควรเกี่ยวกับการกระทำความผิดกล่าว

(๔) ค่าของของผู้ฟ้องคดี

(๕) ลายมือชื่อของผู้ฟ้องคดี ถ้า เป็นการยื่นฟ้องคดีแทนผู้อื่นจะต้องแนบ
ใบมอบฉันทะให้ผู้ฟ้องคดีมาด้วย

คำฟ้องใดไม่มีรายการไม่ครบตามวรรคหนึ่ง หรือไม่ชัดเจน หรือไม่อาจเข้าใจได้
ให้สำนักงานศาลปกครองให้คำแนะนำแก่ผู้ฟ้องคดี เพื่อดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องนั้น
ให้ถูกต้อง ในกรณีนี้ให้ถือวันที่ยื่นฟ้องครั้งแรกเป็นหลักในการนับอายุความ

ในกรณีที่ผู้ประสงค์จะฟ้องคดีปกครองหลายคนในเหตุเดียวกัน บุคคลเหล่านั้น
อาจยื่นคำฟ้องร่วมกัน เป็นฉบับเดียว โดยจะมอบหมายให้ผู้ฟ้องคดีคนใด เป็นผู้แทนของผู้ฟ้องคดี
ทุกคนในการดำเนินคดีต่อไปก็ได้ ในกรณี เช่นว่านี้ให้ถือว่า การกระทำของผู้แทนผู้ฟ้องคดีใน
กระบวนการพิจารณาผูกพันผู้ฟ้องคดีทุกคน ผู้ฟ้องคดีที่ฟ้องคดีปกครอง
ผู้ฟ้องคดีที่ฟ้องคดีปกครอง

การฟ้องคดีไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม ศาล เว้นแต่การฟ้องคดีขอให้สั่งให้ใช้เงิน
หรือสั่งมอบทรัพย์สินอันสืบเนื่องจากคดีตามมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง (๑) หรือ (๔) ให้เสีย
ค่าธรรมเนียมศาลในอัตราร้อยละสองของมูลค่าของทุนทรัพย์ แต่ไม่เกินสองแสนบาท

LIRT

ในการคำ เน้นการสอบสวนพิจารณา คู่กรณีจะดำเนินการทั้งปวงด้วยตนเองหรือจะมอบอำนาจให้ทนายความหรือบุคคลอื่นซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๕ และมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติการในศาลปกครองสูงสุดกำหนดเพื่อฟ้องคดีหรือดำเนินการแทนได้

มาตรา ๕๔ คำฟ้องให้ยื่นต่อพนักงาน เจ้าหน้าที่ของศาลปกครอง ในการนี้อาจยื่นคำฟ้องโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้ และเพื่อประโยชน์ในการนับอายุความให้ถือว่าวันที่ส่งคำฟ้องแก่ เจ้าพนักงาน ไปรษณีย์ เป็นวันที่ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครอง

มาตรา ๕๕ การฟ้องคดีที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองชั้นต้น ให้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นที่ผู้ฟ้องคดีมีภูมิลำเนาหรือที่มูลคดี เกิดขึ้นในเขตศาลปกครองชั้นต้นนั้น การฟ้องคดีที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองสูงสุด ให้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองสูงสุด

ในกรณีที่ศาลปกครองใดพิพากษาว่าคดีที่ฟ้องต่อศาลปกครองนั้นอยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองอื่น ให้ส่งคำฟ้องนั้นไปให้ศาลปกครองที่มีเขตอำนาจ เพื่อพิจารณา ในกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นมีความ เห็นขัดแย้งกันใน เรื่อง เขตอำนาจศาล ให้ศาลปกครองที่รับคำฟ้องไว้หลังสุด เสนอความเห็นต่อศาลปกครองสูงสุด เพื่อมีคำสั่งในเรื่อง เขตอำนาจศาล

การพิจารณาคดีที่ขึ้นไว้ต่อศาลปกครองใดจะต้องกระทำในศาลปกครองนั้น ตามวัน เวลาทำการ เว้นแต่ในกรณีที่เหตุฉุกเฉินหรือจำเป็นหรือเพื่อความสะดวกของผู้ฟ้องคดี คู่กรณี ศาลปกครองจะสั่งให้ดำเนินการพิจารณาในสถานที่อื่นหรือในวันหยุดหรือในวันเวลาใดก็ได้

มาตรา ๕๖ ให้ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นผู้ประกาศสถานที่ตั้ง และวัน เวลาทำการตามปกติของศาลปกครองในราชกิจจานุเบกษา

ศาลปกครองแห่งหนึ่ง ๆ อาจมีสถานที่ทำการเฉพาะการได้ตามจำนวนที่เหมาะสมตามที่ประธานศาลปกครองสูงสุดจะได้ประกาศสถานที่ตั้งและวัน เวลาทำการของสถานที่ทำการเฉพาะการในราชกิจจานุเบกษา

ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจกำหนดให้ การยื่นฟ้องและการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เกี่ยวกับบทพิจารณาพิพากษาคดีปกครองที่ศาลอาจกระทำ ณ สถานที่ทำการเฉพาะการของศาลปกครองก็ได้

มาตรา ๘๗ การฟ้องคดีปกครองจะต้องยื่นฟ้องภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่
รู้หรือควรรู้ถึง เหตุแห่งการฟ้องคดี หรือนับแต่วันที่พ้นกำหนด เก้าสิบ วันนับแต่วันที่ฟ้อง
คดี ได้มีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงาน ดังกล่าวข้างมา หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อให้ปฏิบัติ
หน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดและไม่ได้รับหนังสือชี้แจงจากหน่วยงาน ดังกล่าวข้างมา ปกครอง
หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือ ได้รับแต่ เป็นคำชี้แจงที่ผู้ฟ้องคดี เห็นว่าไม่มีเหตุผล แล้วแต่กรณี
เว้นแต่จะมีบทกฎหมาย เฉพาะกำหนดไว้ เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๘๘ คำสั่ง ดังกล่าวข้างมาใดที่อาจฟ้องต่อศาลปกครองได้ ดังกล่าวข้างมา
ดังกล่าวข้างมาที่ ดังกล่าวข้างมา ๕๘ ดังกล่าวข้างมา ดังกล่าวข้างมา ดังกล่าวข้างมา ดังกล่าวข้างมา
ดังกล่าวข้างมา ดังกล่าวข้างมา ดังกล่าวข้างมา ดังกล่าวข้างมา ดังกล่าวข้างมา ดังกล่าวข้างมา
ดังกล่าวข้างมา ดังกล่าวข้างมา ดังกล่าวข้างมา ดังกล่าวข้างมา ดังกล่าวข้างมา ดังกล่าวข้างมา
ดังกล่าวข้างมา ดังกล่าวข้างมา ดังกล่าวข้างมา ดังกล่าวข้างมา ดังกล่าวข้างมา ดังกล่าวข้างมา
ให้ผู้ออกคำสั่ง ดังกล่าวข้างมา ยื่นคำฟ้อง
และระยะเวลาสำหรับยื่นคำฟ้องไว้ ในคำสั่งดังกล่าวด้วย

ในกรณีที่ปรากฏต่อผู้ออกคำสั่งใดในภายหลังว่า ดังกล่าวนั้น
ให้ผู้ยื่นคำ ดังกล่าวข้างมา แจ้งข้อความซึ่งฟังระบุตามวรรคหนึ่งให้ผู้รับคำสั่งทราบโดย ดังกล่าวข้างมา
ในกรณีนี้ให้ระยะเวลาสำหรับยื่นคำฟ้อง เริ่มนับใหม่นับแต่วันที่ผู้รับคำสั่งได้รับแจ้งข้อความ
ดังกล่าว

ถ้าไม่มีการแจ้งใหม่ตามวรรคสองและระยะเวลาสำหรับยื่นคำฟ้องมีกำหนด
น้อยกว่าหนึ่งปี ให้ขยายระยะเวลาสำหรับยื่นคำฟ้อง เป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่ ดังกล่าวข้างมา

มาตรา ๘๙ การฟ้องคดีตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) หรือ (๔)
ให้ยื่นฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึง เหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่ ดังกล่าวข้างมา
มี เหตุแห่งการฟ้องคดี

มาตรา ๙๐ กาวฟ้องคดีปกครองที่เกี่ยวกับการคุ้มครองประโยชน์ ดังกล่าวข้างมา
ดังกล่าวข้างมา สาธารณะหรือสถานะของบุคคลจะยื่นฟ้องคดีใน ดังกล่าวข้างมา เมื่อใดก็ได้

การฟ้องคดีปกครองที่ยื่น เมื่อพ้นกำหนด เวลาการฟ้องคดีแล้ว ถ้าศาลปกครอง
เห็นว่าคดีที่ยื่นฟ้องนั้นจะ เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม ดังกล่าวข้างมา หรือมี เหตุจำเป็นอื่นโดยศาล
เห็นเองหรือคู่กรณีมีค่าขอ ศาลปกครองจะรับไว้พิจารณาก็ได้

มาตรา ๕๔ การพิจารณาพิพากษาคดีต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็ว แต่ต้องเปิดโอกาสให้ผู้กระทำความผิดและแสดงพยานหลักฐานประกอบคำชี้แจงของตนตามควรแก่กรณี แต่การชี้แจงต้องทำเป็นหนังสือ เว้นแต่เป็นกรณีที่ศาลอนุญาตให้ชี้แจงด้วยวาจาต่อหน้าศาล

ผู้กระทำความผิดมีสิทธิขอตรวจดูสำเนาพยานหลักฐานที่แต่ละฝ่ายได้ยื่นไว้ในสำนวน เว้นแต่กรณีใดมีกฎหมายคุ้มครองให้ไม่ต้องเปิดเผยหรือศาลปกครองเห็นว่าจำเป็นหรือไม่เปิดเผย เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่การดำเนินงานของรัฐ แต่กรณีที่มิเปิดเผยดังกล่าว ศาลปกครองจะนำมาใช้รับฟังในการพิจารณาพิพากษาคดีไม่ได้

ในการพิจารณาพิพากษาคดี ศาลปกครองอาจตรวจสอบและแสวงหาข้อเท็จจริงได้ตามความเหมาะสม ในการนี้ ศาลปกครองจะรับฟังพยานบุคคล พยานเอกสาร พยานผู้เชี่ยวชาญ หรือพยานหลักฐานอื่นนอกเหนือจากพยานหลักฐานของผู้กระทำความผิดที่เห็นสมควร

พยานบุคคลหรือพยานผู้เชี่ยวชาญที่ศาลปกครองเรียกมาให้ถ้อยคำหรือทำความเห็นต่อศาลปกครองมีสิทธิได้รับค่าพยานที่ศาลปกครองมอบแทนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

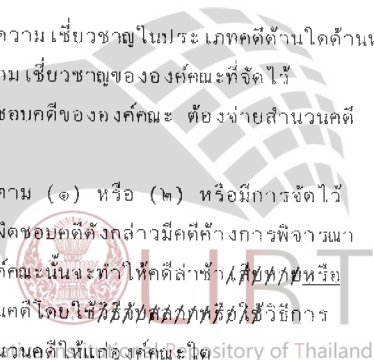
มาตรา ๕๕ เมื่อมีการฟ้องคดีต่อศาลปกครองใด การจ่ายสำนวนคดีในศาลปกครองนั้นให้เป็นผู้พิพากษาในศาลปกครองนั้นเป็นผู้พิจารณาคดีในชั้นศาลปกครองสูงสุดที่พิพากษาหรืออธิบดีศาลปกครองชั้นต้นปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

๑. ผู้พิพากษาในศาลปกครองชั้นต้นเป็นผู้พิจารณาคดีในชั้นศาลปกครองชั้นต้น

(๑) ในกรณีที่มีการจัดองค์คณะที่มีความเชี่ยวชาญในประเภทคดีงานใดด้านหนึ่งเป็นการเฉพาะ ต้องจ่ายสำนวนคดีให้ตรงกับความเชี่ยวชาญขององค์คณะที่จัดไว้

(๒) ในกรณีที่มีการแบ่งพื้นที่รับผิดชอบคดีขององค์คณะ ต้องจ่ายสำนวนคดีที่มีมูลคดีเกิดขึ้นในพื้นที่ให้แก่องค์คณะที่จัดไว้

(๓) ในกรณีที่ไม่มีการจัดองค์คณะตาม (๑) หรือ (๒) หรือมีการจัดไว้ลักษณะเดียวกันหลายองค์คณะ หรือองค์คณะที่รับผิดชอบคดีดังกล่าวมีคดีค้างการพิจารณาอยู่เป็นจำนวนมากซึ่งหากจ่ายสำนวนคดีให้แก่องค์คณะนั้นจะทำให้คดีล่าช้าเกินไปหรือกระทบกระเทือนต่อความยุติธรรม ให้จ่ายสำนวนคดีโดยใช้วิธีสุ่มสำนวนคดีหรือวิธีการอื่นใดที่ไม่อาจคาดหมายได้ล่วงหน้าว่าจะจ่ายถึงคนใดให้แก่องค์คณะใด

เมื่อองค์คณะในศาลปกครองโตได้รับส่วนคดีแล้ว ให้ตุลาการหัวหน้าคณะ ศาลปกครองสูงสุดหรือตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้นในองค์คณะนั้น แล้วแต่กรณี แต่งตั้งตุลาการศาลปกครองในคณะของตนคนหนึ่ง เป็นตุลาการเจ้าของสำนวน เพื่อ เป็นผู้ดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริงจากคำฟ้อง คำชี้แจงของคู่กรณี และรวบรวมพยานหลักฐาน ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ โดยมีพนักงานคดีปกครอง เป็นผู้ช่วยดำเนินการตามที่ตุลาการเจ้าของ สำนนวนมอบหมาย

เมื่อได้ส่งฟ้องมอบสำนวนคดีให้ทั้งแก่ตุลาการเจ้าของสำนวนคนใดคนหนึ่งแล้ว หรือได้จ่ายสำนวนคดีให้แก่องค์คณะใดแล้ว ห้ามมิให้มีการเรียกคืนสำนวนคดีหรือโอน สำนวนคดี เว้นแต่กรณีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อมีการโอนคดีตามที่ระ เบียบวิธีพิจารณาพิพากษาการปกครองที่ประชุมใหญ่ ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดกำหนด

(๒) เมื่อมีการคัดค้านตุลาการเจ้าของสำนวนสำหรับกรณี เรียกคืนสำนวน หรือตุลาการศาลปกครองในองค์คณะพิจารณาพิพากษานั้นอุทคัดค้าน หรือไม่ครบองค์คณะ สำหรับกรณีโอนสำนวน

(๓) เมื่อตุลาการเจ้าของสำนวนหรือองค์คณะพิจารณาพิพากษามีคดีค้าง การพิจารณาอยู่เป็นจำนวนมากซึ่งจะทำให้การพิจารณาคดีล่าช้าในชั้นที่ฟ้องคดี และตุลาการเจ้าของสำนวนผู้ยื่นหรือองค์คณะพิจารณาพิพากษาขอเสนอส่วนคดีที่มีที่ฟ้องคดี ไม่ทันรับผิดชอบอยู่

มาตรา ๕๖ ในชั้นที่ฟ้องคดีให้ตุลาการเจ้าของสำนวนทำหน้าที่ตรวจสอบ และเสนอความเห็นในข้อเท็จจริงที่ฟ้องคดีในชั้นนี้และข้อกฎหมายต่อองค์คณะพิจารณา พิพากษา ตลอดจนดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคดีนี้

ในระหว่างการทำเนิการของตุลาการเจ้าของสำนวนตามวรรคหนึ่ง ให้เปิด โอกาสให้คู่กรณีได้ทราบถึงข้ออ้าง หรือข้อแย้งของแต่ละฝ่ายและให้คู่กรณีแสดงพยาน หลักฐานของฝ่ายตนเพื่อยืนยันหรือหักล้างข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายได้ เมื่อตุลาการ เจ้าของสำนวนเห็นว่าได้รวบรวมข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเพียงพอที่จะพิจารณาพิพากษา คดีได้แล้ว ให้ตุลาการเจ้าของสำนวนพิจารณาพิพากษาและพิพากษา ด้วยความเห็น เสนอให้องค์คณะพิจารณาพิพากษา เพื่อพิจารณาคดีต่อไป

ให้อธิบดีศาลปกครองชั้นต้นหรือประธานศาลปกครองสูงสุดแต่งตั้งผู้แถลงคดีปกครองจากตุลาการศาลปกครองคนหนึ่งในศาลนั้นที่มีชื่อตุลาการในองค์คณะพิจารณาพิพากษาคดีนั้น

ผู้แถลงคดีปกครองในศาลปกครองสูงสุดอาจแต่งตั้งจากตุลาการศาลปกครองชั้นต้นก็ได้

การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้แถลงคดีปกครองให้เป็นไปตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับคดีที่กำหนดในระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

มาตรา ๕๗ ในการพิจารณาคดี ให้องค์คณะพิจารณาพิพากษาจัดให้มีการนั่งพิจารณาอย่างน้อยหนึ่งครั้ง เพื่อให้คู่กรณีมีโอกาสมาแถลงด้วยวาจาต่อหน้าองค์คณะพิจารณาพิพากษา

ก่อนการนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกให้ส่งสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวนให้คู่กรณีทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า เจ็ดวัน ในการนี้ให้คู่กรณีมีสิทธิยื่นคำแถลงรวมทั้งนำพยานหลักฐานมาใส่คำอธิบายประกอบคำแถลงดังกล่าว เพื่อยืนยันหรือหักล้างข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายเพิ่มเติมต่อองค์คณะพิจารณาพิพากษาในวันนั่งพิจารณาคดีแต่จะไม่สามารถนำพยานหลักฐานมาใส่คำอธิบายเพิ่มเติมต่อองค์คณะพิจารณาพิพากษาในวันนั่งพิจารณาคดีแล้วไม่ได้

มาตรา ๕๘ การนั่งพิจารณาคดีจะต้องกระทำโดยเปิดเผย

ในคดีเรื่องใดเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีหรือเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ ถ้าศาลปกครองเห็นสมควรจะห้ามมิให้มีการเปิดเผยข้อเท็จจริง หรือพฤติการณ์ต่าง ๆ ทั้งหมดหรือแต่บางส่วนแห่งคดีซึ่งปรากฏจากคำคู่ความหรือคำแถลงของคู่กรณี หรือคำพยานหลักฐานที่ได้สืบมาแล้ว ศาลปกครองจะมีคำสั่งดังต่อไปนี้ก็ได้

(๑) ห้ามประชาชนมิให้เข้าฟังการพิจารณาทั้งหมดหรือบางส่วนแล้ว
ดำเนินการพิจารณาไปโดยไม่เปิดเผย หรือ

(๒) ห้ามมิให้ออกโฆษณาข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ต่าง ๆ เช่นว่านั้น

ในกรณีที่ เป็นคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ให้รอการปฏิบัติตามคำบังคับไว้จนกว่าจะพ้นระยะเวลาอุทธรณ์ หรือในกรณีที่มีการอุทธรณ์ให้รอการบังคับคดีไว้จนกว่าคดีจะถึงที่สุด

มาตรา ๖๕ ภายใต้บังคับบทบัญญัติว่าด้วยการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่ง คำพิพากษาหรือคำสั่งใด ๆ ให้มีผลผูกพันบุคคลภายนอกได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ในคำพิพากษาให้บุคคลใดออกไปจากสถานที่ใดให้ใช้บังคับตลอดถึง สำหรับผู้ที่สืบ ปรินายของผู้ที่อยู่นั้นที่อยู่ในสถานะนั้นด้วย เว้นแต่ผู้นั้นจะพิสูจน์ได้ว่าคนมีสิทธิพิเศษอื่น

(๒) ถ้าบุคคลใดได้เข้า เป็นผู้ค้าประกันในศาล เพื่อการดำเนินการใด ๆ ตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้คำพิพากษาหรือคำสั่งใช้บังคับแก่การประกันนั้นได้โดยไม่ต้องฟ้องผู้ค้าประกันใหม่

(๓) คำพิพากษาหรือคำสั่ง เกี่ยวกับสถานะหรือความสามารถของบุคคลหรือนิติบุคคล บุคคลภายนอกจะยกขึ้นอ้างอิงหรือใช้ยันกับบุคคลภายนอกก็ได้ เว้นแต่บุคคลภายนอกจะมีสิทธิตีความว่า

(๔) คำพิพากษาหรือคำสั่งที่เกี่ยวกับสิทธิแห่งทรัพย์สินใด ๆ คู่กรณีที่เกี่ยวข้องอาจอ้างกับบุคคลภายนอกได้ เว้นแต่บุคคลภายนอกจะมีสิทธิตีความว่า

มาตรา ๗๐ ในกรณพิพากษาคดี ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดคำบังคับบางอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) สั่งให้เพิกถอนกฎหรือคำสั่งหรือสั่งห้ามการกระทำทั้งหมดหรือบางส่วนในกรณีที่มีการฟ้องว่าหน่วยงาน สำหรับรัฐทางปกครอง หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง (๑)

(๒) สั่งให้หัวหน้าหน่วยงาน สำหรับรัฐทางปกครอง หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามหน้าที่ภายในเวลาที่ศาลปกครองกำหนด ในกรณีที่มีการฟ้องว่าหน่วยงาน สำหรับรัฐทางปกครอง หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐละ เลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร

LIRT

(๑) สั่งให้ใช้ เงินหรือให้ส่งมอบทรัพย์สินหรือให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการ โดยจะกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไขอื่น ๆ ไว้ด้วยก็ได้ ในกรณีที่มีการฟ้องเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดของหน่วยงานศาลปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือการฟ้องเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

(๔) สั่งให้ถือปฏิบัติต่อสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่มีการฟ้องให้ศาลมีคำพิพากษาแสดงความเป็นอยู่ของสิทธิหรือหน้าที่นั้น

ในกรณีมีคำบังคับตามวรรคหนึ่ง (๑) ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดว่าจะให้มียกเว้นหลังหรือไม่ยกเว้นหลังหรือมีผลไปในอนาคตถึงขณะใดขณะหนึ่งได้ หรือจะกำหนดให้ มีเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ ทั้งนี้ตามความเป็นธรรมแห่งกรณี

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนกฎ ให้มีการประกาศผลแห่งคำพิพากษาดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา และให้การประกาศดังกล่าวมีผลเป็นการเพิกถอนกฎนั้น

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำบังคับให้ผู้ใดชำระ เงินหรือส่งมอบทรัพย์สิน ตามคำพิพากษา ถ้าผู้นั้นไม่ชำระ เงินหรือส่งมอบทรัพย์สิน ศาลปกครองอาจมีคำสั่งให้มีการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินของบุคคลนั้นได้ และให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับ โดยอนุโลม

ในกรณีพิพากษาคดี ให้ศาลปกครองมีคำสั่งคืนค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดหรือแต่บางส่วนตามส่วนของกระบวนการคดี

มาตรา ๗๑ การคัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นนั้น ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองศาลชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่ศาลปกครองศาลชั้นต้นได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ถ้ามิได้ยื่นอุทธรณ์ตามกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าคดีนั้นเป็นอันถึงที่สุด

คำพิพากษาหรือคำสั่งตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึง คำสั่ง เกี่ยวกับการละเมิดอำนาจศาลหรือคำสั่งอื่นใดที่ทำให้คดีเสร็จเด็ดขาด

ในกรณีที่ศาลปกครองสูงสุด เห็นว่าคำอุทธรณ์ใดมีข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลปกครองสูงสุดจะสั่งไม่รับอุทธรณ์นั้นไว้พิจารณาก็ได้

คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองสูงสุดให้เป็นที่สุด

มาตรา ๗๒ เมื่อมีคำพิพากษาหรือคำสั่งอื่น เป็นที่สุดของศาลปกครอง ต่างชั้นกันในประเด็นแห่งคดีอย่างเดียวกัน แต่คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นขัดหรือแย้งกัน ให้ถือตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองสูงสุด

ถ้าคำพิพากษาหรือคำสั่งอื่น เป็นที่สุดของศาลปกครองชั้นต้นด้วยกัน มีการขัดหรือแย้งกันในประเด็นแห่งคดีอย่างเดียวกัน คู่กรณีหรือบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสีย จะยื่นคำร้องขอต่อศาลปกครองสูงสุด เพื่อให้มีคำสั่งกำหนดว่าจะให้ถือตามคำพิพากษาหรือคำสั่งใด คำสั่งของศาลปกครองสูงสุด เช่นว่านี้ให้ เป็นที่สุด

มาตรา ๗๓ ทวิ ในกรณีที่ศาลปกครองได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองเสร็จเด็ดขาดแล้ว คู่กรณีหรือบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสียหรืออาจถูกกระทบ จากผลแห่งคดีนั้นอาจมีคำขอให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองนั้นใหม่ได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ศาลปกครองฟังข้อเท็จจริงผิดพลาดหรือมีพยานหลักฐานใหม่ อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟัง เป็นยุติแล้วนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ

(๒) คู่กรณีที่แท้จริงหรือบุคคลภายนอกนั้นมิได้เข้ามาในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีหรือได้เข้ามาแล้วแต่ถูกคัดออกเสียโดยไม่เป็นธรรมในการมีส่วนร่วมในการดำเนินกระบวนการพิจารณา

(๓) มีข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการพิจารณาพิพากษาที่ทำให้ผลของคดีไม่มีความยุติธรรม

(๔) คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นได้ทำขึ้นโดยอาศัยข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายใด และต่อมาข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญซึ่งทำให้ผลแห่งคำพิพากษาหรือคำสั่งขัดกับกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น

การยื่นคำขอตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เฉพาะ เมื่อคู่กรณีหรือบุคคลภายนอกไม่ทราบถึงเหตุนี้ในการพิจารณาคัดร้องที่แล้วมา โดยมิใช่ความผิดของผู้ยื่น

การยื่นคำขอให้พิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งใหม่ต้องกระทำภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ยื่นคำร้องหรือควรรู้ถึงเหตุซึ่งอาจขอให้พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ได้ แต่ไม่เกินห้าปีนับแต่ศาลปกครองได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาด

หมวด ๕
สำนักงานศาลปกครอง

มาตรา ๗๑ ให้มีสำนักงานศาลปกครอง เป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีฐานะ เป็นที่ปรึกษาของคณะตุลาการศาลปกครองชั้นต้น
นี้ต้นบท

มาตรา ๗๔ สำนักงานศาลปกครอง มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบในงานธุรการของศาลปกครอง
- (๒) ดำเนินการเกี่ยวกับคดีปกครองตามคำสั่งของศาลปกครอง
- (๓) ดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามคำบังคับของศาลปกครอง
- (๔) ศึกษาและรวบรวมข้อมูล เพื่อประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของศาลปกครอง

(๕) วิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครอง เพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

(๖) จัดพิมพ์และเผยแพร่คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครอง

(๗) จัดให้มีการศึกษาอบรมและพัฒนาความรู้ของตุลาการศาลปกครองข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง และเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาหลักกฎหมายมหาชน การบริหารราชการแผ่นดินและบุคลากรด้านกฎหมายมหาชน

(๘) ปฏิบัติการอื่นตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่มีกฎหมายกำหนดให้ เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานศาลปกครอง

มาตรา ๗๕ ให้มี เลขานุการสำนักงานศาลปกครอง เป็นข้าราชการ ฝ่ายศาลปกครองชั้นตรงต่อประธานศาลปกครองสูงสุด มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไป ซึ่งราชการของสำนักงานศาลปกครอง และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงาน ศาลปกครอง โดยมีรอง เลขานุการสำนักงานศาลปกครอง เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ

ในกรณีที่ศาลปกครองแห่งใดขาดตำแหน่งเลขานุการสำนักงานศาลปกครอง ให้ประธาน ศาลปกครองสูงสุดคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมจะดำรงตำแหน่งในตำแหน่งดังกล่าวโดยความเห็นชอบของ ก.ศ.ป. เสนอต่อนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรี ไม่เห็นด้วยกับบุคคลดังกล่าวที่เสนอมา ให้ศาลปกครองแห่งใดขาดตำแหน่งเลขานุการสำนักงานศาลปกครอง ให้มีรองเลขานุการสำนักงานศาลปกครองในตำแหน่งดังกล่าวโดยความเห็นชอบของ ก.ศ.ป. เสนอต่อนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรี ไม่เห็นด้วยกับบุคคลดังกล่าวที่เสนอมา ให้มีรองเลขานุการสำนักงานศาลปกครองในตำแหน่งดังกล่าวโดยความเห็นชอบของ ก.ศ.ป. เสนอต่อนายกรัฐมนตรี นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป

ในกิจการของสำนักงานศาลปกครองที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ให้เลขานุการสำนักงานศาลปกครอง เป็นผู้แทนของสำนักงานศาลปกครอง เพื่อการนี้ เลขานุการสำนักงานศาลปกครองจะมอบหมายให้บุคคลใดปฏิบัติราชการ เฉพาะอย่างแทน ก็ได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๗๖ ให้มีพนักงานคดีปกครองทำหน้าที่ช่วย เหลือตุลาการ เจ้าของ ส่วนในการดำเนินการดำเนินคดีปกครองตามที่ตุลาการเจ้าของส่วนมอบหมาย และปฏิบัติหน้าที่อื่น ในสำนักงานศาลปกครองตามที่ เลขานุการสำนักงานศาลปกครองมอบหมาย

ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการดำเนินคดีปกครองตามที่ตุลาการ เจ้าของ ส่วนมอบหมาย ให้พนักงานคดีปกครอง เป็น เจ้าพนักงานในตำแหน่งพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๗๗ คุณสมบัติของบุคคลที่ได้รับแต่งตั้ง เป็นพนักงานคดีปกครอง ในระดับต่าง ๆ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ศ.ป. กำหนด

ให้เลขานุการสำนักงานศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการ ในสังกัดสำนักงานศาลปกครองซึ่งมีคุณสมบัติตามวรรคหนึ่ง เป็นพนักงานคดีปกครอง

มาตรา ๓๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการ
 ข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง” ประกอบด้วย ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นประธาน
 รองประธานศาลปกครองสูงสุดคนที่หนึ่ง อธิบดีศาลปกครองกลาง เลขาธิการสำนักงาน
 ศาลปกครอง ข้าราชการฝ่ายศาลปกครองในระดับไม่ต่ำกว่าตำแหน่งที่ ก.ต.ป. กำหนด
 จำนวนที่ ~~๓๕~~ ~~สาม~~ คนซึ่ง ได้รับ เลือกจากข้าราชการฝ่ายศาลปกครองด้วยกันตามวิธีการที่ ก.ต.ป.
 ประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด
~~คนที่ ๓๕ คนซึ่ง ได้รับ เลือกจากข้าราชการฝ่ายศาลปกครองด้วยกันตามวิธีการที่ ก.ต.ป. กำหนด~~
~~คนที่ ๓๕ คนซึ่ง ได้รับ เลือกจากข้าราชการฝ่ายศาลปกครองด้วยกันตามวิธีการที่ ก.ต.ป. กำหนด~~
เลขานุการคณะกรรมการ
กฤษฎีกา และ เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เป็นกรรมการ
 ให้ เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง แต่งตั้ง ข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง
 เป็น เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๓๙ กรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองที่ได้รับ เลือกจาก
 ข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง ให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับ เลือกใหม่ได้
 แต่จะอยู่ในตำแหน่ง เกินสองวาระติดต่อกันมิได้

ถ้าตำแหน่งว่างลงก่อนครบวาระ ให้ตำแหน่งเป็นการ เลือกชงกษภายในหกสิบวัน
 นับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง เว้นแต่วาระการอยู่ในตำแหน่งของกรรมการผู้นั้นจะ เหลือไม่ถึง
 เก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการ เลือกชงกษก็ได้

กรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองซึ่ง ได้รับ เลือกชงกษให้ อยู่ในตำแหน่ง
 เท่ากับวาระที่ เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๔๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการข้าราชการ
 ฝ่ายศาลปกครองที่ได้รับ เลือกจากข้าราชการฝ่ายศาลปกครองพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) คาย
- (๒) ลาออก
- (๓) พ้นจากการ เป็นข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง
- (๔) คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง มีมติด้วยคะแนนเสียง

ไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองทั้งหมด ให้พ้นจาก
 ตำแหน่ง เนื่องจากกระทำการหรือมีพฤติการณ์ไม่ เหมาะสมในทางปฏิบัติหน้าที่กรรมการ
 ข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง

มาตรา ๘๑ ให้คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นของสำนักงานศาลปกครอง โดยเฉพาะในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) การแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักงานศาลปกครองและ ~~ที่ต่าง~~
อำนาจหน้าที่ของส่วนราชการดังกล่าว

(๒) การกำหนดคุณสมบัติ การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ การย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การเลื่อนชั้นเงินเดือน การออกจากราชการ การสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน วินัย การสอบสวน และการลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษสำหรับข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง

(๓) การรักษาราชการแทนและการปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งของข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง

(๔) การกำหนดวัน เวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี และการลาหยุดราชการของข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง

(๕) การกำหนด เครื่องแบบและการแต่งกายของข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง

(๖) การจ้างและการแต่งจ้างบุคคลเพื่อ เป็นผู้ ยืมราชการหรือ เป็นผู้ชำนาญการ เฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของศาลปกครอง รวมทั้งอัตราค่าตอบแทนการจ้างด้วย

(๗) การแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคล เพื่อดำเนินการใด ๆ ตามแต่จะมอบหมาย

(๘) การบริหารจัดการงบประมาณและการพัสดุของสำนักงานศาลปกครอง

(๙) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่ข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง

(๑๐) การรักษาทะเบียนประวัติและควบคุมการเกษียณอายุของข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง

(๑๑) การกำหนดวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างสำนักงานศาลปกครอง รวมทั้งการกำหนด เครื่องแบบและการแต่งกาย การกำหนดวัน เวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี การลาหยุดราชการ และการจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นของลูกจ้างสำนักงานศาลปกครอง

(๑๒) การกำหนดกิจการอื่นที่อยู่ในอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง

มาตรา ๔๕ การโอนข้าราชการฝ่ายศาลปกครองไปบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการในหน่วยงานของรัฐอื่นหรือพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือการโอนข้าราชการในหน่วยงานของรัฐอื่นหรือพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการฝ่ายศาลปกครองอาจกระทำได้อำนาจเจ้าตัวสมัครใจโดยผู้มีอำนาจสั่งบรรจุท่าความตกลงกับ เจ้าสังกัด และได้ปฏิบัติตามระเบียบที่คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองกำหนดโดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการข้าราชการหรือคณะกรรมการพนักงานส่วนท้องถิ่นประเภทนั้น ๆ แล้วแต่กรณี

การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่โอนมา เป็นข้าราชการฝ่ายศาลปกครองตามวรรคหนึ่ง ให้ดำรงตำแหน่งระดับใดและให้ได้รับ เงิน เดือนและ เงินประจำตำแหน่ง เท่าใด ให้คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองเป็นผู้พิจารณากำหนด แต่ เงิน เดือนที่จะให้ได้รับจะต้องไม่สูงกว่าข้าราชการฝ่ายศาลปกครองที่มีคุณวุฒิ ความสามารถ และความชำนาญงานในระดับเดียวกัน

เมื่อประโยชน์ในการนับ เวลาราชการ ให้ถือ เวลาราชการหรือ เวลาทำงานของผู้ที่โอนมา เป็นข้าราชการฝ่ายศาลปกครองตามวรรคหนึ่งในขณะที่ เป็นข้าราชการหรือพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เป็น เวลาราชการของข้าราชการฝ่ายศาลปกครองตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

การโอนข้าราชการการเมืองและข้าราชการที่อยู่ระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการมา เป็นข้าราชการฝ่ายศาลปกครองตามพระราชบัญญัตินี้จะกระทำมิได้

มาตรา ๔๖ ข้าราชการฝ่ายศาลปกครองมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ตามที่ ~~บทบัญญัติที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติกำหนดบำเหน็จบำนาญข้าราชการ~~ กฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๔๗ เมื่อสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ทำการตรวจสอบรับเรื่องบัญชีและการเงินทุกประเภทของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองแล้ว ให้เสนอผลการสอบบัญชีโดยตรงต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรี โดยไม่ชักช้า

มาตรา ๔๘ ให้สำนักงานศาลปกครอง เสนองบประมาณรายจ่ายต่อ
คณะรัฐมนตรี เพื่อจัดสรรเป็น เงินอุดหนุนของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง ในชั้นที่
กำลังใช้หนี้สิน และชั้นที่ ยังไม่ได้ใช้หนี้สิน ของศาลปกครอง หรือศาลปกครอง ชั้นที่ กำลังใช้หนี้สิน และชั้นที่ ยังไม่ได้ใช้หนี้สิน ของสำนักงานศาลปกครอง ผู้แทน
ศาลปกครอง และชั้นที่ ยังไม่ได้ใช้หนี้สิน ไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือร่าง
พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี ในการนี้ คณะรัฐมนตรีอาจทำ
ความเห็นเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองไว้ใน
รายงานการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมด้วยก็ได้

มาตรา ๔๙ ในการเสนอหรือพิจารณางบประมาณรายจ่าย การแต่งตั้ง
ตุลาการศาลปกครองหรือในการพิจารณาเรื่องใดเกี่ยวกับสำนักงานศาลปกครองหรือ
ศาลปกครองที่ ใช้หนี้สิน หรือชั้นที่ ยังไม่ได้ใช้หนี้สิน ของศาลปกครอง หรือศาลปกครอง ชั้นที่ กำลังใช้หนี้สิน และชั้นที่ ยังไม่ได้ใช้หนี้สิน ของ
สำนักงานศาลปกครอง ผู้แทน ศาลปกครอง และชั้นที่ ยังไม่ได้ใช้หนี้สิน ของ ผู้ซึ่ง เลขาธิการสำนักงานศาลปกครองร้องขอ
คณะรัฐมนตรี ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา สมาชิกแทนราษฎร วุฒิสภา หรือคณะกรรมการ
ที่เกี่ยวข้อง อาจอนุญาตให้ เลขาธิการสำนักงานศาลปกครองหรือผู้ซึ่ง เลขาธิการสำนักงาน
ศาลปกครองมอบหมายมาชี้แจงได้

มาตรา ๕๐ ให้สำนักงานศาลปกครองจัดทำรายงานการปฏิบัติงานของ
ศาลปกครองและของสำนักงานศาลปกครอง เสนอต่อคณะรัฐมนตรี สมาชิกแทนราษฎร
และวุฒิสภาปีละหนึ่งครั้ง

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๑ ในวาระเริ่มแรก ให้จัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคตั้งต่อไปนี้

- (๑) ศาลปกครองขอนแก่น ตั้งอยู่ในจังหวัดขอนแก่น โดยมีเขตตลอดท้องที่จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดมหาสารคาม

(๒) ศาลปกครองชุมพร ตั้งอยู่ในจังหวัดชุมพร โดยมีเขตตลอดท้องที่จังหวัดชุมพร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดระนอง

(๑) ศาลปกครองเชียงใหม่ ตั้งอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีเขตตลอดท้องที่จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง และจังหวัดลำพูน

(๔) ศาลปกครองนครราชสีมา ตั้งอยู่ในจังหวัดนครราชสีมา โดยมีเขตตลอดท้องที่จังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดนครราชสีมา

(๕) ศาลปกครองนครศรีธรรมราช ตั้งอยู่ในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีเขตตลอดท้องที่จังหวัดกระบี่ จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดสุราษฎร์ธานี

(๖) ศาลปกครองบุรีรัมย์ ตั้งอยู่ในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีเขตตลอดท้องที่จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์

(๗) ศาลปกครองพิษณุโลก ตั้งอยู่ในจังหวัดพิษณุโลก โดยมีเขตตลอดท้องที่จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดตาก จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดพิจิตร จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดเพชรบูรณ์ และจังหวัดอุทัย

(๘) ศาลปกครองแพร่ ตั้งอยู่ในจังหวัดแพร่ โดยมีเขตตลอดท้องที่จังหวัดน่าน จังหวัดพะเยา จังหวัดแพร่ และจังหวัดอุตรดิตถ์

(๙) ศาลปกครองยะลา ตั้งอยู่ในจังหวัดยะลา โดยมีเขตตลอดท้องที่จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา

(๑๐) ศาลปกครองระยอง ตั้งอยู่ในจังหวัดระยอง โดยมีเขตตลอดท้องที่จังหวัดจันทบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี จังหวัดตราด จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดสระแก้ว

(๑๑) ศาลปกครองลพบุรี ตั้งอยู่ในจังหวัดลพบุรี โดยมีเขตตลอดท้องที่จังหวัดนครนายก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดลพบุรี จังหวัดสระบุรี จังหวัดสิงห์บุรี และจังหวัดอ่างทอง

(๑๒) ศาลปกครองสกลนคร ตั้งอยู่ในจังหวัดสกลนคร โดยมีเขตตลอดท้องที่จังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดสกลนคร

(๑๓) ศาลปกครองสงขลา ตั้งอยู่ในจังหวัดสงขลา โดยมีเขตตลอดท้องที่จังหวัดตรัง จังหวัดพัทลุง จังหวัดสงขลา และจังหวัดสตูล

LIART

เป็นผู้มีค่าในหน้าที่สำคัญที่สมควรแก่การยกย่องเชิดชูเกียรติและให้เกียรติแก่ผู้ที่มีความดี
ซึ่งมีคุณลักษณะที่สมควรแก่การยกย่องเชิดชูเกียรติและให้เกียรติแก่ผู้ที่มีความดี
ผู้ที่มีความดีในหน้าที่สำคัญที่สมควรแก่การยกย่องเชิดชูเกียรติและให้เกียรติแก่ผู้ที่มีความดี
ผู้ที่มีความดีในหน้าที่สำคัญที่สมควรแก่การยกย่องเชิดชูเกียรติและให้เกียรติแก่ผู้ที่มีความดี
ผู้ที่มีความดีในหน้าที่สำคัญที่สมควรแก่การยกย่องเชิดชูเกียรติและให้เกียรติแก่ผู้ที่มีความดี
ผู้ที่มีความดีในหน้าที่สำคัญที่สมควรแก่การยกย่องเชิดชูเกียรติและให้เกียรติแก่ผู้ที่มีความดี

มาตรา ๙๔ ทวิ ให้คณะกรรมการคัดเลือกตุลาการในศาลปกครองสูงสุด
คัดเลือกบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามพระราชบัญญัตินี้และมีความรู้ความสามารถและคุณสมบัติ
เหมาะสมที่จะแต่งตั้งเป็นตุลาการในศาลปกครองสูงสุดไม่เกินสี่สิบสามคน และให้นำความ
ในมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน
หกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้คณะกรรมการคัดเลือกตุลาการในศาลปกครองสูงสุดจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคล
ที่จะคัดเลือกจากผู้สนใจสมัครและผู้ที่ยกย่องหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่มีคุณสมบัติตาม
มาตรา ๑๑ (๔) เสนอขึ้น และให้บุคคลดังกล่าวแสดงหลักฐานผลงานทางวิชาการหรือ
ทางประสบการณ์ที่บ่งชี้ถึงความรู้ความสามารถที่เหมาะสมสำหรับตำแหน่งตุลาการในศาล
ปกครองสูงสุด เพื่อสรรหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมที่สุดตามจำนวนที่กำหนด
ในวรรคหนึ่ง ในการนี้ให้เปิดเผยบัญชีรายชื่อบุคคลที่จะคัดเลือกและรายชื่อบุคคลที่ได้รับการ
คัดเลือกให้ทราบทั่วไป และเชิญชวนให้บุคคลในวงกว้างอุทธรณ์และการบริหารจัดการ
แผ่นดินให้ข้อคิดเห็นและนำมาพิจารณาแก่นำรายชื่อผู้ที่ได้รับการคัดเลือกในขั้นที่สุด เสนอต่อ
นายกรัฐมนตรี เพื่อดำเนินการต่อไป

เมื่อมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตุลาการในศาลปกครองสูงสุด
ตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการคัดเลือกตุลาการในศาลปกครองสูงสุดเป็นอันต้นจาก
หน้าที่ และให้ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดคัดเลือกตุลาการในศาลปกครองสูงสุดด้วยตนเอง
เป็นประธานศาลปกครองสูงสุดหนึ่งคน รองประธานศาลปกครองสูงสุดสองคน และตุลาการ
หัวหน้าคณะตุลาการปกครองสูงสุดสี่คน และให้นำความในมาตรา ๑๕ วรรคสอง และวรรคสาม
มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๔ ตริ ในระยะเริ่มแรกให้ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๔๔ ทวิ คัดเลือกรายชื่อบุคคลผู้มีคุณสมบัติและมีความเหมาะสมที่จะแต่งตั้งเป็นอธิบดีศาลปกครองชั้นต้น รอยอธิบดีศาลปกครองชั้นต้นศาลละหนึ่งคน และตุลาการศาลปกครองชั้นต้นอีกไม่เกินหนึ่งร้อยสามสิบคน และให้ดำเนินการตามมาตรา ๔๔ ทวิ วรรคสองโดยอนุโลมก่อนเสนอรายชื่อให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

มาตรา ๔๔ จัตวา เมื่อมีการแต่งตั้งตุลาการในศาลปกครองสูงสุดตามมาตรา ๔๔ ทวิ และตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นตามมาตรา ๔๔ ตริ แล้ว ให้วุฒิสภา คณะรัฐมนตรีและประธานศาลปกครองสูงสุดดำเนินการให้มีการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองภายในเก้าสิบวัน

มาตรา ๔๕ ในระยะเริ่มแรกจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔ มิให้ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง มาใช้บังคับ และให้ตุลาการศาลปกครองชั้นต้น ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น และรองอธิบดีศาลปกครองชั้นต้นได้รับเงินเดือนในขั้นต่ำของตำแหน่ง แต่ถ้าผู้ที่โอนมาเคยได้รับเงินเดือนสูงกว่าขั้นต่ำของตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือนอัตราพิเศษให้เป็นไปตามที่ ก.ศ.บ. กำหนด

มาตรา ๔๕ ทวิ ในกรณีที่ผู้โอนมาเป็นตุลาการศาลปกครองหรือข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง เป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการอยู่แล้ว ก่อนวันที่บทบัญญัติหมวด ๑ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๑๔ ใช้บังคับ แต่มิได้สมัครเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๔๖ เมื่อได้มีการแต่งตั้งตุลาการศาลปกครองตามมาตรา ๔๔ ทวิ และมาตรา ๔๔ ตริ แล้ว ให้**ที่กักตุน**ประธานศาลปกครองสูงสุดประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดวันเปิดทำการศาลปกครองสูงสุด ศาลปกครองกลาง และศาลปกครองในภูมิภาค สำหรับศาลปกครองสูงสุดและศาลปกครองกลางต้องเปิดทำการไม่เกิน

LIRT

หนึ่งร้อยแปดสิบ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ สำหรับศาลปกครองในภูมิภาคตาม มาตรา ๔๑ ให้ดำเนินการเปิดทำการตามความจำเป็นโดยคำนึงถึงการคัดเลือกตุลาการ ศาลปกครองที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสม แต่ทั้งนี้ต้องไม่น้อยกว่าปีละ เจ็ดศาล

ในระหว่างที่เปิดทำการศาลปกครองในภูมิภาคตามมาตรา ๔๑ ยังไม่ครบ ทุกแห่งให้ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจออกประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้ศาลปกครองในภูมิภาคที่เปิดทำการแล้วมี เขตอำนาจในจังหวัดใดที่อยู่ ใกล้ เคียงกับศาลปกครองนั้น เพิ่ม เดิมได้ตามที่สมควร

เมื่อได้มีประกาศวันเปิดทำการศาลปกครองกลางแล้ว บรรดา เรื่องที่ร้องทุกข์ ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ซึ่งอยู่ในระหว่างการพิจารณา ~~หรือที่มีคำวินิจฉัยของ คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์แล้วแต่~~นายกรัฐมนตรียังมีคำสั่งการ ~~ในคดีที่ผู้ร้องทุกข์~~ ให้โอนไป เป็นคดีของศาลปกครองกลาง ~~ที่~~ และถ้า ศาลปกครองกลางเห็นว่า เป็นคดีตามมาตรา ๙ ก็ให้พิจารณาและมีคำพิพากษาต่อไป

เพื่อความสะดวกในการดำเนินคดีปกครองของผู้ร้องทุกข์ ถ้าได้มีการ เปิดทำการศาลปกครองในภูมิภาคแล้ว เมื่อเห็นสมควร ศาลปกครองกลางจะโอนคดีนั้น ไปยังศาลปกครองในภูมิภาคที่มี เขตอำนาจก็ได้

การดำเนินกระบวนการพิจารณาและพิพากษาคดีปกครองที่โอนมาตามวรรคสาม ให้ เป็นไปตามระเบียบที่ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดกำหนด ทั้งนี้ โดยไม่ขัด หรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๗ ในระหว่างที่ยังไม่มี ~~ผู้ร้องทุกข์~~ระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ตามมาตรา ๔๑ ~~ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่~~ที่นำมาใช้บังคับกับ ~~ผู้ร้องทุกข์~~ข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง ~~ที่~~โดยอนุโลม โดยให้ คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองมีอำนาจหน้าที่ เป็นคณะกรรมการข้าราชการ พลเรือนตามกฎหมายดังกล่าว

บัญชีอัตราเงินเดือนตุลาการศาลปกครอง

บาท ๔๕,๘๕๐ **๔๓,๓๘๐ *๓๓,๑๒๐	บาท ๕๓,๓๘๐ **๕๑,๕๐๐ *๔๗,๖๐๐	บาท ๕๕,๒๗๐ **๕๓,๓๘๐ *๕๑,๕๐๐	บาท ๕๗,๑๖๐	บาท ๕๙,๐๕๐	บาท ๕๕,๐๗๐	บาท ๖๐,๓๗๐	บาท ๖๕,๐๐๐
ตุลาการ ศาลปกครอง ชั้นต้น	ตุลาการ หัวหน้าคณะ ศาลปกครอง ชั้นต้น	รองอธิบดี ศาลปกครอง ชั้นต้น	อธิบดี ศาลปกครอง ชั้นต้น	ตุลาการ ศาลปกครอง สูงสุด	ตุลาการ หัวหน้าคณะ ศาลปกครอง สูงสุด	รองประธาน ศาลปกครอง สูงสุด	ประธาน ศาลปกครอง สูงสุด

หมายเหตุ * ชั้นชั่วคราว ยกเลิก ๒ ตุลาคม ๒๕๕๒
 ** ชั้นชั่วคราว ยกเลิก ๒ ตุลาคม ๒๕๕๓

บัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งตุลาการศาลปกครอง	
ตำแหน่ง	อัตรา (บาท/เดือน)
ประธานศาลปกครองสูงสุด	๕๐,๐๐๐
รองประธานศาลปกครองสูงสุด	๓๐,๐๐๐
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด	๒๓,๓๐๐
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด	๑๙,๒๐๐
อธิบดีศาลปกครองชั้นต้น	๑๙,๒๐๐
รองอธิบดีศาลปกครองชั้นต้น	๑๗,๒๐๐
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น	๑๕,๒๐๐
ตุลาการศาลปกครองชั้นต้น	๑๒,๘๐๐

ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

Legislative Institutional Repository of Thailand

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน

***** * * * * *

Legislative Institutional Repository of Thailand

(สำเนา)

ที่ สว ๐๐๐๘/(ร ๗๑)

วุฒิสมา

ถนนอยู่ทองใน กท ๑๐๓๐๐

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสมา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการกฤษฎีกา
จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ประชุมวุฒิสมาได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
คณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)
ซึ่งสมาชิกแทนราษฎรเห็นชอบแล้ว และส่งให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้วร่างพระราชบัญญัติจัดตั้ง
ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. พิจารณา ซึ่งกรมการศึกษานโยบายคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายกมลชัย รัตนสกาววงศ์	๒. นายเกษม สวัสดิ์เกษม
๓. นายโกวิท วรพิพัฒน์	๔. นายเจริญ ภัคศิรนากุล
๕. พลเอก จรัส กุลละวณิชย์	๖. นายชัยเขต สุนทรพิพิธ
๗. นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศักดิ์	๘. นายชูวงศ์ ฉายะบุตร
๙. คุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์	๑๐. นายนิพนธ์ วิศิษฏ์ยุทธศาสตร์
๑๑. นายพชร บุติธรรมดำรง	๑๒. นายพินิต อารยะศิริ
๑๓. นายทุนศักดิ์ วรรณพงษ์	๑๔. นายไพศาล กุมลย์วิสัย
๑๕. นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล	๑๖. นายวรรณ วิศวกรพิชญ์
๑๗. นายวิชัย โสสุวรรณจินดา	๑๘. นายวิชัย พรหมศิลป์
๑๙. นายวิษณุ เกรืองาม	๒๐. นายวีระชัย สุตรสุวรรณ
๒๑. นายสรรเสริญ ไกรจิตติ	๒๒. นายสุทัศน์ เงินหมื่น
๒๓. นายสุประดิษฐ์ หุดะสิงห์	๒๔. นายอรุณ ภาณุพงศ์
๒๕. นายอักษราทร จุฬารัตน	๒๖. นายอารีย์ วงศ์อารยะ

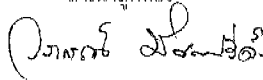
อนึ่ง นายวรรณ วิศวกรพิชญ์ ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการกฤษฎีกาวิสามัญแทนตำแหน่งที่ว่าง
คือ นายอรุณนิติ ดิษฐอำนาจ ซึ่งลาออกจากตำแหน่งกรรมการกฤษฎีกาวิสามัญ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน (กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม) โดยวุฒิสภาได้รับเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดเกล้าเสนอที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างถึง
(ลงชื่อ) สรรเสริญ ไกรจิตติ
(นายสรรเสริญ ไกรจิตติ)
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวนงกอร์ นงกอร์)

หัวหน้าฝ่ายประชุม ๒

กองกรรมาธิการ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

กองกรรมาธิการ

โทร. ๒๕๔๑๕๗๒, ๒๕๔๑๖๗๐

โทรสาร ๒๕๔๑๕๗๓

มันทนา ทิมพ์

เมธาวี/อรทัย/จันทิมา ทาน

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๒ ได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว และส่งให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. พิจารณา กำหนดการแปรญัตติตามข้อบังคับฯ (ภายใน ๗ วัน) นั้น ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ วุฒิสภาได้ส่งพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน (กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม) โดยวุฒิสภาได้รับเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ บัดนี้ ได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญ ได้มีมติเลือกตั้ง

๑.๑ นายสรเสรีชัย ไกรจิตติ	เป็นประธานคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๒ นายสุทัศน์ เงินหมื่น	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๑.๓ นายอรุณ ภาณุพงศ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง
๑.๔ นายเกษม สรศักดิ์เกษม	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สาม
๑.๕ นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนสานต์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๖ นายเพชร ยุติธรรมดำรง	เป็นรองเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๗ นายพูนศักดิ์ วรรณพงษ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๘ นายจัญญ์ กั๊กติชนากุล	เป็นโฆษกคณะกรรมการวิสามัญ

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญ ได้แต่งตั้ง นางสาววราภรณ์ มีเปรมปรีดี หัวหน้าฝ่ายประชุม ๒ กองกรรมาธิการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ทำหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการตามข้อบังคับฯ ข้อ ๗๘ วรรคสาม

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

(๒)

๓. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ
นายบุญเชษฐ์ พุ่มทิพย์ รองเลขาธิการส่งเสริมงานตุลาการ
สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ
กระทรวงยุติธรรม

๔. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ไม่มีสมาชิกเสนอคำแปรญัตติ

๕. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕ มีงานแก้ไข

มาตรา ๕ ทวิ คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๖ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘ ไม่มีการแก้ไข

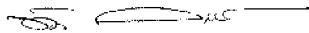
มาตรา ๙ มีงานแก้ไข

(๓)

<u>มาตรา ๑๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๓</u>	ไม่มีการแก้ไข

๖. คณะกรรมการการวิสามัญฯ ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไข
เพิ่มเติมมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศาสตร์)
เลขาธิการคณะกรรมการการวิสามัญฯ

ร่าง
พระราชบัญญัติ
คณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ...)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา
(ฉบับที่ ...) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้แก้ไขคำว่า “กรรมการร่างกฎหมาย” ในพระราชบัญญัติ
คณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็น “กรรมการกฤษฎีกา” ทุกแห่ง

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้ “หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ และมาตรา ๗ ~~มาตรา ๗~~ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ ให้คณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบด้วยกรรมการซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๑

ให้นายกรัฐมนตรีเป็นประธานคณะกรรมการกฤษฎีกาโดยตำแหน่งมีอำนาจหน้าที่ดูแลกิจการทั่วไปของคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๗ คณะกรรมการกฤษฎีกามีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำร่างกฎหมาย กฎ ระเบียบ จี้อบังคับ หรือประกาศตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี รวมถึงมติของคณะรัฐมนตรี

(๒) ปรึกษาหารือให้ความเห็นทางกฎหมายแก่หน่วยงานของรัฐ ~~ที่จัดทำคำสั่งหรือ~~ หรือตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือมติของคณะรัฐมนตรี

(๓) เสนอความเห็นและข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการให้มีกฎหมายหรือแก้ไขปรับปรุงหรือยกเลิกกฎหมาย

~~มาตรา ๗ ให้คณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบด้วยกรรมการซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๑~~

มาตรา ๕ ทวิ ให้ยกเลิกมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกา ตุลาการศาลปกครองสูงสุด หรือตุลาการพระธรรมนูญศาลทหารสูงสุด”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกหมวด ๑ กรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ มาตรา ๑๘ ถึงมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๒๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๒ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการกฤษฎีกาและคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย และศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการกฤษฎีกา และคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย

(๒) พิจารณาและจัดทำร่างกฎหมายตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย และเสนอความเห็นเกี่ยวกับการให้สิทธิหรือแก้ไขปรับปรุงหรือยกเลิกกฎหมาย

(๓) ช่วยเหลือและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการร่างกฎหมายแก่หน่วยงานของรัฐ

(๔) ให้ความเห็นหรือปฏิบัติงานอื่นอันเกี่ยวกับกฎหมายให้แก่หน่วยงานของรัฐหรือตามที่รัฐบาลต่างประเทศหรือสถาบันระหว่างประเทศร้องขอ

(๕) ฝึกอบรมและพัฒนาข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและเจ้าหน้าที่ของรัฐในด้านกฎหมายและการร่างกฎหมาย ~~คดีปกครองคดีอาญา~~ รวมทั้งการเผยแพร่ทำความเข้าใจในด้านกฎหมายแก่บุคคลทั่วไป

(๖) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาหลักกฎหมาย ~~คดีอาญา~~ และการบริหารราชการแผ่นดิน

(๗) จัดพิมพ์ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อเผยแพร่ เว้นแต่เรื่องที่เป็นความลับ

(๘) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับผลงานและอุปสรรคในการดำเนินงานของคณะกรรมการกฤษฎีกาและคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(๔) ศึกษาและรวบรวมข้อมูล รวมทั้งจัดให้ได้มาซึ่งข้อมูล เกี่ยวกับระบบกฎหมายไทยและระบบกฎหมายต่างประเทศ และงานวิจัยกฎหมายหรือวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง กฎหมายทั้งของไทยและต่างประเทศ เพื่อประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกฤษฎีกาและคณะกรรมการพัฒนากฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๐ ให้ยกเลิกมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และภาค ๗ บทกำหนดโทษ มาตรา ๒๙ ถึงมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๓

มาตรา ๕๑ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน ข้าราชการ ลูกจ้าง และ เงินงบประมาณในส่วนที่ เกี่ยวกับงานคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์และกองวิเคราะห์กฎหมายและการร้องทุกข์ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ทั้งนี้ เฉพาะที่นายกรัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ไปเป็นของสำนักงานศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

ให้ข้าราชการที่โอนไปตามวรรคหนึ่ง เป็นข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง และในระหว่างที่ยังไม่มีระเบียบของคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองในส่วนที่ เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับโดยอนุโลมกับข้าราชการที่โอนไปตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๕๒ ให้บทบัญญัติเกี่ยวกับภารกิจร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓ และพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๑๔ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ยังคงมีผลบังคับอยู่ต่อไปจนกว่าจะมีการเปิดทำการศาลปกครองกลางตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

มาตรา ๕๓ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....

LIRT

ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

Legislative Institutional Repository of Thailand

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน

***** * * * * *

Legislative Institutional Repository of Thailand

(สำเนา)

ที่ สว ๐๐๐๘/(ร ๗๒)

วุฒิสภา

ถนนอุไทยทองใน กท ๑๐๓๐๐

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎร
เห็นชอบแล้ว และส่งให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวและ
วิธีพิจารณาจัดตั้งปกครอง พ.ศ. พิจารณา ซึ่งกรรมการวิสามัญคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายกรมลชัย รัตนสากาววงศ์	๒. นายเกษม สรศักดิ์เกษม
๓. นายโกวิท วรพิพัฒน์	๔. นายจรัญ ภักดีธนากุล
๕. พลเอก จรัล กุลละวณิชย์	๖. นายชัยเขต สุนทรพิพิธ
๗. นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒน์สานต์	๘. นายชูวงศ์ ฉายะบุตร
๘. คุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์	๑๐. นายนิพนธ์ วิเศษชูยุทธศาสตร์
๑๑. นายเพชร ยุติธรรมดำรง	๑๒. นายพินิต อารยะศิริ
๑๓. นายพูนศักดิ์ วรรณพงษ์	๑๔. นายไพศาล กุศลชัยวิสัย
๑๕. นายไพศิษฐ์ พิพัฒกุล	๑๖. นายวราพจน์ วิศรุตพิชญ์
๑๗. นายวิชัย ไทสุวรรณจินดา	๑๘. นายวิชัย พรหมศิลป์
๑๘. นายวิษณุ เครืองาม	๒๐. นายวิระชัย สุตรสุวรรณ
๒๑. นายสรรเสริญ ไกรจิตติ	๒๒. นายสุทัศน์ เงินหมื่น
๒๓. นายสุประติษฐ์ หุตะสิงห์	๒๔. นายอรุณ ภาณุพงศ์
๒๕. นายอักษราทร จุฬารัตน	๒๖. นายอารีย์ วงศ์อารยะ

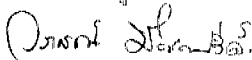
อนึ่ง นายวราพจน์ วิศรุตพิชญ์ ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการวิสามัญแทนตำแหน่งที่ว่าง
คือ นายอรณนิติ ตัษฐอำนาจ ซึ่งลาออกจากตำแหน่งกรรมการวิสามัญ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน (กำหนดวัน
ดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม) โดยวุฒิสภาได้รับเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว
จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดนำเสนอที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) สรรเสริญ ไกรจิตต์
(นายสรรเสริญ ไกรจิตต์)
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญ

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวราชนัน มีไพรปรดี)

หัวหน้าฝ่ายประชุม ๒

กองกรรมาธิการ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

กองกรรมาธิการ

โทร. ๒๕๔๑๕๗๒, ๒๕๔๑๖๗๐

โทรสาร ๒๕๔๑๕๗๒

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ตามที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๒ ได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว และส่งให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. พิจารณา กำหนดการแปรญัตติตามข้อบังคับฯ (ภายใน ๗ วัน) นั้น ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน (กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม) โดยวุฒิสภาได้รับเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ บัดนี้ ได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้มีมติเลือกตั้ง

๑.๑ นายสรรเสริญ ไกรจิตติ	เป็นประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ
๑.๒ นายสุทัศน์ เงินหมื่น	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ คนที่หนึ่ง
๑.๓ นายอรุณ ภาณุพงศ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ คนที่สอง
๑.๔ นายเกษม สรศักดิ์เกษม	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ คนที่สาม
๑.๕ นายชัยวัฒน์ วงศ์วิเศษานต์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญฯ
๑.๖ นายเพชร ยุติธรรมด่าง	เป็นรองเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญฯ
๑.๗ นายพูนศักดิ์ วรรณพงษ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการวิสามัญฯ
๑.๘ นายจรัญ ภักดีธนากุล	เป็นโฆษกคณะกรรมการวิสามัญฯ

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้แต่งตั้ง นางสาววราภรณ์ มีเปรมาริดี หัวหน้าฝ่ายประชุม ๒ กองกรรมาธิการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ทำหน้าที่ผู้ควบคุมผลการตามข้อบังคับฯ ข้อ ๗๘ วรรคสาม

๓. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

นายบุญเชษฐ์ พุ่มทิพย์

รองเลขาธิการส่งเสริมงานตุลาการ
สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ
กระทรวงยุติธรรม

(๒)

๔. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ไม่มีสมาชิกเสนอคำแปรญัตติ

๕. ผลการพิจารณา

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ที่มาปรากฏ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔</u>	มีการแก้ไข

๖. คณะกรรมาธิการวิสามัญ ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒน์เตนดี)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่ เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง
ทบวง กรม

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า “พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง
กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ขอเชิญคณะกรรมการเข้า
ประจำที่ครับ

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เนื่องจากการพิจารณาต่อจาก
การประชุมครั้งที่แล้ว ที่เราประชุมผ่านมาตรา ๑๐ ไปแล้ว ถึงมาตรา ๑๑ นะครับ แล้ว
เราหยุดพักไปเพื่อนำไปพิจารณาปรึกษาหารือกันใหม่ ก็พิจารณาต่อจากนั้นนะครับ ขอเชิญ
ทางประธานคณะกรรมการจะแถลงตอนนี้ไหมครับ เชิญครับ

นายสรรเสริญ ไกรจิตติ (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธาน
วุฒิสภาที่เคารพ และท่านสมาชิกฯ ผู้มีเกียรติ เมื่อคราวที่แล้วเราได้พิจารณากันไปถึง
มาตรา ๑๑ แล้วคณะกรรมการได้ขอลอนเรื่องไปเพื่อที่จะไปประชุมกันเป็นครั้งสุดท้าย
แล้วก็ได้ประชุมกันแล้ว แล้วก็ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม นอกจากมาตรา ๑๑ แล้วยังมีมาตรา
อื่น ๆ อีกบางมาตราตามที่ได้อธิบายไว้ที่หน้าของท่านสมาชิกฯ แล้ว ฉะนั้นก็ขอเริ่มต้นด้วย
มาตรา ๑๑ ทวิ ซึ่งตอนนั้นมีปัญหาที่ว่าเราควรจะพิจารณาคำนี้โดยเพิ่มเติมวรรคสองของที่
แก้ไขเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่หรือไม่ แต่ในที่สุดแล้วเมื่อที่ประชุมพิจารณาไปก็ลงมติด้วย
เสียงข้างมากให้ตัดออกทั้งมาตรา คือมาตรา ๑๑ ทวิ ที่เพิ่มขึ้นนั้นคณะกรรมการเห็นว่า
ควรจะต้องตัดออกทั้งมาตรา ขอให้ท่านเลขานุการได้โปรดดำเนินการต่อครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญท่านเลขานุการ

นายพินิต อารยะหิรั (เลขานุการวุฒิสภา) : หมวด ๒ ตุลาการศาล
ปกครอง ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๒ มีการแก้ไข มาตรา ๑๓ มีการแก้ไข มาตรา ๑๔
มีการแก้ไข มาตรา ๑๕ มีการแก้ไข มีกรรมการขอสงวนความเห็น

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญผู้สงวนความเห็น คุณนิพนธ์
ครับ

(นายนิพนธ์ วิชัยยุทธศาสตร์ ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ผู้สงวนความเห็นไม่อยู่นะครับ
ก็ผ่านไปครับ

๓)

ว. ๒ (ส. นิตินบัญญัติ)

ละไม ๒/๓

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา) : มาตรา ๑๖ มีการแก้ไข
มาตรา ๑๗ มีการแก้ไข มาตรา ๑๘ มีการแก้ไข มาตรา ๑๙ มีการแก้ไข มาตรา ๒๐ ไม่มี
การแก้ไข มาตรา ๒๑ มีการแก้ไข มาตรา ๒๒ มีการแก้ไข มาตรา ๒๓ มีการแก้ไข

- ๓/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญครับ

นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนสถานต์ (กรรมาธิการ) : มั่งอิฐมีการประชุมกัน

คณะกรรมการธิการเมื่อวานนี้ ~~ได้~~ ^{ได้}แก้ไขเพิ่มเติมมาตราอื่นอีกหลายมาตรา ~~ได้~~ ^{ได้}กรณี
มาตรา ๑๘ วรคหนึ่ง (๔) ที่ประชุมมีมติให้คง ๓ ปีไว้อย่างเดิม ไม่แก้เป็น ๕ ปี
ตามเอกสารที่พิมพ์แจก

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : สมาชิกฯ ครับ ก็คงแก้ภายใน

ใบแก้ไขนี้ ท่านช่วยดูไปด้วย แล้วแก้ตามนี้ด้วย มีใบที่แก้ไขรายงานของคณะกรรมการธิการ
ดูประกอบไปด้วยเชิญเลขธิการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขธิการวุฒิสภา) : มาตรา ๒๓ มีการแก้ไข

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญกรรมาธิการครับ

นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนสถานต์ (กรรมาธิการ) : ในมาตรา ๒๑ มีการ

เสนอขอแก้ไขโดยตัด (๕) ออก ~~แล้ว~~ ^{แล้ว}ในมาตรา ๒๒ มีการเสนอขอแก้ไขเพิ่มความ

มาเป็น (๒ ทวิ) ความว่า “ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิด
อันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ” และใน (๓) ตัดกรณีที่อ้างถึง (๕) ออก

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ~~อยู่~~ ^{อยู่}ก็อยู่ในคำแก้ไขแล้ว —>

ในใบแทรกของคณะกรรมการฯ ถ้าไม่มีสมาชิกฯ คิดใจก็ผ่านไปครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขธิการวุฒิสภา) : มาตรา ๒๔ มีการแก้ไข

มาตรา ๒๕ มีการแก้ไข มาตรา ๒๖ มีการแก้ไข มาตรา ๒๗ มีการแก้ไข มาตรา ๒๘

มีการแก้ไข มาตรา ๒๙ มีการแก้ไข มาตรา ๓๐ มีการแก้ไข มาตรา ๓๐ ทวิ

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ มาตรา ๓๑ มีการแก้ไข มาตรา ๓๒ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๓ คณะกรรมาธิการตัดออก มาตรา ๓๔ คณะกรรมาธิการตัดออก

มาตรา ๓๕ มีการแก้ไข หมวด ๓ คณะกรรมการตุลาการศาลากลาง ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๖ มีการแก้ไข มาตรา ๓๖ ทวิ คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ มาตรา ๓๖ ตริ

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ มาตรา ๓๖ จัตวา คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓๙ มีการแก้ไข หมวด ๔

วิธีพิจารณาคดีปกครอง ไม่มีการแก้ไข ส่วนที่ ๑ การฟ้องคดีปกครอง ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔๐ มีการแก้ไข มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : มาตรา ๔๐ เชิญคุณวีระชัยครับ

นายวีระชัย สุตรสุวรรณ (กรรมวิธีการ) : กราบเรียนท่านประธาน
วุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายวีระชัย สุตรสุวรรณ สมาชิกวุฒิสภา กระผมขอสงวน
คำแปรญัตติมาตรา ๔๐ นี้ไว้ โดยขอให้ตัดคำว่า “หรือมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญา
ทางปกครอง” ในบรรทัดที่ ๓ บรรทัดที่ ๔ ออก แต่อยู่เนื่องจากคราวประชุมครั้งที่แล้วที่
ที่ประชุมเสียงข้างมากเห็นว่า ให้คงคำว่า “สัญญาทางปกครอง” ไว้ คือไม่ให้ตัดออก
ในวันนี้อัตรา ๔๐ กระผมจึงขออนุญาตครับ →

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ครับ เลขานุการต่อไป

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา) : มาตรา ๔๑ มีการแก้ไข
มาตรา ๔๒ มีการแก้ไข มาตรา ๔๓ มีการแก้ไข มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญครับ

นายวีระชัย สุตรสุวรรณ (กรรมวิธีการ) : ท่านประธานวุฒิสภา
ที่เคารพ กระผม นายวีระชัย สุตรสุวรรณ กระผมขออนุญาตนำด้วยเหตุผลเดียวกัน
กับมาตรา ๔๐ ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญเลขานุฯ ต่อ

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา (กรรมวิธีการ) : ท่านประธานฯ
ขออนุญาตครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญกรรมวิธีการวิชัย

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา (กรรมวิธีการ) : ผม วิชัย โสสุวรรณจินดา
ฐานะกรรมวิธีการ ผมได้สงวนความเห็นไว้ในมาตรา ๔๑ ด้วยนะครับ ที่ได้สงวนไว้
ก็สงวนความในวรรคสี่ของมาตรา ๔๑ ซึ่งเป็นเรื่องของค่าธรรมเนียมศาล ตามร่างเดิมที่
เขียนเอาไว้ว่า “การฟ้องคดีไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาล เว้นแต่การฟ้องคดีขอให้สั่ง
ให้ใช้เงินหรือส่งมอบทรัพย์สินอันสืบเนื่องจากคดีตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๓) หรือ (๔)
ให้เสียค่าธรรมเนียมศาล” ซึ่งตามร่างเดิมที่เขียนไว้ว่า “ให้เสียค่าธรรมเนียมศาลในอัตรา →

ร้อยละหนึ่งของทุนทรัพย์ แต่ไม่เกินหนึ่งแสนบาท” คณะกรรมาธิการได้แก้ไขเป็น
 “ให้เสียค่าธรรมเนียมศาลในอัตราร้อยละสองจุดห้าของทุนทรัพย์ แต่ไม่เกินสองแสนบาท”
 ซึ่งความเห็นของคณะกรรมาธิการที่แก้ไขนั้นก็เพราะเห็นว่า ต้องการจะให้เป็นมาตรฐาน —→
 เดียวกันกับการฟ้องคดีแพ่งโดยทั่วไป ^{โดย}เสนอเป็นอัตรา ๒.๕ ของทุนทรัพย์ -----→

แต่ผมเห็นว่าคดีปกครองนั้นเป็นคดีที่ประชาชนเป็นผู้ฟ้อง ซึ่งจะมีข้อพิพาทกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง เพราะฉะนั้นคดีที่มีทุนทรัพย์นั้นน่าจะคิดค่าทนายทรัพย์ในอัตราที่ต่ำกว่าคดีแพ่ง โดยทั่วไป ซึ่งความจริงในศาลชำนาญพิเศษบางศาลไม่เสียค่าขึ้นศาลด้วย อย่างเช่น ศาลแรงงาน ในคดีปกครองนั้นที่ร่างเดิม^{ก่อน}ในอัตราร้อยละ ๑ ของทุนทรัพย์และไม่เกิน ๑ แสนบาท ผมคิดว่าน่าจะเป็นเรื่องที่ถูกต้องมากกว่าที่ขอสงวนความเห็นให้ไปตามร่างเดิม ท่านประธานฯ ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญกรรมาธิการฝ่ายข้างมาก

นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา สรุปข้อสังเกตดังกล่าวนั้นก็มักเกิด แต่อยู่ใน^{ตัว}การพิจารณาชั้นกรรมาธิการเห็นว่า คดีที่ฟ้องกันอยู่นี้กรณีสัญญาที่ทนายรัฐเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องก็มีอยู่ ๒ ชนิด ส่วนหนึ่งก็เป็นสัญญาทางปกครองต้องขึ้นศาลปกครอง อีกส่วนหนึ่งเป็นสัญญาปกติซึ่งขึ้นศาลยุติธรรม ที่มีลักษณะที่ต่างกัน อันหนึ่งเสียค่าธรรมเนียมอย่างหนึ่ง อีกอันหนึ่งเสียค่าธรรมเนียมที่ต่างออกไปนี้ น่าจะไม่เหมาะสม ผมคิดว่าจะเป็นเรื่องเดียวกัน นั่นคือ เหตุผล

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญคุณวิชัย

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ผม วิชัย โสสุวรรณจินดา การที่ผมเสนอให้คงไว้ในอัตราเดิมนี้ เพราะคิดว่า^{ว่า} ใญ่การที่จะดำเนินคดีปกครองนี้ผู้ซึ่งเป็นราษฎรผู้มาฟ้องคดีปกครองนั้นก็อยู่ในฐานะที่เสียเปรียบอยู่แล้ว (แล้ว) ถ้าหากจะไปคิดในอัตราเท่ากับอัตราปกติที่ขึ้นศาลแพ่ง โดยทั่วไปนี่ก็จะทำให้ผู้ซึ่ง^{จะ}ประสงค์จะใช้สิทธิทางศาล ประสงค์จะได้รับความเป็นธรรมในปัญหาที่เป็นคดีปกครองนั้นอาจ^{จะ}ไม่กล้าที่จะมาฟ้อง ซึ่งอันนี้จะเป็นปัญหาต่อความเป็นธรรมได้ และที่ร่างเดิมที่ผ่านจากสภาผู้แทนราษฎรคิดในอัตราร้อยละ ๑ ของทุนทรัพย์นี้ ผมก็ว่าน่าจะเป็นอัตราที่เหมาะสมแล้ว ถ้าหากทางคณะกรรมการยังไม่ได้แก้ไขผมขอให้ที่ประชุมนี้ได้ลงมติ ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ขอลาชนิดหนึ่ง คุณวิชัยลงมติในประเด็นอัตราร้อยละ ๑ หรืออัตราร้อยละ ๒.๕ หรืออย่างไรครับ

๑๒

ว. ๒ (ส. นิติบัญญัติ)

สมบูรณ ๔/๒

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา (กรรมการ) : ใจครับ เอาประเด็นตรงนั้น
เท่านั้นนะครับ ร้อยละ ๑ ของทุนทรัพย์ แต่ไม่เกิน ๑ แสนบาท หรือตามเสียงกรรมการ -----
ข้างมาก คือร้อยละ ๒.๕ ของทุนทรัพย์ แต่ไม่เกิน ๒ แสนบาท

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ครับ คุณวีระชัยครับ -----

นายวีระชัย สุตรสุวรรณ (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธาน
วุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายวีระชัย สุตรสุวรรณ ในฐานะกรรมการเสียงข้างมาก
ในที่ประชุมมีมติให้ใช้ค่าธรรมเนียมในอัตราร้อยละ ๒.๕ นั้น เพราะเหตุว่าจะให้เหมือนกับ
ค่าธรรมเนียมศาลทั่วไป เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการแก่งแย่งกัน มาแก่งแย่งหน่วยราชการที่ -----
ถ้าหากแก่งแย่งก็ต้องเสียค่าธรรมเนียมมาก ถ้าหากชนะคดีโดยไม่แก่งแย่งก็จะมิ
บทบัญญัติให้ศาลคืนค่าธรรมเนียมให้ตามที่ชนะคดีได้อยู่แล้ว เสียเท่าไร ถ้าชนะคดีก็คืน
ให้ท่านนั้นอยู่แล้ว กระผมก็เห็นว่า น่าจะยื่นไว้ตามที่กรรมการแก้ไขนะครับ เป็นอัตรา ...
ร้อยละ ๒.๕ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ท่านสมาชิกฯ ใจใจประเด็น
นะครับ มีกรรมการคิดว่าเป็นไปตามหลักการทั่วไปให้คิด ๒.๕ เหมือนคดีทั้งหลาย
แต่ว่าทางคุณวิชัยซึ่งเป็นกรรมการเสียงข้างน้อยเห็นว่าน่าจะสูงเกินร้อยละ ๑ และไม่เกิน -----
๑ แสนบาท ฉะนั้นจะขอมติที่ประชุมนะครับว่า จะเห็นด้วยกับผู้สงวนความเห็นไว้หรือไม่ -----
ถ้าท่านเห็นด้วยกับความเห็นของผู้สงวนคำแปรญัตติ คือคุณวิชัย ก็คิดว่า เห็นด้วย
ถ้าเห็นด้วยกับกรรมการก็คิดว่า ไม่เห็นด้วย นะครับ เชิญลงมติได้ครับ -----

พลเรือเอก เกาเหล็ก เจริญรุกษ์ : ท่านประธานฯ ครับ ขอบทพวน
การลงคะแนนอีกสักครั้งหนึ่งได้ไหมครับ เพราะมีวแต่เสียบบัตรอยู่ไม่ทันได้ยื่นครับ →
ประธานไทยครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : มีประเด็นทางกรรมาธิการเห็นว่า →
การเก็บค่าธรรมเนียมให้คิดร้อยละ ๒.๕ แต่ไม่เกิน ๒ แสนบาท ตามคดีความทั่วไป
แต่คุณวิชัยเห็นว่า เฉพาะคดีปกครองนี้ น่าจะคิดเพียงร้อยละ ๑ และไม่เกิน ๑ แสนบาท ก็
ตามความเห็นมติที่ประชุมว่า ถ้าเห็นด้วยกับคุณวิชัยก็คิดว่า เห็นด้วย ถ้าเห็นด้วยกับ
กรรมาธิการก็คิดว่า ไม่เห็นด้วย เชิญลงคะแนนครับ เจ้าหน้าที่ช่วยดู มีท่อนยกมือหลาย →
ท่านว่าคิดไม่ได้

นายโพทชัย อักษรนันท์ : ท่านประธานฯ ครับ คอมพิวเตอร์ไม่ทำงาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เจ้าหน้าที่ช่วยคอมพิวเตอร์หน่อย
ข้างบนพอจะแก้ไขอย่างไร ข้างล่างเสียลงไม่ได้เลย ลงคะแนนอีกทีหนึ่ง ได้ไหมครับ
เครื่อง ข้างบนพอกันว่าได้แล้ว ข้างล่างมีติดขัดอะไรไหมครับ เรียบร้อยแล้วครับ →
รวมคะแนนได้

(มีสมาชิกฯ เห็นด้วย ๔๔ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๘๔ คะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : มติเห็นด้วย ๔๔ ไม่เห็นด้วย
๘๔ ก็คงไว้ตามกรรมาธิการ ค่อยไปเชิญเสนาธิการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) : มาตรา ๔๔ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔๕ มีการแก้ไข มาตรา ๔๖ มีการแก้ไข มาตรา ๔๗ มีการแก้ไข มาตรา ๔๘
มีการแก้ไข มาตรา ๔๙ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๕๐ มีการแก้ไข มาตรา ๕๑ มีการแก้ไข
ส่วนที่ ๒ การดำเนินคดีปกครอง ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๕๒ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕๓ คณะกรรมาธิการคัดออก มาตรา ๕๔ มีการแก้ไข มาตรา ๕๕ มีการแก้ไข
มีการพิจารณาขอสงวนความเห็น

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญคุณวีระชัยครับ

นายวีระชัย สุตรสุวรรณ (กรรมาธิการ) : ความเรียงท่านประธาน
วุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายวีระชัย สุตรสุวรรณ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะกรรมาธิการ

เสียงข้างน้อย กระผมขอสงวนคำแปรญัตติในมาตรา ๕๕ นี้ โดยขอคัดวรรคสองออก →
 ที่ว่า “เมื่อองค์คณะในศาลปกครองใดได้รับสำนวนคดีแล้ว ให้ตุลาการหัวหน้าคณะ
 ศาลปกครองสูงสุดหรือตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้นในองค์คณะนั้น แล้วแต่
 กรณี แต่งตั้งตุลาการศาลปกครองในคณะของตนคนหนึ่งเป็นตุลาการเจ้าของสำนวน เพื่อ
 เป็นผู้ดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริงจากคำฟ้อง คำชี้แจงของคู่กรณี และรวบรวมพยาน
 หลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ โดยมีพนักงานคดีปกครองเป็นผู้ช่วยดำเนินการตามที่ตุลาการ
 เจ้าของสำนวนมอบหมาย” ส่วนในวรรคสามให้ตัดคำว่า “กับตุลาการเจ้าของสำนวน
 คนใดคนหนึ่งแล้ว” คัดออก ใน (๓) ของวรรคสาม คำว่า “ตุลาการเจ้าของสำนวน” นั้น
 ให้ตัดออกทั้ง ๒ แห่ง-----

ทั้งนี้ก็เพราะเหตุว่า กระผมเห็นว่า เมื่อมีรัฐธรรมนูญใหม่มาบัญญัติใช้แล้ว
 ในมาตรา ๒๑๖ บัญญัติไว้ชัดเจนว่า การนั่งพิจารณาของศาลนั้นต้องครบองค์คณะ
 นะครับ อันนี้มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๖ เพราะสมัยก่อนนั้น เมื่อยังไม่มี
 รัฐธรรมนูญนี้บัญญัติขึ้นมา ก็มีการกล่าวกำหนดเถียงศาลยุติธรรมว่า นั่งพิจารณาคณะเดียว
 ไม่ครบองค์คณะนะครับ สงสัยในความที่จะประสิทธิประสาทความยุติธรรมให้แก่
 ประชาชน ฉะนั้นเมื่อมีการบัญญัติรัฐธรรมนูญขึ้นมาแล้ว คณะกรรมการต่าง ๆ จึงได้
 บัญญัติมาตรา ๒๑๖ ขึ้นมาให้มีข้อความว่า การนั่งพิจารณาของศาลนั้นต้องให้ครบองค์
 คณะ แต่ข้อความมาตรา ๕๕ เป็นต้นไปในหมวดนี้จะมีหลายคำที่ว่า ตุลาการเจ้าของ
 ส่วนวน ก็หมายความว่า ให้ตุลาการทั้งคณะ เมื่อรับสำนวนแล้วก็ให้ตั้งคณะกรรมการ
 เจ้าของสำนวนคนเดียวทำหน้าที่ดำเนินการต่าง ๆ แทนองค์คณะ ก็ไปขัดรัฐธรรมนูญ
 มาตรา ๒๑๖ เพราะว่า การรวบรวมพยานหลักฐานก็คือการนั่งพิจารณาของศาลนั่นเอง
 เมื่อเป็นอย่างนี้แล้วกระผมจึงจำเป็นจะต้องขอคัดออก ขอแก้ไข แต่ทางคณะกรรมการ
 เสียขังมากไม่เห็นด้วยนะครับ คำว่า การนั่งพิจารณา ตามรัฐธรรมนูญฉบับ
 ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ปัจจุบันนี้ก็คงต้องไปอิงประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
 ในคำนิยามที่ว่า การนั่งพิจารณาของศาลหมายความว่าอย่างไร การนั่งพิจารณาของศาล
 นั้นนะครับมีบัญญัติไว้ในข้อ ๕ ของมาตรา ๑ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งซึ่ง
 ใช้บังคับทั่วไป ทั้งคดีแพ่ง คดีอาญา เช่นว่าไว้ว่าอย่างนี้ครับว่า การนั่งพิจารณา
 หมายความว่า การที่ศาลออกนั่งเกี่ยวกับการพิจารณาคดี เช่นชี้สองสถาน ถึงไม่สืบพยาน
 ชี้สองสถานก็ถือเป็นการนั่งพิจารณา การสืบพยานทำการไต่สวนฟังคำขอต่าง ๆ และ
 ฟังคำแถลงการณ์ด้วยวาจา อันนี้เป็นการนั่งพิจารณา ฉะนั้นการนั่งพิจารณามา
 มาตรา ๒๑๖ ของรัฐธรรมนูญบัญญัติก็หมายถึงอันนี้นะครับ ฉะนั้นเมื่อเราจะมาเขียน
 กฎหมายจัดตั้งศาลปกครองเป็นว่า ให้องค์คณะคนเดียวทำได้ กระผมเห็นว่า ถ้าหาก
 ทำได้แบบนี้ศาลทั่วไปก็คงต้องเขียนอย่างนี้ครับ จะได้นั่งพิจารณาคณะเดียวได้ กระผม
 คิดว่าเพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญใหม่และที่วิวัฒนาการไปตามเจตนารมณ์ของ
 รัฐธรรมนูญใหม่ให้ศาลนั่งพิจารณาคณะครบองค์คณะทั้งหมด ผมจึงแก้เป็นว่า จากคนเดียว
 ให้เป็นครบองค์คณะไม่ว่าตรงไหนในหมวดนี้นะครับ ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เฉญิกะรับ

นายสรรเสริญ ไกรจิตติ (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธานวุฒิสภาครับ และท่านสมาชิก ผู้มีเกียรติ ประเด็นตรงนี้อยู่ตรงที่ว่า การนั่งพิจารณา... ครอบงำคณะ สำหรับทางศาลยุติธรรมก็อย่างที่ผู้วิระชัยท่านว่า สำหรับทางด้านศาล... ปกครองนั้น มีวิธีพิจารณากำหนดขึ้นมา ผมอยากขอให้เลขานุการคณะกรรมการ... ได้โปรดชี้แจงในรายละเอียดครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เฉญิกะรับ

นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศักดิ์ (กรรมาธิการ) : ผมอยากจะเรียนท่านสมาชิกวุฒิสภาอย่างนั้นครับว่า ขบวนการพิจารณาของศาลปกครองนั้นต่างจากในคดีแพ่งครับ คือทางศาลปกครองมีใช้ระบบไต่สวน โดยทางศาลยุติธรรมที่หาพยานหลักฐานทั้งหมดได้ ส่วนทางคดีแพ่งนั้นใช้ระบบกล่าวหา คือคู่กรณีต้องนำสืบทุกสิ่งทุกอย่างต่อหน้าศาลทั้งหมด เพราะฉะนั้นในวันนั้นที่คู่กรณีมา ทางศาลก็ต้องนั่งเป็นองค์คณะทั้งหมด สำหรับคดีปกครองนั้นนะครับ ตามมาตรา ๕๕ ที่ให้ตั้งตุลาการเจ้าของสำนวนขึ้นมานั้นมีลักษณะเหมือนการหาข้อเท็จจริงเบื้องต้น หาข้อมูลหมายเบื้องต้นว่าทั้งหมดเป็นอย่างไร ทำหน้าที่คล้าย ๆ เป็นพนักงานสอบสวน อย่างอย่างนั้นนั่นเองครับรวบรวมเรื่องให้สมบูรณ์ ยังไม่ถือว่าเป็นการรับฟังพยานหลักฐานต่าง ๆ เข้าสู่สำนวน ก็เป็นเรื่องของตุลาการเจ้าของสำนวนคนเดียวที่จะหาความจริงตรงนั้น แต่ว่าขบวนการที่หาข้อเท็จจริงโดยตุลาการเจ้าของสำนวนโดยวิธีที่ว่านั้นครับ ซึ่งใช้ระบบไต่สวนก็จะได้ข้อเท็จจริง จริง ๆ แล้วทางปฏิบัติที่ทำกันอยู่ในโครงการของกฤษฎีกาขณะนั้นะครับก็ได้ข้อเท็จจริงค่อนข้างจะสมบูรณ์ นอกจากบางคดีเท่านั้นแต่ที่ค่อนข้างจะมีปัญหาเพราะข้อเท็จจริงเยอะ

มีข้อสงสัยหลังจากตุลาการเจ้าของสำนวนเห็นว่าความเห็นเบื้องต้นแล้ว สืบข้อเท็จจริงต่าง ๆ เบื้องต้นแล้ว จะมีการนั่งพิจารณาอย่างเป็นทางการตามมาตรา ๕๑ ที่จะถึงต่อไปด้วย ซึ่งใน มาตรา ๕๑ นั้น ก็จะมีการส่งสรุปของตุลาการเจ้าของสำนวนไปให้ผู้กรณียุติบท ทั้งโจทก์ และจำเลยทราบ โจทก์ จำเลยจะได้ทราบว่า เบื้องต้นเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องคือตุลาการเจ้าของ สำนวน พิจารณาไปแล้วได้ความว่าอย่างไรบ้าง จากนั้นผู้กรณียุติบทก็มีสิทธิจะมายื่นคำแถลง ต่อหน้าศาลที่นั่งเต็มองค์คณะ และนำไปยังฝ่ายานหลักฐานต่าง ๆ มาสืบ ทราบว่าเป็นการนำ หลักฐานต่าง ๆ เข้าสู่สำนวนการพิจารณา ซึ่งตรงนั้นจะมีการนั่งเต็มองค์คณะ กระบวนการ ยุติธรรมในการพิจารณาเร็วขึ้นก็เพราะว่า ถ้าข้อเท็จจริงที่ตุลาการเจ้าของสำนวนทำมา สมบูรณ์หรือว่าเกือบสมบูรณ์ขึ้นได้โดยตรงชั้นมาตรา ๕๑ ตรงนั้นจะสั้นลงมาก ทำให้การ พิจารณาคดีเร็วขึ้น เพราะฉะนั้นที่ท่านสมาชิกฯ ผู้มีเกียรติเกรงว่าข้าราชการธรรมาภิบาล และสงวน ความคิดเห็นไว้ข้อหนึ่ง ขอกราบเรียนว่า หากคณะกรรมาธิการเสียงส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย ด้วย เพราะว่ากรณีนี้สอดคล้องกันทั้งหมดแล้วด้วย

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญคุณวิระชัย

นายวิระชัย สุตรสุวรรณ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน วุฒิสภาที่เคารพครับ กระผม นายวิระชัย สุตรสุวรรณ ที่ท่านชัยวัฒน์ชี้แจงก็เท่ากับว่า เป็นการเขียนเสียบบาลี คือการไต่สวนโดยคนเดียว ทำคล้าย ๆ กับพนักงานสอบสวน จะเสียไปทางไหนก็ได้ อยู่ที่พนักงานสอบสวนซึ่งเราก็เคยประสบอยู่ทุกวันอยู่แล้ว จะสอบ ไปทางไหนให้ใครได้ ให้ใครเสียก็ยอมมีเป็นธรรมดา กระผมคิดว่า ถ้า ๓ คนนั่งซ้อนกัน แล้วจะเร็วกว่าที่คนเดียวไปหา ๆ มา แล้วก็มาสรุป แล้วมาเสนอ ๑ คน มีเวลาอ่านบางคดี ครั้งเดียวนัดสุดท้าย ที่ว่าการนั่งพิจารณาคดีการนั่งบัลลังก์ ๑ คน คือครบองค์คณะ ซึ่งข้อผิดพลาดจะมีได้ง่ายกระผมยังเห็นว่า ทำครบ ๓ คนทีเดียวไปเลย รวดไปเลย ใครมี พยานหลักฐานอะไรก็มาเสนอต่อหน้าศาล ทำไปทีเดียวเลยให้ศาลวินิจฉัยให้พร้อม ๆ กันไปนะครับ ก็จะได้ความยุติธรรม หรือได้ข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายที่แน่นอนกว่าครับ ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญคุณอนุกรม

นายอมร จันทรสุมบูรณ์ : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพครับ กระผม
 ออมร จันทรสุมบูรณ์ การที่จะเข้าใจวิถีพิจารณาของศาลปกครองว่าแตกต่างกับพิจารณา
 คดีแพ่งอย่างไรนั้น ก่อนอื่นจะต้องดูระบบการรวบรวมข้อมูล ถ้าเราจะดูมาร่างที่ท่านมีอยู่
 ข้างหน้านี้ คือมาตรา ๕๖ มาตรา ๕๖ ทวิ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘ ท่านจะเห็นว่าใน
 การตรวจสอบการทำสำนวนข้อเท็จจริงในกระบวนการรวบรวมข้อมูลของคดีปกครอง
 กระทำถึง ๓ ชั้น ชั้นที่ ๑ คือการรวบรวมข้อมูลใน โดยตุลาการเจ้าของสำนวนตาม
 มาตรา ๕๖ แต่ท่านดูมาตรา ๕๖ ทวิ ความเห็นของตุลาการเจ้าของสำนวนยังจะถูกตรวจ
 สอบโดยผู้แถลงคดีปกครองเป็นชั้นที่ ๒ โดยคนคนเดียว ผู้แถลงคดีปกครองจะต้องให้
 ความเห็นของตนโดยอิสระ ซึ่งอาจจะไม่ตรงกับความเห็นของตุลาการเจ้าของสำนวน
 ผู้ก็ก็ได้ เพราะฉะนั้นเป็นการตรวจสอบอีก ๑ ชั้น จากนั้นแล้วจึงจะเอาความเห็นทั้ง ๒ คือ
 ตุลาการเจ้าของสำนวนกับความเห็นผู้แถลงคดีปกครองนั้น ไปเสนอต่อองค์คณะตาม
 มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ จึงจะเริ่มนั่งพิจารณาคดี ที่ไม่ถึงต้องตรวจทั้งอินดิวิดูวล
 (Individual) คือส่วนตัวของตุลาการเจ้าของสำนวน กับความเห็นส่วนตัวของผู้แถลงคดี
 ปกครอง แล้วจึงจะมาเข้าองค์คณะหลายคน ตรงนี้แหละครับที่มีความสำคัญ ก็เพราะว่า
 ในกรณีที่รู้ว่าข้อเท็จจริงใจจะสมบูรณ์และมีความเห็นอย่างไรนั้น-----

ประการแรก ต้องการความรับผิดชอบ ความรับผิดชอบนั้น ความเห็นแต่ละคนนั้นจะต้องลงชื่อและคนที่รับผิดชอบจะอยู่ตรงนั้น ถ้ากรรมการตุลาการเจ้าของสำนวนทำไม่ตี บันทึกคือ ลาสต์ฟอรัม (Last forum) จะบอกอยู่ในตัวเองว่า สมบูรณ์หรือไม่สมบูรณ์และกรรมการตุลาการเจ้าของสำนวนนั้นจะได้รับการเตือนหรือพิจารณาความดีความชอบหรือไม่ก็จากบันทึกของตัวเอง เช่นเดียวกับความเห็นของผู้แถลงคดีปกครอง ซึ่งเป็นความเห็นเฉพาะตัว ฉะนั้นเราจะเห็นว่า ในการให้ความเห็นเฉพาะตัวถึง ๒ ชั้นนั้น ได้สร้างความรับผิดชอบให้แก่ตัวคนที่ทำความเห็น โดยบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ความเห็นทั้ง ๒ ท่านจะถูกตรวจสอบโดยองค์คณะ ซึ่งเป็นคอร์เรกทีฟ (Corrective) ในการตรวจสอบเป็นองค์คณะนั้นอาจจะรอบคอบ แต่ความรับผิดชอบในองค์คณะนั้น ท่านก็ได้เห็นตัวอย่างแล้วว่า การรับผิดชอบเสียข้างมาก เสียข้างน้อยนี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้อย่างไร ดังนั้นในกระบวนการพิจารณาคดีปกครองนั้นจะมีความเห็นส่วนตัวของตุลาการและของสำนวนจะมีความเห็นส่วนตัวของผู้แถลงคดีปกครอง และจะมีความเห็นขององค์คณะ เอกสารทั้ง ๓ ชิ้นนี้จะทำให้เกิดผลต่อประชาชนเพื่อการตรวจสอบ ใครจะบิดเบือนหรือใครจะมีความรับผิดชอบตรงไหนจะปรากฏชัด ไม่ใช่ว่ามายกมือกันครั้งเดียว ดังนั้นกระผมจึงเรียนว่า การที่จะเข้าใจกระบวนการพิจารณาคดีปกครองนั้นคงจะต้องมองทั้งระบบ เพราะมีนิติปรัชญาที่สร้างความรับผิดชอบอยู่ในกระบวนการพิจารณาคดีปกครองชอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญคุณวีระชัยครับ

นายวีระชัย สุตรสุวรรณ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพครับ กระผม นายวีระชัย สุตรสุวรรณ ครับ กระผมได้ฟังท่านสมาชิกวุฒิสภาท่านดอกเตอร์อมรชัยแจ่มแล้วครับ ตอนแรกก็ยังไม่มีความตรา ๕๖ ทวี คือตั้งผู้แถลงคดีเข้ามา กระผมทักห้วงตั้งแต่แรกแล้ว ท่านก็ไปหาทางแก้ไขเอาขนาดตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งคือ ให้มีผู้แถลงคดีเข้ามาเป็นคนตรวจสอบครั้งที่ ๒ ความจริงน่าจะมีส่วนที่ ๓ ชั้นที่ ๔ ชั้นที่ ๕ จะได้แน่นอนกว่านี้ เอาแค่นี้พอ ซึ่งผู้แถลงคดีไม่ได้มีอะไรเลย พยานหลักฐานอะไรก็ไม่ได้เห็นเจ้าของสำนวนส่งมาให้ก็มาอ่านมาให้ความเห็นเอง เป็นพยานบอกเล่าครับ แล้วก็ไม่ได้รับผิดชอบอะไร ลงชื่อในคำพิพากษาที่ไม่ได้นะครับ กระผมคิดว่า ผู้แถลงคดี

๒๐

ว. ๒ (ส. นิติบัญญัติ)

ศุภลักษณ์ ๘/๓

ถึงอ้างว่ามาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง ไม่มีน้ำหนักอะไรที่จะไปให้เชื่อได้ว่า ทำไปด้วยความ
โปร่งใสหรือไม่อย่างไรนะครับ ไม่มีหลักประกัน กระผมถึงบอกว่ ให้ผู้พิพากษาเขา
ให้ตุลาการองค์คณะเขาขึ้นทีเดียว พิจารณาไปที่ตัวเลขจะไม่ตั้งดัชนีรัฐธรรมนูญฉบับ
ของต่างประเทศอาจจะมี ของฝรั่งเศสอาจจะมีนะครับ เสรอมันก็อาจจะมีอย่างนี้ -----

- ๘/๑

แต่ว่ารัฐธรรมนูญฯ มาอยู่ตั้งแต่ ๕๐ - ๖๐ มาตราเท่านั้น ของเรา ๑๐๐ กว่ามาตรา เขียนมัดไว้หมด เมื่อเขียนอย่างนี้แล้วก็ต้องทำตามรัฐธรรมนูญสิครับ เขาให้เขียนว่า องค์คณะจะต้องขึ้นให้ครบองค์คณะเวลานั่งนั่งพิจารณา อันนี้เขียนเลยว่า ไปสืบพยานได้สวนทาคณเด็ยได้ กระผมมองในแง่ นั้นครับ กระผมตั้งได้ขอแก้ไขเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญดอกเตอร์อมรครับ

นายอมร จันทรสุมบุรณ์ : กระผม ออมร จันทรสุมบุรณ์ ท่านประธานฯ ครับ คงจะต้องชี้แจง เนื่องจากท่านสมาชิกวุฒิสภาผู้มิเถียรได้กล่าวถึงปัญหานี้ ตุลาการเจ้าของสำนวนจะถูกวิจารณ์โดยผู้แถลงคดีปกครอง เอกสารเหล่านี้จะเป็นเอกสารที่เกิดเผยแพร่ต่อประชาชน ความรับผิดชอบนั้นก็เหมือนกับสิ่งที่ท่านเห็นว่า การวิจารณ์ที่ปรากฏอยู่ในหน้าหนังสือพิมพ์ในปัจจุบันนี้ แต่จะเป็นกระบวนการโดยปกติ และผู้แถลงคดีปกครองนี้ที่จะเลื่อนขึ้นมาเป็นตุลาการที่หลัง เป็นการเตรียมคน และมีการตรวจสอบโดยระบบภายนอก ความเห็นส่วนตัวทั้งของตุลาการและผู้ของสำนวน ซึ่งจะถูกวิเคราะห้และวิจารณ์โดยผู้แถลงคดีปกครองจะนำมาสู่การนั่งพิจารณาขององค์คณะ รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้เฉพาะองค์คณะ แต่กระบวนการวิธีพิจารณาคดีปกครองนั้น กระผมอยากจะเรียนว่า แม้แต่ในศาลของสหภาพยุโรปก็ใช้ระบบนี้ เพราะเป็นการตรวจสอบและสร้างระบบความรับผิดชอบทั้งตัวบุคคลและทั้งองค์คณะ ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เนื่องจากเรื่องนี้เป็นเรื่องใหม่ เรื่องยากๆ ครับ ผู้อภิปรายที่สนับสนุนให้ส่งกรณีการก็มี ท่านก็สงวนคำแปรญัตติไว้ เพราะฉะนั้นคงต้องขอมติที่ประชุมว่าจะเห็นอย่างไรในครั้งยี้ ถ้าท่านเห็นด้วยกับหลักผู้สงวน ท่านกดว่า เห็นด้วย ถ้าเห็นด้วยกับคณะกรรมการอีกกดว่า ไม่เห็นด้วย นะครับ ขอเชิญลงคะแนนครับ เรียบร้อยไหมครับ ถ้าเรียบร้อยแล้ว รวมคะแนนได้

(มีสมาชิกฯ เห็นด้วย ๔๖ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๘๒ คะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เห็นด้วยกับผู้สงวน ๔๖ คะแนน เห็นด้วยกับกรรมการ ๘๒ คะแนน ผู้ที่ ก็ผ่านไปเชิญเลขาธิการ

LIRT

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) : มาตรา ๕๖ มีการแก้ไข
มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญคุณวีระชัย

นายวีระชัย สุตรสุวรรณ (กรรมวิธีการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา
ที่เคารพ กระผม นายวีระชัย สุตรสุวรรณ ที่ขอสงวนคำแปรญัตติไว้ ณ ครีบบ เมื่อมาตรา
ที่แล้วเสียงส่วนใหญ่เห็นว่า ให้เป็นไปตามมติของกรรมาธิการนะครีบบ กระผมก็ขอถอนครีบบ
ขอบพระคุณครีบบ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ขอบคุณครีบบ เชิญเลขาธิการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) : มาตรา ๕๖ ทวิ

คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญคุณวีระชัยครีบบ

นายวีระชัย สุตรสุวรรณ (กรรมวิธีการ) : กระผม นายวีระชัย สุตรสุวรรณ
ขอถอนด้วยเหตุผลเดิม ขอบพระคุณครีบบ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : กรณีเกี่ยวเนื่องนี้ขอถอนหมดค่าใช้จ่าย

นายวีระชัย สุตรสุวรรณ (กรรมวิธีการ) : ครีบบ ขอถอนหมดเลยครีบบ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ครีบบ เชิญเลขาธิการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) : มาตรา ๕๗ มีการแก้ไข

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ไม่คิดใจนะครีบบ เชิญต่อ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) : มาตรา ๕๘ มีการแก้ไข

มาตรา ๕๙ คณะกรรมาธิการตัดออก มาตรา ๖๐ มีการแก้ไข มาตรา ๖๑ มีการแก้ไข

มาตรา ๖๒ มีการแก้ไข มาตรา ๖๓ มีการแก้ไข มาตรา ๖๓ ทวิ คณะกรรมาธิการ

เพิ่มขึ้นใหม่ มาตรา ๖๔ มีการแก้ไข ส่วนที่ ๓ คำพิพากษาหรือคำสั่งคดีปกครอง

ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๖๕ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๖๖ มีการแก้ไข มาตรา ๖๗ มีการแก้ไข

มาตรา ๖๘ มีการแก้ไข มาตรา ๖๙ มีการแก้ไข มาตรา ๗๐ มีการแก้ไข มีกรรมวิธีการ

ขอสงวนความเห็น

๒๓

ว. ๒ (ส. นิติบัญญัติ)

ศิริวรรณ ๑๐/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญคุณวีระชัยครับ

นายวีระชัย ตูตรสุวรรณ (กรรมาธิการ) : ขอบคุณท่านประธานวุฒิสภา
กระผมขอถอนไปตั้งแต่คราวที่แล้ว เพราะไปเกี่ยวเนื่องกับมาตรา ๘

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญกรรมาธิการครับ

นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนสานต์ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน
วุฒิสภา ผม นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนสานต์ เลขานุการคณะกรรมการ คือในมาตรา ๑๐ ที่
มีการเสนอเดิม (๕) ลงไป แต่ดูทั้งมาตราแล้วยังขาดความสมบูรณ์อยู่ส่วนหนึ่ง ~~คือว่า~~
ในกฎหมายไทยทุกฉบับไปเขียนกำหนดไว้ว่า การบังคับเอกชนทำให้ไปฟ้องร้องต่อ
ศาลบังคับอีกทีหนึ่ง บางฉบับเขียนอย่างนั้น ~~ดูนั้น~~ เป็นเหตุให้มี (๔ ทวิ) ขึ้นมาในมาตรา ๘
แล้ว ~~ดู~~ มาเดิม (๕) ในมาตรา ๑๐ ในกรอออกคำบังคับว่า ศาลอาจออกคำบังคับสั่งให้บุคคล
กระทำหรือละเว้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดให้เป็นไปตามกฎหมายได้ แต่ ~~ดู~~ ในการ
บังคับ ถ้าคนนั้นมีการฝ่าฝืนก็ต้องมีการบังคับให้เกิดผล ซึ่งการบังคับถ้าเป็นคดีใน
ศาลยุติธรรม ธรรมดาตามวิธีพิจารณาความแพ่งก็จะมีกรรมาธิการบ้าง ไม่ใช่จำคุก ก็คง
จนกว่ายอมปฏิบัติตาม ปฏิบัติตามเมื่อใดก็ปล่อย เพราะฉะนั้นผมเข้าใจว่า เพื่อให้เกิดผล
บังคับโดยสมบูรณ์อยากเสนอขอแก้ไขในวรรคสี่ของมาตรา ๑๐ อีกหนึ่งก็คือในวรรคสี่
ความตอนท้ายจะบอก “และให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการบังคับคดีตามประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม” ~~ดู~~ ผู้ที่ขอตัดออก ขอเลื่อนเป็น (๕) และขอ
เพิ่มความตอนต้นลงไปนิดหนึ่งเป็นวรรคห้าว่า “ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำบังคับตาม
วรรคหนึ่ง (๕) หรือตามวรรคสี่” แล้วก็คือความตามเดิมที่ย้ายลงมา “ให้นำบทบัญญัติว่า
ด้วยการบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ~~ดู~~ ไม่มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่น
ก็ติดตามไปตามที่กรรมาธิการขอเพิ่มเติม ไม่มีใครขัดข้อง เลขานุการต่อ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) : มาตรา ๑๑ มีการแก้ไข
มาตรา ๑๒ มีการแก้ไข มาตรา ๑๒ ทวิ คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ หมวด ๕
สำนักงานศาลปกครอง ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๓ มีการแก้ไข มาตรา ๑๔ มีการแก้ไข
มาตรา ๑๕ มีการแก้ไข มาตรา ๑๖ ไม่มีการแก้ไข มีการกรรมาธิการขอสงวนความเห็น

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ท่านไม่ติดใจนครับ ผ่าน
ไม่ติดใจแล้วใช้ใหม่ผ่าน

นายวีระชัย สุตรสุวรรณ (กรรมาธิการ) : ที่ท่านประธานฯ
ได้ตามสมควรครั้งแรก ที่เกี่ยวเนื่องก็ไม่ติดใจครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) : มาตรา ๑๗ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๘ มีการแก้ไข มาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๐ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒๑
มีการแก้ไข มาตรา ๒๒ มีการแก้ไข มาตรา ๒๓ มีการแก้ไข มาตรา ๒๔ มีการแก้ไข
มาตรา ๒๕ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒๖ มีการแก้ไข มาตรา ๒๗ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๘ มีการแก้ไข มาตรา ๒๙ มีการแก้ไข มาตรา ๓๐ ไม่มีการแก้ไข บทเฉพาะกาล
ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓๑ ไม่มีการแก้ไข มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายวิชัย ฤชุพันธุ์ ได้ขึ้นบัลลังก์
ทำหน้าที่ประธานของที่ประชุมต่อไป)

ประธานวุฒิสภา : เชิญครับ

นายวิชัย โฉสุวรรณจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน
วุฒิสภาที่เคารพ ผม วิชัย โฉสุวรรณจินดา สมาชิกวุฒิสภา ผมได้ขอแก้ไขในมาตรา ๕๑ ซึ่ง
เป็นบทเฉพาะกาล มาตรา ๕๑ ได้ระบุว่า “ในวาระเริ่มแรก ให้จัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาค
ดังต่อไปนี้” โดยมีกำหนดเอาไว้ทั้งหมดถึง ๑๖ ศาล ในศาลปกครองซึ่งได้กำหนดเอาไว้
ในมาตรา ๕๑ ที่ผมติดใจอยู่ที่คือใน (๖) ซึ่งระบุว่า ให้มีการจัดตั้งศาลปกครองบุรีรัมย์
ตั้งอยู่ในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีเขตตลอดท้องที่จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์
เหตุที่ผมติดใจศาลปกครองบุรีรัมย์ เพราะ ¹¹⁶เมื่อผมได้ไปเปรียบเทียบกับศาลปกครอง
ที่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นภาคที่ใหญ่แล้วก็มีพื้นที่กว้างขวางมาก
เพราะเห็นว่า ศาลปกครองอื่นมีพื้นที่มาก แล้วก็ได้มีขอเขตการดูแลประชาชนที่มีความ
เหมาะสม ดั้งเห็นได้ว่า ศาลปกครองขอนแก่นมีพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น
จังหวัดมหาสารคาม รวม ๒๓,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร ศาลปกครองนครราชสีมา มีพื้นที่
จังหวัดชัยภูมิและจังหวัดนครราชสีมา รวมทั้งหมด ๓๓,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร

ศาลปกครองสถลนคร พื้นที่จังหวัดนครพนม มุกดาหาร สกลนคร รวม ๑๕,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร ศาลปกครองอุบลราชธานี มีพื้นที่จังหวัดชัยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ อุบลราชธานี และอำนาจเจริญ รวม ๔๐,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร ศาลปกครองอุดรธานี มีพื้นที่จังหวัดเลย หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี ๓๔,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร แต่ศาลปกครองบุรีรัมย์ซึ่งเสนอเข้ามานี้มีเฉพาะจังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดสุรินทร์เพียง ๕,๐๐๐ ตารางกิโลเมตรเท่านั้น ซึ่งผมคิดว่า ในวาระเริ่มแรกที่เรากำลังจะตั้งศาลปกครองนั้น น่าจะเอาศาลปกครองหลักขึ้นมาเสียก่อน ~~ด้วย~~ ส่วนถ้ามีความจำเป็นว่า เขตพื้นที่ไหนมีคดีมากอาจจะตั้งศาลปกครองเพิ่มขึ้น ^{ด้วย} ค่อยพิจารณา และเมื่อผมได้ตรวจสอบกลับไปก็เห็นว่า ในร่างที่รัฐบาลได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรนั้นเป็นร่างที่กำหนดให้ศาลปกครองนครราชสีมา ^{นั้น} มีพื้นที่ครอบคลุมจังหวัดบุรีรัมย์ด้วย และศาลปกครองอุบลราชธานีก็มีพื้นที่ครอบคลุมถึงจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งก็เกินไปตามร่างที่รัฐบาลเสนอ แต่ว่าผมแก้ไขในชั้นสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งผมไม่เห็นด้วย จึงขอกราบเรียนเสนอว่า น่าจะ ^{ไป} ~~ไป~~ อยู่ในร่างที่รัฐบาล ^{ได้} เสนอ โดยตัดศาลปกครองบุรีรัมย์ออกในระยะเริ่มต้นนี้ แล้วกลับไปสู่ร่างเดิมที่รัฐบาลเสนอ ซึ่งผมเห็นว่า น่าจะเป็นความเหมาะสมและสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน และทำให้เกิดความเป็นธรรมสำหรับประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้วยกัน ~~ด้วย~~ ขอบพระคุณครับ ท่านประธานฯ ~~ด้วย~~

ประธานวุฒิสภา : กรรมาธิการ

นายสรรเสริญ ไกรจิตติ (ประธานคณะกรรมาธิการ) : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ สำหรับประเด็นนี้ทางคณะกรรมาธิการไม่มีความเห็น สูดแล้วแต่ท่านสมาชิกฯ ครับ

ประธานวุฒิสภา : ถ้าไม่มีความเห็น คำแปรญัตติน่าจะสำเร็จไปตั้งแต่แรกเชิญคุณนิพนธ์

นายนิพนธ์ วิทัยยุทศาสตร์ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผมว่าความเหมาะสมในเรื่อง ^{นี้} การที่จะตั้งศาลในช่วงที่เริ่มแรก กระผมว่าพื้นที่เขตอำนาจจะเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นมาก ที่ด้วยเหตุผลที่กรรมาธิการได้เสนอมานี้ กระผมคิดว่า ดูถึงความเหมาะสม ความเห็น ไปได้ ถ้าไปขึ้นกับนครราชสีมาในส่วน

ของบุรีรัมย์ แล้วสุรินทร์ไปขึ้นกับอุบลราชธานีน่าจะเหมาะสมกว่า แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นอยากจะฟังความเห็นทางฝ่ายศาล ซึ่งมีภาคอยู่ อย่างนครราชสีมาเราคลุมไปถึงอุบลราชธานีเลย ภาคของศาลยุติธรรม เพราะฉะนั้นอยากจะฟังความเห็นทางกระทรวงยุติธรรมชนิดหนึ่งประกอบการพิจารณาการตัดสินใจของสมาชิกฯ ครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณเจริญ

นายเจริญ ภัคศิรนาทกุล (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพครับ กระผม เจริญ ภัคศิรนาทกุล ในฐานะกรรมการผู้รั้ง กระผมคิดว่า ในเขตของพื้นที่ภาคอีสานพื้นที่ค่อนข้างกว้างขวาง และถ้าเราจะให้เอาบุรีรัมย์กับสุรินทร์ไปรวมอยู่กับศาลปกครองในเขตอื่น ประชาชนใน ๒ จังหวัดนี้จะต้องเดินทางไกล กระผมเคยไปดูจากทางจังหวัดนครราชสีมาว่าจะไปถึงบุรีรัมย์ค่อนข้างไกลมาก และที่ไม่ค่อยสะดวกสำหรับคนที่อยู่ในพื้นที่หมู่บ้าน ตำบลที่ห่างออกไปจากตัวจังหวัด ตัวเมือง เพราะฉะนั้นถ้าเป็นความประสงค์ของสภาผู้แทนราษฎรซึ่งอยากให้ศาลปกครองบุรีรัมย์ดูแลในเขตพื้นที่บุรีรัมย์กับสุรินทร์เป็นการเฉพาะ กระผมคิดว่า น่าจะอนุโลมให้ น่าจะเหมาะสมที่จะตั้งให้บุรีรัมย์ แต่ถ้าเราไปตัดตรงนี้ออกแล้วก็จะทำให้คนใน ๒ จังหวัดนี้จะรู้สึกเหมือนกับว่าจะลำบากกว่าคนในจังหวัดอื่น ๆ ในเขตภาคอีสานด้วยกันที่จะอยู่ใกล้เคียงกับพื้นที่ที่ตั้งของศาลปกครอง ๓ - ๔ แห่ง ที่เราตั้งเข้าไปในภาคอีสานครับ กระผมคิดว่า น่าจะคงเอาไว้ตามร่างที่ทางคณะกรรมการผ่านมาแล้ว และที่ตรงกับสิ่งที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นสมควรครับ

๒๓

ว. ๒ (ส. นิตินบัญญัติ)

มยู่รี ๑๒/๑

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณวีระชัย

นายวีระชัย สุตรสุวรรณ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน

วุฒิสภาที่เคารพครับ กระผม นายวีระชัย สุตรสุวรรณ ครับ จริง ๆ แล้วการแบ่งเขตศาล

เพื่อให้เกิดความสะดวกแก่ประชาชนครับ จุดมุ่งหมายจริง ๆ ก็คืออยากให้ทุกจังหวัดมี

ศาลปกครอง แต่ว่าทำไม่ได้ ทำได้แค่ ๑๖ จังหวัดก็แทบแยแล้วครับ จะหาบุคลากร

ศาลปกครองที่ใหนยังคิดหนักใจกันอยู่เลยครับ บ้างก็ว่า จะให้ลดจากตั้งครั้งแรก ๑๕๐ คน

เหลือแค่ ๑๒๐ คน เหลือ ๑๑๕ คน ทำนองนั้นที่คุยกันในกรรมาธิการ กระผมเห็นว่า

ที่รัฐบาลเสนอมาสมควร เหมาะสมแล้ว ถึงแม้ว่า จะมีเขตศาลนัดเดียวในเขตศาลบุรีรัมย์

และสุรินทร์ก็ให้ความสะดวกแก่จังหวัดสุรินทร์และบุรีรัมย์จริง ๆ แล้วน่าจะให้มีจังหวัด

ละศาลด้วยซ้ำไป กระผมก็เห็นว่า น่าจะให้ผ่านไปตามร่างได้ครับ ขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : ที่คุณวีระชัยพูดตามร่างรัฐบาลหรือตามร่าง

กรรมาธิการ

นายวีระชัย สุตรสุวรรณ (กรรมาธิการ) : ตามร่างของกรรมาธิการครับ

ขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณอมรรักษ์

นายอมร จันทรมบูรณ์ : ผมคิดว่าจำนวนศาล ถ้าอย่างเหตุผลว่า อาจจะ

ให้ความสะดวกแก่ประชาชนก็จะต้องตั้งทุกจังหวัด ปัญหาว่าการตั้ง ^{งบประมาณ} ~~เสียทั้งหลาย~~ หรือคน

ก็ดีนี่ เรามีพอหรือเปล่า สิ่งเหล่านี้ก็ต้องใช้เงินซึ่งเป็นของส่วนรวมทั้งสิ้น ดังนั้น

จริง ๆ แล้วถึงแม้ว่า จะเป็นร่างของรัฐบาล ผมก็ยังรู้สึกมาก่อนข้างมาก เพราะการที่จะมี

ศาลปกครองไปพิจารณาในจังหวัดใดอาจจะใช้วิธีไปพิจารณาชั่วคราวก็ได้ ดังนั้นผมคิดว่า

ร่างของรัฐบาลอย่างน้อยที่สุดก็จะน้อยไป ๑ จังหวัด และก็สงวนเงินงบประมาณแผ่นดิน

ลงไป ความสะดวกนั้นอาจจะให้ความสะดวกได้ด้วยวิธีอื่น ขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณเกาะหลักครับ

พลเรือเอก เกาะหลัก เจริญรุกษ์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา

ที่เคารพครับ กระผมขออนุญาตขอรายละเอียดสักนิดเดียว เพราะกระผมมองดูในเหตุผลนั้น

ก็พอฟังได้ที่จะต้องอำนวยความสะดวกให้กับราษฎรที่จะไปศาล อีกทางหนึ่งก็ฟังได้

๒๘

ว. ๒ (ส. นิติบัญญัติ)

มยู่รี ๑๒/๒

อีกเหมือนกันว่า งบประมาณจะต้องใช้ ^{คือ} ~~ที่~~ กระสมมาคู่ กระสมที่ ^{อยู่} ~~ใน~~ มือ ^{เขา} ~~ที่~~ จะ
อ้างระยะทางอะไรมีอยู่ในนี้ตั้งหลายศาล ระยะทางก็พอ ๆ กัน หรือมากกว่าบุรีรัมย์
โคราซอีก อย่างเช่น อุดรธานีไปหนองคายก็ ๑๐๐ กว่ากิโลเมตรเข้าไปแล้ว พอ ๆ กัน และ
ถามทำไมต้องไปลงที่ตรงนี้ แล้วที่อื่นทำไมไม่คิดบ้าง ^{อย่างนั้น} เพราะมีอีกหลายที่
เหมือนกันที่จะต้องอำนวยความสะดวกให้เขาเช่นเดียวกัน ตรงนี้ที่คุณวิชัยว่า ๘,๐๐๐
ตารางกิโลเมตร ถ้าจะพูดถึงระยะทางก็มีอีกหลายที่ ไป ^{เขาคู่} ~~เขาคู่~~ เลอะครีบว่า มันยาว แล้วทำไม
จะต้องมาแค่นี้ แล้วที่อื่นนอกไม่มี หรือว่าเผอิญตรงนี้จับเบอร์ได้ อันนี้กระสมอยากจะถาม
ทางรัฐบาลหรือทางคณะกรรมการด้วยครับ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ประชาชน
โดยทั่วไป ~~ด้วย~~ ^{ความ} ~~ชอบ~~ ^{ชอบ} ~~คุณ~~ ^{คุณ} ~~ครับ~~ -- >

ประธานวุฒิสภา : ~~ผม~~ ^{ผม} ~~เห็น~~ ^{เห็น} ~~ว่า~~ ^{ว่า} ~~การ~~ ^{การ} ~~นี้~~ ^{นี้} ~~ก็~~ ^{ก็} ~~บอก~~ ^{บอก} ~~แล้ว~~ ^{แล้ว} ~~แต่~~ ^{แต่} ~~พวกเขา~~ ^{พวกเขา} ~~สม~~ ^{สม} ~~ยอม~~ ^{ยอม} ~~ดี~~ ^{ดี}
แล้วกัน ^{การ} ~~ว่า~~ ^{ว่า} จะเห็นด้วยกับผู้สงวนหรือไม่ จะได้ตัด (๖) ออก แล้วไปใส่ใน
อุบลราชธานีกับนครราชสีมา เชิญท่านรัฐมนตรี

- ๑๓/๑

นายสุทัศน์ เงินหมื่น (รองประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธาน
วุฒิสภาที่เคารพสุวัชร กระสม สุทัศน์ เงินหมื่น กรรมการและรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ยุติธรรม ท่านประธานฯ ครับ ในการเพิ่มเติม (b) ของมาตรา ๕๑ ในเรื่องการตั้งศาล
ปกครองที่บุรีรัมย์และที่จังหวัดสุรินทร์นั้น ในร่างของรัฐบาลเดิมไม่มีครับ แต่ได้มีการแก้ไข
ในร่างที่ผ่านสภาผู้แทนราษฎร จึงได้มีการเพิ่ม (b) เข้าไป ปกติในการพิจารณาที่จะแบ่งเขต
ศาลปกครองในภูมิภาคนั้น คงจะไม่ได้คำนึงถึงปริมาณคดีในชั้นการพิจารณาการแบ่งเขตนี้
แต่ได้คำนึงถึงว่าสถานที่ที่จะตั้งศาลนั้นจะพิจารณาจาก

ประการที่ ๑ คือ โครงสร้างพื้นฐานของจังหวัดนั้น ๆ ว่ามีความสะดวก
หรือไม่เพียงใด

ประการที่ ๒ นั้น เป็นจังหวัดที่อยู่จุดกึ่งกลางของจังหวัดต่าง ๆ ที่ใกล้เคียง
 ทั้งนี้เพื่อให้สะดวกในการเดินทางของประชาชนที่จะเดินทางมาศาล

ประการที่ ๓ นั้น จำนวนพื้นที่และประชากรในเขตศาลแต่ละเขตนั้นก็มีความ
ใกล้เคียงกัน เจตนารมณ์ของรัฐบาลนั้นก็อยากจะให้มีศาลปกครองภูมิภาคทุกจังหวัดอยู่แล้ว
 แต่ก็คงจะเป็นไปได้ยาก เนื่องจากความจำกัดในเรื่องงบประมาณ จริงอยู่การที่จะให้มี
ศาลปกครองในเขตต่าง ๆ ตามมาตรา ๕๑ นี้ไม่ได้ครบทุกจังหวัดที่จะต้องมีศาลปกครอง
 ตั้งอยู่ เพราะงบประมาณจำกัด แต่ก็พยายามที่จะขยายให้ครบมากที่สุดเท่าที่จะมากได้
 ถึงแม้จะไม่ครบทุกจังหวัดนั้นก็คงจะมีอำนาจในการที่จะขยายออกไปปรับเป็นศาลสาขาได้
 เพื่อที่จะใช้อำนวยความสะดวกให้เกิดขึ้นกับประชาชน ในกรณีที่จังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัด
 สุรินทร์นั้น ๒ จังหวัดนี้จะมีลักษณะพิเศษตามขนบธรรมเนียมประเพณีของพี่น้องประชาชน
 อยู่อย่างหนึ่ง กล่าวคือ ๒ จังหวัดนี้จะใช้ภาษาเขมร และความจำเป็นที่ประชาชนมาศาล
 ๒ จังหวัดนี้จะต้องมีล่ามภาษาเขมรประจำอยู่ ซึ่งแตกต่างจากจังหวัดนครราชสีมา
 นครราชสีมาที่ประชาชนจะไม่ใช้ภาษาเขมร จะใช้ภาษาไทยและภาษาอีสาน ถ้าเลยจาก
 นครราชสีมาทางกรุงเทพฯ จะเห็นใช้ภาษาภาคกลาง แต่ถ้าเลยจากนครราชสีมาไปทาง
 ภาคอีสานจะใช้ภาษาอีสานเสียส่วนมาก ส่วนบุรีรัมย์กับสุรินทร์นั้นใช้ภาษาเขมร ภาษาส่วย
 ภาษาลาวและภาษาไทย อีกจังหวัดหนึ่งคือจังหวัดศรีสะเกษ ภาษาส่วย ภาษาลาว ภาษาไทย

และภาษาเขมรก็มีมากเช่นเดียวกัน แต่ตรงนั้นถ้าจะให้มาขึ้นกับจังหวัดบุรีรัมย์ก็จะเป็นการไกลเกินกว่าปกติ จะสร้างความลำบากให้เกิดขึ้นแก่ประชาชน จึงไม่ได้แยกมาขึ้นที่บุรีรัมย์ เหมือนจังหวัดสุรินทร์ครับ

ประธานวุฒิสภา : ผมขอมติจากที่ประชุมว่า จะเห็นชอบด้วยกับผู้สวจนหรือไม่ครับ เชิญลงความเห็นได้ด้วยครับ เรียบร้อยนะครับ รวมคะแนนได้

(มีสมาชิกฯ เห็นด้วย ๕๖ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑๑ คะแนน)

ประธานวุฒิสภา : เห็นชอบกับผู้สวจน ๕๖ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑๑ คะแนน ก็เป็นอันผ่านไปนะครับ เชิญท่านเลขาธิการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) : มาตรา ๕๒ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๕๓ มีการแก้ไข มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

ประธานวุฒิสภา : เชิญครับ

นายวีระชัย สุตรสุวรรณ (กรรมวิธีการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพครับ กระผม นายวีระชัย สุตรสุวรรณ สมาชิกวุฒิสภาในฐานะกรรมวิธีการเสียงข้างน้อยครับ ความจริงกระผมขอแปรญัตติมาตรา ๕๔ ไว้ในเรื่องการแต่งตั้งตุลาการศาลปกครองว่า จะไปอย่างไรครับ แต่ว่าเนื่องจากว่ากระผมเสนอให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือที่เรียกชื่อย่อว่า ก.ศป. ขึ้นมาก่อนนะครับ จึงจำเป็นต้องเอาไปไว้ต่อท้ายมาตรา ๕๓ เป็นมาตรา ๕๓ ทวิ ครับ

ความประสงค์ของกรมก็คือ กฏ ตามร่างที่รัฐบาลเสนอและที่คณะกรรมการเสียด →
 ข้างมากแก้ไขไปนั้น กรมก็เห็นด้วยเป็นบางส่วน แต่ที่กรมไม่เห็นด้วย ขั้น ก็คือ →
 การแต่งตั้งตุลาการศาลปกครองสูงสุดที่ดี อภิวิติต่าง ๆ ก็ดี และการแต่งตั้งเลขาธิการ
 สำนักงานศาลปกครองที่ดี ตาม กฏ หมายรัฐธรรมนูญจะต้องให้ได้รับความเห็นชอบจาก →
 คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือ ก.ศป. เสียก่อน จะ รับ แล้วจึงจะมาให้ →
 วุฒิสภาให้ความเห็นชอบ แล้วจึงจะให้นายกรัฐมนตรีนำความขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อทรง
 พระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง จะ รับ ในวันที่รับหลักการนั้นกรมก็เห็นว่า ขั้น นี้ →
 ต่อรัฐธรรมนูญเป็นอย่างมาก ซึ่งไม่น่าจะผ่านขึ้นรับหลักการไปได้ แต่ว่าเมื่อรับหลักการ
 ไปแล้ว แล้ว กรมก็ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการร่วมพิจารณาด้วย ก็เห็นช่องพอที่จะ →
 เห็นว่า ขั้น น้อยหน่อย คือไม่ได้ขัดอย่างชนิดที่ว่าไม่มีคณะกรรมการตุลาการ →
 ศาลปกครองให้ความเห็นชอบเลย กรมจึงได้คิดมาตรา ๕๓ นี้ขึ้นมาว่า ให้มี
 คณะกรรมการตุลาการศาลปกครองขึ้นมาคณะหนึ่งในวาระเริ่มต้นประกอบด้วย
 ประธานศาลฎีกาเป็นประธานกรรมการ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา อัยการสูงสุด
 เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน คณบดีคณะนิติศาสตร์หรือเทียบเท่าของ
 สถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือ ๒ คน และคณบดีคณะ
 รัฐศาสตร์หรือเทียบเท่าของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือ
 ๑ คน เป็นกรรมการ และเลขานุการศาลฎีกาเป็นเลขานุการ ที่ให้มีคณะกรรมการ
 ตุลาการศาลปกครองขึ้นมา นี้ ก็เพื่อจะให้เกิดความสมบูรณ์ในมาตรา ๕๔ ทวิ ซึ่งจะได้มี
 การแต่งตั้งตุลาการศาลปกครองขึ้นมา มิฉะนั้นแล้วก็จะขัดต่อรัฐธรรมนูญ กฏ หมาย →
 รัฐธรรมนูญ ในมาตรา ๒๗๗ ซึ่งบัญญัติว่า “การแต่งตั้งและการให้ตุลาการใน →
 ศาลปกครองพ้นจากตำแหน่ง ต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการ
 ศาลปกครองตามที่กฎหมายบัญญัติก่อน แล้วจึงนำความกราบบังคมทูล” ขั้น นี้ จะ รับ →
 แต่ในร่างที่คณะกรรมการแก้ไข กฏ นี้ยังไม่มีคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองที่จะ →
 มาให้ความเห็นชอบ กรมจึงคิด ขั้น นี้ขึ้นมา เมื่อมีคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง →

๓๒

ว. ๒ (ส. นิติบัญญัติ)

ภavana ๑๔/๒

ขึ้นมาแล้ว ก็จะเข้าไปให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งประธานตุลาการศาลปกครองสูงสุด
แต่งตั้งคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง ๒๒ คน และผู้แต่งตั้งอธิบดีศาลปกครอง →
ต่าง ๆ กระผมก็ขอสรุปจุดมุ่งหมายเพียงเท่านี้ครับ ขอบพระคุณครับ →

- ๑๕/๑

๓๓

ว. ๒ (ส. นิตินิติบัญญัติ)

สุวิมล ๑๕/๑

ประธานวุฒิสภา : เชิญท่านกรรมาธิการชี้แจง -->

นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒน์สานต์ (กรรมาธิการ) : ปัญหาที่ท่านกล่าว

ความจริงเกี่ยวข้องกับหลายมาตรา นาระกิบ โดยสรุปถ้าจะดูตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๑๑ กับมาตรา ๒๑๘ ได้บัญญัติว่า การแต่งตั้งตุลาการในศาลปกครองให้ดำรงตำแหน่งประธานศาลปกครองสูงสุดจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองหรือที่เรียกกันว่า ก.ศป. เสียก่อน ก่อนที่จะขอความเห็นชอบจากวุฒิสภา ผมอยากจะเรียนว่า ตรงนั้น โดยเจตนารมณ์ก็คงจะเป็นแบบเดียวกับระบบตุลาการของศาลยุติธรรม กล่าวคือ --> จะเป็นระบบที่ให้องค์กรเหล่านั้นดำเนินจัดระเบียบการบริหารงานบุคคลกันเองเป็นการภายใน แต่ขณะเดียวกันก็มีการตรวจสอบจากภายนอกเข้าไปด้วย นาระกิบ เพราะฉะนั้น --> ตรงนี้เองหมายความว่า ต้องเป็นองค์กรภายในขององค์กรเหล่านั้นเอง โดยหลักการเป็นอย่างนั้น เพราะฉะนั้นมาตรา ๒๑๘ จึงกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองว่าประกอบด้วยบุคคลใดบ้าง ข้อที่ ๑ ก็คือ ประธานศาลปกครองสูงสุด --> ข้อที่ ๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเลือกจากตุลาการในศาลปกครองด้วยกันเองจำนวน ๘ คน --> จะเห็นได้ว่าจะเป็นผู้บุคคลคือ เป็นตุลาการในศาลปกครองเกือบทั้งหมด ยกเว้นแต่กรณีที่ต้องการทำให้เปิดเผยเพื่อการตรวจสอบก็คือ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีก ๒ คนซึ่งวุฒิสภา --> เลือกขึ้น นาระกิบ แล้ว ข้อที่ ๑ คนที่ ท่านรัฐมนตรี เลือกขึ้น ท่าน นั้นคือเจตนารมณ์ของ --> การบริหารงานบุคคลด้วยตนเอง ที่ ปัญหาที่จะเกิดขึ้นก็คือว่า สิ่งนี้เป็นเรื่องของการบริหารงานบุคคลของศาลปกครองตามปกติ แต่ในการจัดตั้งศาลปกครองครั้งแรกขึ้นมานั้นจะเห็นได้ว่า จะเป็นไปตามมาตรา ๒๑๘ ไม่ได้เลย เพราะว่า ตำแหน่งประธานศาลปกครองสูงสุดก็ดี ตุลาการศาลปกครองสูงสุดด้วยกันเองก็ดีจะยังไม่มี นาระกิบ เพราะฉะนั้นปัญหาก็คล้าย ๆ --> กับเรื่องไต่กลับไขอะไรจะเกิดก่อนกัน ปัญหาคล้าย ๆ อย่างนั้น อย่างไรก็ตาม ตามรัฐธรรมนูญ ได้บัญญัติไว้แล้วในมาตรา ๓๓๔ (๓) นุ้ กล่าวให้จัดตั้งศาลปกครองขึ้นมา --> ภายใน ๒ ปี ด้วยเหตุนี้ความเห็นโดยเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญก็น่าจะเป็นเรื่องที่ว่า รัฐธรรมนูญ นี้คิดว่า บทบัญญัติทุกอย่าง รัฐธรรมนูญ นี้จบเปิดเสร็จแล้ว นาระกิบ แล้ว นาระกิบ --> ดำเนินการที่จะตรากฎหมายเรื่องจัดตั้งศาลปกครองได้ต่อไปตามนั้น คงมิใช่ไปพูดท่านเองว่า -->

ย้อนกลับไปให้แก่ข้าราชการครูใหม่ ซึ่งตั้งเหล่านั้นก็คงไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์
ของรัฐธรรมนูญแน่ เพราะถ้า ศาลปกครองเกิดขึ้นไม่ได้แน่ชัด **หนี้** ด้วยเหตุนี้เอง เพราะว่า
ในการจัดตั้งศาลปกครองครั้งแรกโดยจำเป็นต้องมีการจัดตั้งตุลาการศาลปกครองขึ้น
โดยวิธีที่พิเศษ ไปจากวิธีปกติ เพราะวิธีตามมาตรา ๒๑๗ มาตรา ๒๑๘ ของรัฐธรรมนูญนั้น
เขียนด้วยวิธีปกติเท่านั้นเองที่มีศาลปกครองสูงสุดมาแล้วถึงจะปกครองกันเองได้ แต่เมื่อเกิด
ขึ้นเป็นครั้งแรกก็จำเป็นต้องเขียนเป็นพิเศษอย่างนั้น เพราะฉะนั้นสมควรกราบเรียนว่า
สิ่งนี้คงไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เพราะ ว่า บทบัญญัติรัฐธรรมนูญบัญญัติให้ตั้งศาล
ปกครองขึ้นมาภายใน ๒ ปีอย่างที่กราบเรียน **หนี้** ที่ ๒ ถ้าไปแก้ไขเพิ่มเติมอย่างทำ
สมาชิกฯ ผู้มีเกียรติสงวนไว้ ท่านวิระชัยฯ ครั้น มาตรา ๘๓ ทวิ นี้ชื่อก็อาจจะเรียกว่า
กรรมการตุลาการศาลปกครอง จริง ๆ มีแต่ชื่อเท่านั้นเองที่เหมือนกัน องค์ประกอบ
คนละเรื่องกันเลขครึบ องค์ประกอบก็เป็นบุคคลภายนอกทั้งนั้น ประธานศาลฎีกาบ้าง
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาบ้าง อัยการสูงสุดบ้าง บุคคลภายนอกทั้งนั้นเลข ซึ่งตรงนี้
แหละครึบจะขัดกับเจตนารมณ์ของการจัดระบบการปกครองตนเองขององค์กรตุลาการ
แล้วก็ขัดโดยตัวอักษรอย่างชัดเจนกับมาตรา ๒๑๘ ซึ่งคงไปปฏิบัติไม่ได้ **หนี้** ขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณวิระชัยครับ

นายวิระชัย สุตรสุวรรณ (กรรมการ) : ขอบพระคุณครับ ท่าน

ประธานฯ ครับ ผมได้กราบเรียนไปแล้วว่า เจตนาคือการจัดตั้งศาลปกครองครั้งแรก
แล้วก็การจัดตั้งตุลาการศาลปกครองครั้งแรกจำเป็นจะต้องมีคณะกรรมการตุลาการ
ศาลปกครองเป็นผู้ให้คำรับรองเห็นชอบตามกฎหมายรัฐธรรมนูญตามที่ท่านชัยวัฒน์
ได้อภิปรายไว้ อันนี้ตรงกันครึบในเบื้องต้นนั้นครึบ แต่ว่าในการแต่งตั้งคณะ
กรรมการอื่น ๆ เช่น กรรมการเลือกตั้งก็มีบทบัญญัติเฉพาะกาลได้บัญญัติไว้ว่า จะต้อง
ให้ทำอย่างไรบ้าง แต่ว่าสำหรับศาลปกครองนี้ไม่มี เมื่อไม่มีก็จำเป็นจะต้องให้มีองค์กร
ให้ครบ แต่จะบอกว่า **หนี้** รัฐธรรมนูญให้ตั้งภายใน ๒ ปี ต้องตั้งได้ไม่ขัดกับ
รัฐธรรมนูญ ผมเห็นว่า ก็คงจะตีความกว้างเกินไปนะครึบ เพื่อให้ตั้งได้ถ้าจะตั้งอย่างนั้น
นะครึบ จะตั้งผู้พิพากษาตุลาการศาลปกครอง องค์ประกอบต้อง ๒ อย่าง คือ ๑. จะต้อง

๓๕

ว. ๒ (ส. นิติบัญญัติ)

สุวิมล ๑๕/๓

ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง แล้วที่ ๒. วุฒิสภาให้ความ
เห็นชอบถึงจะเป็นได้ -----

- ๑๖/๑

แต่คณะกรรมการตุลาการศาลปกครองที่ผมเสนอ ไปนั้นไม่ได้ว่าอยู่ตลอดไป เป็นเพียงชั่วคราว เมื่อการแต่งตั้งตุลาการศาลปกครองขึ้นมาและให้ความเห็นชอบไปแล้ว และมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งไปแล้วก็ให้ยุบตัวไปตามที่ปรากฏที่ผมขอสงวนคำแปรญัตติเพิ่มเติมเอาไว้ว่าจะมีในมาตราท้าย ๆ อันนี้เป็นเพียงเท่านั้นเอง ผมเห็นว่าเมื่อมีคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองขึ้นมาให้ความเห็นชอบยังดีกว่าที่ไม่มีเลย ถ้าไม่มีเลยมีคณะกรรมการคัดเลือกเลือกขึ้นมาแล้วและเสนอสภาให้รับรอง ให้ความเห็นชอบแล้วจึงให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำความกราบบังคมทูล ขาดไปขั้นตอนหนึ่ง ผมคิดว่าที่ผมเสนอไปนั้นใกล้เคียงกว่า ถึงจะขัดต่อรัฐธรรมนูญในเรื่ององค์ประกอบของคณะกรรมการตุลาการว่ามาจากทางไหน ผมคิดว่าเป็นคนละส่วน เมื่อเสร็จแล้วก็ยุบไป สลายตัวไป ยังจะถูกขั้นตอนดีกว่า แต่ผมก็ยังไม่กล้ารับรองว่าทำอย่างนี้แล้วจะถูกต่อตามรัฐธรรมนูญ ผมก็ยังทราบข่าวว่ายังมีคนที่อยากจะขอให้ตีความอยู่ จะส่งให้คณะกรรมการรัฐธรรมนูญตีความอยู่บ้างเหมือนกัน แต่ไม่ทราบว่าจะจริงเท็จแค่ไหน เพราะอันนี้เป็นกฎหมายลูกของกฎหมายรัฐธรรมนูญซึ่งตีกรอบเอาไว้แล้ว แต่ว่าไม่มีบทแก้ไข คือทำไม่ได้ หลักจะต้องมาให้รัฐสภาแก้ไขเอาเองว่าจะตั้งอย่างไร ซึ่งผมคิดว่าที่ผมเสนอไปเป็นเรื่องเบาที่สุดแล้ว

ขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : ทำตามกรรมาธิการก็จะผิดมาตรา ๒๑๗ ทำตามคุณวีระชัยก็จะผิดมาตรา ๒๑๕ ไม่รู้จะทำทางไหนดี รัฐธรรมนูญเขียนไว้ ถ้าทำให้ถูกต้องทั้ง ๒ มาตรา ศาลปกครองก็เกิดไม่ได้ เชิญคุณอมร

นายอมร จันทรมบูรณ์ : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม ออมร จันทรมบูรณ์ ปัญหาที่เป็นอยู่ที่ท่านประธานฯ กล่าวมาคือว่า เราเขียนไว้ไม่สมบูรณ์ ดังนั้นกระผมคิดว่าสำหรับความเห็นกระผม กระผมถือตามคณะกรรมการ เพราะอย่างไร ถ้ามีใครจะตั้งใจที่คงต้องไปตัดสินใจกันที่ศาลรัฐธรรมนูญ ขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : คุณวีระชัยยังจะตั้งใจใหม่ครับ

นายวีระชัย สุตรสุวรรณ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานฯ ครับ ใจจริงแล้วผมเห็นว่าทำอย่างไรก็ขัดต่อรัฐธรรมนูญอยู่ ผมอยากให้เป็นรัฐธรรมนูญแล้วจึงจะมาแก้กฎหมายศาลปกครอง มีเวลาทันครับ แต่ถ้าหากว่าสนใจทำไม่ได้จริง ๆ

๓๓

ว. ๒ (ส. นิติบัญญัติ)

ปรีณัพร ๑๖/๒

ก็ไม่ทราบจะทำอย่างไรคงไปตามนั้น แต่ด้วยความเสียหายเกิดขึ้นกับประชาชนและคู่ความ เมื่อมีการฟ้องร้องคดีกันขึ้นมา ผู้ที่เฝ้าจำเลยมีโอกาสมกซ์ข้อสู้ขึ้นได้ทุกเวลาว่าศาลากลางปกครองตั้งขึ้นมาโดยไม่ชอบตามรัฐธรรมนูญ และไม่สามารถที่จะตัดสินคดีของเขาได้ ~~ฉัน~~ฉันนี่ผมขอตั้งเป็นข้อสังเกตไว้ด้วยครับ และในร่างพระราชบัญญัตินี้จริง ๆ แล้วมีอีกหลายข้อที่ผมยังไม่ได้พูด เช่นดียวังบอกไว้ คำฟ้องให้หมายถึงฟ้องแย้งและก็ร้องสอดในกฎหมายของเราซึ่งไม่มีเลยว่าร้องสอดจะทำอย่างไรบ้าง ฟ้องแย้งจะให้ทำอย่างไรบ้างตอนไหน ตัดสินแล้วหรือยัง หรือว่าก่อนตัดสินอะไรอย่างนี้ ไม่มีเหมือนอย่างวิธีพิจารณาคความแพ่งที่กำหนดเป็นขั้นตอนเอาไว้ ~~ฉัน~~ฉันนี่ก็ยังมีความบกพร่องอยู่ ผมก็ไม่อาจจะทราบเรียนว่าจะเอาอย่างไรกันแน่ แต่ใจผมเห็นว่ายังขัดต่อรัฐธรรมนูญ ผมก็ยังยืนยันอยู่อย่างนั้นครับ ขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : ตกลงผ่านไปใช่ไหมครับ

นายวีระชัย สุตรสุวรรณ (กรรมการ) : กระผมอยากจะให้โหวตครับถึงแม้ที่ไม่เป็นไรด้วย

ประธานวุฒิสภา : ถ้าคุณวีระชัยชนะ เวลากฎหมายขัดรัฐธรรมนูญ คุณวีระชัยก็ผิดคนเดียว แต่ถ้าคุณวีระชัยแพ้ เวลากฎหมายขัดรัฐธรรมนูญคณะกรรมการทั้งคณะผิด

นายวีระชัย สุตรสุวรรณ (กรรมการ) : ไม่เห็นไรครับท่านประธานฯ กระผมมีเจตนาดี บริสุทธิ์ครับ ไม่คิดจะมาล้มล้างกฎหมายฉบับนี้แต่อย่างใด ~~ฉัน~~ฉัน แต่เพื่อให้เห็นว่า เป็นมติส่วนใหญ่ว่าให้ออกไปอย่างนี้ก็สุดแล้วแต่ ถ้าหากมีการตีความกันก็เป็นขั้นตอนของกฎหมายไป ~~ฉัน~~ฉัน ขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : ผมจะขอมติจากที่ประชุมว่า จะเห็นชอบด้วยกับ ผู้สวจนคำแปรญัตติหรือไม่ ~~ฉัน~~ฉัน เจริญลงคะแนนได้ครับ

(มีสมาชิกฯ เห็นด้วย ๒๓ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑๑๑ คะแนน)

LIART

๓๘

ว. ๒ (ส. นิติบัญญัติ)

สุชาติา ๑๗/๑

ประธานวุฒิสภา : เห็นด้วยกับผู้แปรญัตติ ๒๓ ไม่เห็นด้วย ๑๐๕
ด้วย เป็นอันคงไว้ตามร่างเดิมของกรรมาธิการ เชิญต่อไป

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) : มาตรา ๕๔
มีการแก้ไข มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น

ประธานวุฒิสภา : ท่านไม่คิดใจแล้วใช่ไหมครับ

นายวีระชัย สุตรสุวรรณ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน
วุฒิสภาที่เคารพครับ กระผม นายวีระชัย สุตรสุวรรณ ครับ ที่เกี่ยวเนื่องกับการแต่งตั้ง
ตุลาการศาลปกครองนี้ กระผมก็ขอดอนดูครับ ขอขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญต่อไป

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) : มาตรา ๕๔ ทวิ
คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ มาตรา ๕๔ ตรี คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่
มาตรา ๕๔ จัตวา คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ มาตรา ๕๕ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕๕ ทวิ คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ มาตรา ๕๖ มีการแก้ไข มาตรา ๕๗
มีการแก้ไข มาตรา ๕๘ มีการแก้ไข มาตรา ๕๘ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๐๐
มีการแก้ไข บัญชีอัตราเงินเดือนตุลาการศาลปกครอง ไม่มีการแก้ไข บัญชีอัตรา
เงินประจำตำแหน่งตุลาการศาลปกครอง ไม่มีการแก้ไข

ประธานวุฒิสภา : เป็นอันจบการพิจารณาในวาระที่ ๒ มีท่านผู้ใด
จะขอแก้ไขถ้อยคำอะไรไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกฯ ขอแก้ไข)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี ผมจะขอมติในวาระที่ ๓ ว่า จะเห็นชอบ
ด้วยกับร่างที่คณะกรรมาธิการได้แก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่นะครับ เชิญลงคะแนนได้
เรียบร้อยนะครับ รวมคะแนนได้

(มีสมาชิกฯ เห็นด้วย ๑๒๒ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๖ คะแนน)

ประธานวุฒิสภา : เห็นด้วย ๑๒๒ ไม่เห็นด้วย ๖ เป็นอันผ่าน
วาระที่ ๓ นะครับ

LIRT

๓๕

ว. ๒ (ส. นิติบัญญัติ)

สุชาติ ๑๗/๒

ต่อไป ๔.๒ ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว เชิญท่านเลขาธิการ นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) : ร่างพระราชบัญญัติ คณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ซึ่งร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๕ มีการแก้ไข มาตรา ๕ ทวิ คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ มาตรา ๖ ถึงมาตรา ๘ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๙ มีการแก้ไข มาตรา ๑๐ ถึงมาตรา ๑๑ ไม่มีการแก้ไข

ประธานวุฒิสภา : เป็นอันจบวาระที่ ๒ เชิญกรรมการครบ ท่านสมาชิก ผู้มีเกียรติครับ เกี่ยวกับแบบฟอร์มการเขียนกฎหมายนิดหน่อย คือใน มาตรา ๑๐ การยกเลิกมาตราต่าง ๆ หลายมาตราไว้ในที่เดียวกัน ทีนี้ในมาตรา ๕ ทวิ ให้ยกเลิกมาตรา ๘ แยกออกมาต่างหาก ผมเข้าใจว่าในมาตรา ๖ ถ้ารับมาตรา ๘ มาใส่ไว้ในมาตรา ๖ ด้วยก็จะทำให้มาตราน้อยลงหนึ่งมาตรา อาจเสนอขอแก้ไข แบบการเขียนเล็กน้อยครับ

- ๑๘/๑

ประธานวุฒิสภา : ~~ฉัน~~ไม่ใช้แก้ไขคำคิด ผ่านไปแล้ว ผมจะขอมติ
ในวาระที่ ๓ ว่า เห็นชอบด้วยกับร่างกรมการหรือไม่ เชิญลงคะแนนได้ครับ
เรียนร้อยนะครับ เชิญรวมคะแนนได้

(มีสมาชิก เห็นด้วย ๑๒๑ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑ คะแนน)

ประธานวุฒิสภา : ที่ประชุมเห็นชอบ ๑๒๑ ไม่เห็นด้วย ๑

ต่อไป ๔.๓ ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว เชิญท่านเลขาธิการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) : ร่างพระราชบัญญัติ
ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการ
แก้ไข คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑ และมาตรา ๒ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓
มีการแก้ไข มาตรา ๔ มีการแก้ไข

ประธานวุฒิสภา : มีท่านผู้ใดจะแก้ไขถ้อยคำอะไรไหมครับ

(ไม่มีสมาชิก ขอแก้ไข)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี ผมจะขอมติในวาระที่ ๓ ว่า จะเห็นชอบ
ด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมของคณะกรรมการหรือไม่ เชิญลงคะแนนได้ครับ เรียบร้อย
นะครับ รวมคะแนนได้

(มีสมาชิก เห็นด้วย ๑๒๖ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑ คะแนน)

ประธานวุฒิสภา : เห็นชอบด้วย ๑๒๖ ไม่เห็นด้วย ๑ นะครับ
กรมการชุดนี้จบแล้วใช่ไหมครับ ชอบคุณมากครับ

ต่อไป ๔.๔ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธี
พิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สืบพยานเด็ก) ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาเสร็จแล้ว

ใบแก้รายงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่...) พ.ศ. (สืบพยานเด็ก) วุฒิสภา

ตามที่คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่...) พ.ศ. (สืบพยานเด็ก) วุฒิสภา ได้เสนอร่างพระราช
บัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่...) พ.ศ. (สืบพยานเด็ก)
ต่อสมาชิกวุฒิสภาทุกท่านไปแล้ว โดยประธานวุฒิสภาได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา
ในวันศุกร์ที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๒ นั้น **ในการนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญ ได้รับแจ้งจาก
กองการประชุม สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๔๒
ว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวมีความผิดพลาดในการลำดับเลขมาตรา** ดังนั้น เพื่อให้
เป็นการถูกต้อง คณะกรรมาธิการวิสามัญ จึงพิจารณาเห็นควรปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญ หน้า (๓)

คณะกรรมาธิการวิสามัญ ขอแก้ไขโดยลำดับเลขมาตราใหม่เป็นดังนี้

ข้อความเดิม	“มาตรา ๕ ทวิ”	แก้ไขเป็น	“มาตรา ๖”
ข้อความเดิม	“มาตรา ๖”	แก้ไขเป็น	“มาตรา ๗”
ข้อความเดิม	“มาตรา ๗”	แก้ไขเป็น	“มาตรา ๘”
ข้อความเดิม	“มาตรา ๘”	แก้ไขเป็น	“มาตรา ๙”
ข้อความเดิม	“มาตรา ๙”	แก้ไขเป็น	“มาตรา ๑๐”

๒. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
(ฉบับที่...) พ.ศ. (สืบพยานเด็ก) หน้า ๓ - ๕

คณะกรรมาธิการวิสามัญ ขอแก้ไขโดยลำดับเลขมาตราใหม่เป็นดังนี้

ข้อความเดิม	“มาตรา ๕ ทวิ”	แก้ไขเป็น	“มาตรา ๖”
ข้อความเดิม	“มาตรา ๖”	แก้ไขเป็น	“มาตรา ๗”
ข้อความเดิม	“มาตรา ๗”	แก้ไขเป็น	“มาตรา ๘”
ข้อความเดิม	“มาตรา ๘”	แก้ไขเป็น	“มาตรา ๙”
ข้อความเดิม	“มาตรา ๙”	แก้ไขเป็น	“มาตรา ๑๐”

กองกรรมาธิการ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(ฉบับที่ ..) พศ. (สืบพยานเต็ก)

วุฒิสภา

กองการมาธิการ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

Legislative Institutional Repository of Thailand

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
วุฒิสภาท้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๒๐ วัน

Legislative Institutional Repository of Thailand

(สำเนา)

ที่ สว ๑๐๐๙ / (ร ๒๙)

วุฒิสภา

ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่...) พ.ศ.
(สืบพยานเด็ก)

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการ
วิสามัญฯ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่...) พ.ศ. (สืบพยานเด็ก)
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้น
คณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมการวิสามัญคณะนี้ ประกอบด้วย

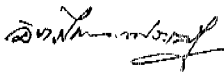
๑. นายกฤษทร์ ชัชวาลวงศ์	๒. นายวราชม สรศักดิ์เกษม
๓. นายประสงค์ โมฆีตานนท์	๔. นายเผ่าเทพ อุไปการนิติเกษตร
๕. นายพูนศักดิ์ วรรณพงษ์	๖. นายไพศาล กุมาลย์วิสัย
๗. นายรัตน์ ศรีไกรวัน	๘. พลตำรวจเอก วุฒิสฐ์ เดชบุญขจร
๙. นายวันชัย รุจนวงศ์	๑๐. นายวัลลภ ตั้งคณานุกัษี
๑๑. นายวีระชัย สุจรสุวรรณ	๑๒. นางสาวศรีสว่าง พัววงศ์แพทย์
๑๓. พลเอก ศิวินทร์ อุบลกล้า	๑๔. พลตำรวจโท สมควร หิริกุล
๑๕. นายสมชัย วุฑฒิปรีชา	๑๖. นายสรรพลสิทธิ์ คุณทรัพย์พันธ์
๑๗. นายสรรเสริญ ไกรจิตติ	๑๘. นางสาวสุรี จตุกุล
๑๙. นางสุภัฏญา ชลศึกษ์	๒๐. นางสุกัญญา นาชัยเวียง
๒๑. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	๒๒. นายสุประดิษฐ์ หุตะสิงห์
๒๓. นางอรัญญา สุจนิน	๒๔. พันเอกหญิง อัสนีย์ เสาวभाव
๒๕. นายชาติดี พัทธ์กะคุมพล	

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๒๐ วัน (กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม) โดยวุฒิสภาได้รับเมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๒

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดนำเสนอดังที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
ลงชื่อ รัตน์ ศรีใจวัน
(นายรัตน์ ศรีใจวัน)
ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

สำเนาถูกต้อง

(นายจัตราไชย วงศ์ประเสริฐ)

หัวหน้าฝ่ายประชุม ๓

กองกรรมาธิการ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

กองกรรมาธิการ

โทร. ๒๔๔-๑๕๗๓ , ๒๔๔-๑๖๗๑

โทรสาร ๒๔๔-๑๕๗๓

พิมพ์ศรี พิมพ์

อภิชาติ/ศิริพร ทาน

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๔๒ ได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่...) พ.ศ. (สืบทายานเด็ก) (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน (ตามข้อบังคับฯ) นั้น ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน (กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม) โดยวุฒิสภาได้รับเมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๒ บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญ ได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญ ได้มีมติเลือกตั้ง

๑.๑ นายรัตน์ ศรีไกรวิน	เป็นประธานคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๒ นายสุทัศน์ เงินหมื่น	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๑.๓ นายกีรินทร์ ชัชวาลวงศ์	เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญ คนที่สอง
๑.๔ นางสุกัญญา นาชัยเวียง	เป็นเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๕ นายวันชัย รุจนวงศ์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญ ได้แต่งตั้งนายทศพร แยมวงษ์ นิติกร ๕ ฝ่ายประชุม ๓ กองกรรมาธิการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการ ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๗๘ วรรคสาม

๓. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

สำนักงานอัยการสูงสุด

๑. นายเรวัต จำเอนลิ้ม
๒. นายตระกูล วิจินัยภาค
๓. นายชาติพงษ์ จีระพันธุ์

อธิบดีอัยการฝ่ายวิชาการ

อัยการพิเศษฝ่าย

สำนักงานต่างประเทศ

อัยการจังหวัดประจำกรม

สำนักงานวิชาการ

สำนักนายกรัฐมนตรี

๑. นางศรัณยา ไชยสุด

ผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

สมาคมบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโท
แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

๒. นางรังสี พันธุมจินดา

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๘

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม

และประสานงานสตรีแห่งชาติ

๓. ร้อยตำรวจเอกหญิง สุวณีย์ แสงวงผล

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๘

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม

และประสานงานสตรีแห่งชาติ

กระทรวงมหาดไทย

นายสมคิด ใจยิ้ม

นิติกร ๘ กองการสอบสวนและนิติการ

กรมการปกครอง

กระทรวงยุติธรรม

สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ

๑. นายสุรินทร์ ชลพัฒนา

ผู้พิพากษาศาลแพ่ง

ทำงานตุลาการในตำแหน่งรองเลขาธิการ

ส่งเสริมงานตุลาการ

๒. นางนงนภา จันทศักดิ์ ลิ่มไพบุลย์

ผู้พิพากษาประจำกระทรวง

ทำงานตุลาการในตำแหน่งรองเลขาธิการ

ส่งเสริมงานตุลาการ

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

นางวิชา เบ็ญจะโมน

ผู้อำนวยการกองคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก

กรมประชาสงเคราะห์

๔. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผู้แปรญัตติ

๕. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

LIIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

คำปรารภ

ไม่มีการแก้ไข

<u>มาตรา ๑</u>	ไม่มีารแก้ไข
<u>มาตรา ๒</u>	ไม่มีกรแก้ไข
<u>มาตรา ๓</u>	มีกรแก้ไข
<u>มาตรา ๔</u>	มีกรแก้ไข
<u>มาตรา ๕</u>	มีกรแก้ไข
<u>มาตรา ๕ ทวิ</u>	มีกรแก้ไข
<u>มาตรา ๖</u>	มีกรแก้ไข
<u>มาตรา ๗</u>	มีกรแก้ไข
<u>มาตรา ๘</u>	มีกรแก้ไข
<u>มาตรา ๙</u>	มีกรแก้ไข

๖. ข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญฯ

คณะกรรมการสิทธิการวิสามัญฯ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่...) พ.ศ. (สืบพยานเด็ก) แล้ว เห็นควรตั้งข้อสังเกต เพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณา ดังนี้

๖.๑ เหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่...) พ.ศ. (สืบพยานเด็ก)

เนื่องจากสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมในเรื่องอายุของเด็กซึ่งเป็นผู้เสียหายหรือพยานในชั้นสอบสวน และเป็นพยานในชั้นศาล จากที่กำหนดว่า “เด็กอายุไม่เกินสิบห้าปี” เป็น “เด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี” แต่ข้อความในเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติฯ สภาผู้แทนราษฎรยังมีได้มีการแก้ไขให้ตรงกัน ดังนั้น เพื่อให้เหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติฯ ตรงกับถ้อยคำในร่างพระราชบัญญัติฯ จึงควรแก้ไข เป็นดังนี้

“บทสรุป

เนื่องจากในปัจจุบันการถามปากคำเด็กอายุไม่เกินสิบห้าปีในฐานะเป็นผู้เสียหายหรือพยานในชั้นสอบสวน และการสืบพยานบุคคลซึ่งมีเด็กในชั้นศาลนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญากำหนดวิธีปฏิบัติไว้เช่นเดียวกับกรณีของผู้ใหญ่ โดยในชั้นสอบสวน พนักงานสอบสวนยังมีความชำนาญในด้านจิตวิทยาเด็กไม่เพียงพอ รวมทั้ง มิได้คำนึงถึงสภาพร่างกายและจิตใจของเด็กที่อ่อนแอเท่าที่ควร และการใช้ภาษากับเด็กยังไม่เหมาะสม อันเป็นเหตุให้การถามปากคำเด็กส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของเด็กและส่งผลให้การสอบสวนคลาดเคลื่อน ส่วนการสืบพยานในชั้นศาลนั้น นอกจากเด็กจะต้องเผชิญหน้ากับเจ้าพนักงานห้องพิจารณาคดี และตอบคำถามซ้ำกับในชั้นสอบสวนเสมือนหนึ่งต้องตกเป็นพยานซ้ำอีกครั้งหนึ่งแล้ว คำถามที่ใช้ถามเด็กยังอาจเป็นคำถามที่ตอกย้ำจิตใจของเด็กซึ่งบอบช้ำให้เลวร้ายยิ่งขึ้น และยังส่งผลกระทบต่อเด็กจริงที่ได้จากการสืบพยานคลาดเคลื่อนอีกเช่นกัน นอกจากนี้ ในทางคดีที่คำร้องทุกข์ ยารชำนตุกรมพิศภพการไตสวนมูลฟ้อง และการพิจารณาคดีที่เกี่ยวกับเด็กก็อาจจะเกิดผลในลักษณะทำนองเดียวกันได้ ฉะนั้น สมควรแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญาในเรื่องดังกล่าวให้มีกระบวนการถามปากคำและสืบพยานสำหรับเด็กเป็นพิเศษ เพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับมาตรฐานตามข้อ ๑๒ แห่งอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ. ๑๙๘๙ และบทบัญญัติในมาตรา ๔ และมาตรา ๕๓วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และโดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงเหตุและวิธีการเกี่ยวกับการสืบพยานไว้ก่อนการฟ้องคดีต่อศาล และสมควรให้วิธีสืบพยานสำหรับเด็กอายุไม่เกินสิบห้าปีในชั้นศาลไปใช้กับการสืบพยานไว้ก่อนการฟ้องคดีต่อศาลด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

๖.๒ การจัดหาทนายความให้แก่เด็ก

ตามมาตรา ๑๓๔ ทวิ บัญญัติให้รัฐจัดหาทนายความให้ผู้ต้องหาที่มีอายุไม่เกินสิบแปดปี ในวันที่พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหา โดยในการจัดหาทนายความได้กำหนดให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง คณะกรรมการวิสามัญ เห็นว่า ในการออกกฎกระทรวงดังกล่าว ควรจะพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดหาทนายความโดยคำนึงถึงนายความที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กเป็นสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วยิ่งขึ้น

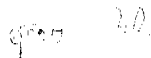
๖.๓ การนำวิธีกรถามปากคำเด็กมาใช้ในวันตอนของพนักงานอัยการตาม มาตรา ๑๔๓ (๒) (ก) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญา

ตามมาตรา ๑๓๓ ทวิ วรรคหนึ่ง กำหนดกระบวนการถามปากคำเด็กไว้ในฐานะ Legislative Institutional Repository of Thailand
เป็นผู้ใช้เสียหายหรือพยานว่า ต้องมีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และ

(๕)

พนักงานอัยการเข้าร่วมในการถามปากคำพร้อมกัน และมีเหตุยกเว้นในกรณีจำเป็นเร่งด่วนอย่างอื่น ซึ่งมีเหตุอันควรไม่อาจรบกวนคดีดังกล่าวเข้าร่วมในการถามปากคำพร้อมกันได้ ตามมาตรา ๑๓๓ ทวิ วรรคห้า ซึ่งในกรณีดังกล่าวหากเป็นกรณีที่พนักงานอัยการไม่อาจเข้าร่วมในการถามปากคำได้แล้ว พนักงานอัยการยังมีอำนาจตามมาตรา ๑๔๓ (๒) (ก) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา สั่งให้พนักงานสอบสวนส่งพยานมาให้ซักถามได้ ซึ่งคณะกรรมการอัยการวิสามัญ เห็นว่า การถามปากคำพยานที่เป็นเด็กในชั้นตอนนี้ พนักงานอัยการควรจะต้องนำวิธีการเกี่ยวกับการถามปากคำเด็ก ตามที่ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๑๓๓ ทวิ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับด้วย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการให้ความคุ้มครองแก่เด็กสมตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

๗. คณะกรรมการอัยการวิสามัญ ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นางสุภัฏญา นาคชัยเวียง)
เลขาธิการคณะกรรมการอัยการวิสามัญ

ร่าง

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ . . .)

พ.ศ.

.....

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่ เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ไว้บทว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ . . .) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันถัดจาก
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒ ทวิ แห่งประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา

“มาตรา ๑๒ ทวิ ในการร้องทุกข์ การสอบสวน การไต่สวนมูลฟ้อง
และการพิจารณา ถ้าบทบัญญัติใดกำหนดให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์เข้าร่วม
ด้วยแล้ว นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ดังกล่าวจะต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนด
ในกฎกระทรวง

บทบัญญัติที่บทบัญญัติให้นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ตามวรรคหนึ่ง ให้/รับ/ไม่ได้รับค่าตอบแทนตามที่กำหนดไว้ในบทบัญญัติที่บทบัญญัติระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดใน พ.ร.บ. โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๑๒๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๑๒ ทวิ มาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่การจับกุมเด็ก คำร้องทุกข์ในคดีที่ผู้เสียหาย เป็น เด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ที่ไม่ใช่ผู้เสียหาย”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑๒ ทวิ และมาตรา ๑๑๒ ตรี แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“มาตรา ๑๑๒ ทวิ ในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สามปีขึ้นไป หรือในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่ถึงสามปีและผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็กร้องขอ หรือในคดีทำร้ายร่างกายเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี การถามปากคำเด็กไว้ในฐานะเป็นผู้เสียหายหรือพยาน ให้แยกกระทำ เป็นส่วนลับในสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก และให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการ เข้าร่วมในการถามปากค่านั้นด้วย

ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่จะต้องแจ้งให้นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการทราบ

นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ หรือพนักงานอัยการที่เข้าร่วมในการถามปากคำอาจถูกผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็กตั้งรับเท็จได้ หากมีกรณีดังกล่าวให้เปลี่ยนตัวผู้นั้น

ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๑๒๔ การถามปากคำเด็กตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนจัดให้มีการบันทึกภาพและ เสียงการถามปากคำดังกล่าวซึ่งสามารถนำออกถ่ายทอดได้อย่างต่อเนื่องไว้ เป็นพยาน

ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนอย่างยิ่งซึ่งมีเหตุอันควรไม่อาจรอนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการเข้าร่วมในการถามปากคำพร้อมกันได้ ให้พนักงานสอบสวนถามปากคำเด็กโดยมีบุคคลใดบุคคลหนึ่งตามวรรคหนึ่งอยู่ร่วมด้วยก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุที่ไม่อาจรอนบุคคลอื่นไว้ในสำเนารายการสอบสวน และมีให้

ถือว่าการถามปากคำผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็กในกรณีดังกล่าวที่ได้กระทำไปแล้ว ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา ๑๑๑ ตี ๓ ในกรณีที่พนักงานสอบสวนมีความจำเป็นต้องจัดให้เด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ในฐานะเป็นผู้เสียหายหรือพยานซึ่งตัวผู้ต้องหา ให้พนักงานสอบสวนจัดให้มีการชี้ตัวผู้ต้องหาในสถานที่ที่เหมาะสมที่ปลอดภัยและสามารถจะป้องกันมิให้ผู้ต้องหาเห็นตัวผู้เสียหายหรือพยาน ในสถานการณ์ที่ตัวผู้ต้องหาดังกล่าวให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วย และให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๑๓ ทวิวรรคที่ห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๕ ทวิ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑๔ ทวิ และมาตรา ๑๑๔ ตี ๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“มาตรา ๑๑๔ ทวิ ในคดีที่ผู้ต้องหาเมื่ออายุไม่เกินสิบแปดปีในวันที่พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหา ก่อนเริ่มถามคำให้การให้พนักงานสอบสวนถามผู้ต้องหาว่ามีทนายความหรือไม่ ถ้าไม่มีให้รัฐจัดหาทนายความให้

การจัดหาทนายความตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง และให้ทนายความที่รัฐจัดหาให้ได้รับเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๑๔ ตี ๓ ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๑๓ ทวิ มาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่การสอบสวนผู้ต้องหาอายุไม่เกินสิบแปดปีในคดีที่ผู้ต้องหา”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๑๕๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๑๖ ตี ๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่การไต่สวนของศาลตามมาตรา ๑๕๐ ในคดีที่พยานเป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีในคดีที่ผู้ต้องหา”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๑๗๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๑๑ ทวิ และมาตรา ๑๗๒ ทรี มาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่การไต่สวนมูลฟ้องในคดีที่พยานเป็น เด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ทั้งในคดีที่ราษฎร เป็นโจทก์และในคดีที่พนักงานอัยการ เป็นโจทก์ที่ไม่ใช่ผู้ใกล้ชิด”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๗๒ ทรี และมาตรา ๑๗๒ จัตวา แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“มาตรา ๑๗๒ ทรี ในการสืบพยานในคดีที่พยาน เป็น เด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ถ้าศาล เห็นสมควรสั่งและจัดให้พยานนั้นอยู่ในสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็กแล้ว ศาลอาจปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้

(๑) ศาล เป็นผู้ตามพยานเองโดยแจ้งให้พยานนั้นทราบประเด็นและข้อเท็จจริงซึ่งต้องการสืบ แล้วให้พยานเบิกความในข้อนั้น ๆ หรือศาลจะถามผ่านนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ก็ได้

(๒) ให้คู่ความถาม ตามคำนำ หรือถามตั้งผ่านนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ ในการเบิกความของพยานดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง ให้มีการถ่ายทอดภาพและเสียงไปยังห้องพิจารณาคดี และ เป็นหน้าที่ของศาลที่จะต้องแจ้งให้นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ทราบ

ก่อนการสืบพยานตามวรรคหนึ่ง ศาลจะจัดให้มีการถ่ายทอดภาพและเสียง คำให้การของพยานที่ได้บันทึกไว้ในชั้นสอบสวนตามมาตรา ๑๑๑ ทวิ หรือชั้นไต่สวนมูลฟ้องตามมาตรา ๑๗๑ วรรคสอง ต่อหน้าคู่ความก็ได้ และหากศาล เห็นสมควรจะให้ถือสื่อภาพและเสียง คำให้การของพยานดังกล่าว เป็นส่วนหนึ่งของคำ เบิกความของพยานนั้นในชั้นพิจารณาของศาลก็ได้

ในกรณีที่ไม่ได้ตัวพยานมา เบิกความตามวรรคหนึ่ง เพราะมีเหตุจำเป็นอย่างอื่น ให้ศาลรับฟังสื่อภาพและเสียง คำให้การของพยานนั้นในชั้นสอบสวนตามมาตรา ๑๑๑ ทวิ หรือชั้นไต่สวนมูลฟ้องตามมาตรา ๑๗๑ วรรคสอง เสมือนหนึ่ง เป็นคำ เบิกความของพยานนั้นในชั้นพิจารณาของศาล และให้ศาลรับฟังประกอบพยานอื่นในการพิพากษาพิพากษาคดีได้

LIRT

มาตรา ๑๗๖ จักตรา ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๗๖ ตริ มาใช้บังคับโดยอนุโลม
แก่การสืบพยานนอกศาลในคดีที่พยาน เป็น เด็กอายุ ไม่ เกินสิบแปดปี *ไม่พบผู้สืบพ*

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑๗ ทวิ แห่งประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๑๗ ทวิ ก่อนฟ้องคดีต่อศาล เมื่อมีเหตุอันควร เชื่อได้ว่าพยานบุคคล
จะเดินทางออกไปนอกราชอาณาจักร ไม่มีที่อยู่ เป็นหลักแหล่ง หรือเป็นบุคคลมีถิ่นที่อยู่ห่างไกล
จากศาลที่พิจารณาคดี หรือมีเหตุอันควร เชื่อว่าจะมีการบงกช หนีภัยกับพยานนั้นไม่ว่าโดยทางตรง
หรือทางอ้อม หรือมีเหตุจำเป็นอื่นอัน เป็นการยากแก่การนำพยานนั้นมาสืบในภายหลังหน้า
พนักงานอัยการโดยตนเองหรือโดยได้รับคำร้องขอจากผู้เสียหายหรือจากพนักงานสอบสวน
จะยื่นคำร้อง โดยระบุการกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิดต่อศาล เพื่อให้ศาล
มีคำสั่งให้สืบพยานนั้นไว้ทันทีก็ได้ ถ้ารู้ตัวผู้กระทำความผิด และผู้นั้นถูกควบคุมอยู่ในอำนาจ
พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ ให้พนักงานอัยการนำตัวผู้นั้นมาศาล หากถูกควบคุม
อยู่ในอำนาจของศาล ให้ศาล เบิกตัวผู้นั้นมาพิจารณาต่อไป

เมื่อศาลได้รับคำร้อง เช่นว่านั้น ให้ศาลสืบพยานนั้นทันที ในกรณี ผู้ต้องหา
จะชักค้ำน หรือตั้งทนายความชักค้ำนพยานนั้นด้วยก็ได้

ในกรณีตามวรรคสอง ถ้า เป็นกรณีที่ผู้ต้องหา นั้นถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด
อาญา ซึ่งหากมีการฟ้องคดีจะ เป็นคดีซึ่งศาลจะต้องตั้งทนายความให้ หรือจำเลยมีสิทธิขอให้
ศาลตั้งทนายความให้ตามมาตรา ๑๗๖ ก่อน เริ่มสืบพยานดังกล่าว ให้ศาลถามผู้ต้องหาว่า
มีทนายความหรือไม่ ในกรณีที่ศาลต้องตั้งทนายความให้ ถ้าศาล เห็นว่าตั้งทนายความให้ทันที
ก็ให้ตั้งทนายความให้และคำ เนินการสืบพยานนั้นทันที แต่ถ้าศาล เห็นว่าไม่สามารถตั้ง
ทนายความได้ทันทีหรือผู้ต้องหาไม่อาจตั้งทนายความ ได้ทันที ก็ให้ศาลชักถามพยานนั้น ให้แทน

คำ เบิกความของพยานดังกล่าวให้ศาลอ่านให้พยานฟัง หากมีตัวผู้ต้องหา
อยู่ในศาลด้วยแล้ว ก็ให้ศาลอ่านคำ เบิกความดังกล่าวต่อหน้าผู้ต้องหา

ถ้าต่อมาผู้ต้องหานั้นถูกฟ้อง เป็นจำเลยในการกระทำความผิดอาญานั้น ก็ให้รับฟัง
คำพยานดังกล่าวในการพิจารณาคดีนั้นได้

LIRT

ในกรณีที่ผู้ต้องหาเห็นว่า หากตนถูกฟ้อง เป็นจำเลยแล้ว บุคคลซึ่งจำเป็นจะต้องนำมาสืบ เป็นพยานของตนจะ เดินทางออกไปนอกราชอาณาจักร ไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง หรือ เป็นบุคคลมีถิ่นที่อยู่ห่างไกลจากศาลที่พิจารณาคดี หรือมีเหตุอันควร เชื่อว่าจะมีการยุ่งเหยิงกับพยานนั้นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรือมีเหตุจำเป็นอื่นอันเป็นการยากแก่การนำพยานนั้นมาสืบในภายหน้า ผู้ต้องหานั้นจะยื่นคำร้องต่อศาล โดยแสดง เหตุผลความจำเป็น เพื่อให้ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้สืบพยานบุคคลนั้นไว้ทันทีก็ได้

เมื่อศาลเห็นสมควร ให้ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้สืบพยานนั้นและแจ้งให้พนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการที่เกี่ยวข้องทราบ ในการสืบพยานดังกล่าว พนักงานอัยการมีสิทธิที่จะซักค้านพยานนั้นได้ และให้นำความในวรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๗๒ ตี มาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่การสืบพยานในคดีที่ ~~ที่ฟ้อง~~ เป็น เด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ~~ได้ฟ้องฟ้อง~~ ^{ได้ฟ้องฟ้อง} .

.....

.....

ประธานวุฒิสภา : เชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่ครับ

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

นายรัตน์ ศรีไกรวิน (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน

ท่านประธานวุฒิสภาและท่านสมาชิกวุฒิสภาผู้ทรงเกียรติ

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๒ ได้ลงมติเห็นชอบกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (สืบพยานเด็ก) ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว และตั้งกรรมการวิสามัญชั้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณากำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วันตามข้อบังคับนั้น ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จ ๖๐ วัน กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม โดยวุฒิสภาได้รับเมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๒ ร่างพระราชบัญญัตินี้มีทั้งสิ้น ๑๐ มาตรา คณะกรรมการพิจารณาแก้ไข ๘ มาตรา ซึ่งเป็นการแก้ไขเฉพาะถ้อยคำ ๖ มาตรา และได้ตั้งข้อสังเกตเพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาจำนวน ๑ ข้อ โดยร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผู้ใดแปรญัตติ

อนึ่ง คณะกรรมการวิสามัญได้รับแจ้งจากกองการประชุม สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๒ ว่า ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีความผิดพลาดในการลำดับเลขมาตรา เพื่อให้เป็นการถูกต้องคณะกรรมการวิสามัญจึงเห็นสมควรปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยลำดับเลขมาตราใหม่เป็นดังนี้ -----

มาตรา ๕ ทวิ แก้ไขเป็นมาตรา ๖ มาตรา ๖ แก้ไขเป็นมาตรา ๗ มาตรา ๗ แก้ไขเป็น
มาตรา ๘ มาตรา ๘ แก้ไขเป็นมาตรา ๙ และมาตรา ๙ แก้ไขเป็นมาตรา ๑๐ รายละเอียด
ปรากฏตามเอกสารที่ส่งให้สมาชิกฯ ทุกท่านแล้ว จึงขอประทานเสนอท่านประธานฯ เพื่อ
ได้นำเข้าสู่วาระของท่านสมาชิกฯ ต่อไป ขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญท่านเลขาธิการ

นายพินิต ยารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) : ร่างพระราชบัญญัติแก้ไข
เพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ชื่อร่าง
พระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข ถ้าปรารถน ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑ และมาตรา ๒ ไม่มี
การแก้ไข มาตรา ๓ มีการแก้ไข มาตรา ๔ มีการแก้ไข มาตรา ๕ มีการแก้ไข

ประธานวุฒิสภา : ตามเป็นความรู้จากกรมราชการหน้อยหนึ่ง วรคที่เติม
ขึ้นมาใช้คำภาษาพูดว่า “ตั้งรังเกียจได้” แปลว่าอะไร ถ้าหน้าตาเด็กไม่เอา ก็ต้องเปลี่ยน
กันซะใหม่ ไม่มีเหตุ ไม่มีผล ถ้าเขารังเกียจว่าคนนี่ไม่สวย ต้องเปลี่ยนทุกครั้งไปอย่างนั้น
หรือเปล่า

นายรัตน์ ศรีไกรวิน (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธานฯ
ที่เคารพ “ตั้งรังเกียจ” เป็นถ้อยคำที่ใช้อยู่ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาดังเดิม
อยู่แล้ว ได้ลอกเอามา ไม่ได้แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือบัญญัติขึ้นมาใหม่ มีอยู่ใน วิ. อาญา
อยู่แล้ว

ประธานวุฒิสภา : แล้วไม่ต้องมีเหตุผลนะ เพียง “รังเกียจ”

นายรัตน์ ศรีไกรวิน (ประธานคณะกรรมการ) : ผู้ที่ “ตั้งรังเกียจ”
จะต้องแสดงเหตุผลในคำร้องว่าจะมีข้อรังเกียจอะไร อาจจะตั้งมีการได้ส่วน

ประธานวุฒิสภา : รังเกียจ หน้าดู ใจร้าย เชิญต่อไปครับ คุณวิชัยมีอะไร
ครับ

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
ผม วิชัย โสสุวรรณจินดา สมาชิกวุฒิสภา ความจริงผมก็มีประเด็นอย่างเดียวกับที่ท่าน
ประธานฯ ได้ให้ข้อสังเกตไว้ ผมคิดว่า ในมาตรา ๕ ซึ่งแก้ไขในมาตรา ๑๓๓ ทวิ วรคสาม

ที่เพิ่มเข้าไปนี่น่าจะใช้คำอย่างเดียวกันกับในมาตรา ๑๓๓ ทวิ วรรคแรกนะครับ ก็คือเป็นกรณีที่ผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็กร้องขอ น่าจะดีกว่าที่จะไปใช้คำว่า “ผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็กตั้งรังเกียจ” ซึ่งอันนั้นจะพิสูจน์ได้ยากนะครับ คือถ้าเขาตั้งข้อรังเกียจแค่เขาไม่ร้องขอ จะให้เปลี่ยนตัวได้หรือไม่ หรืออย่างไรจึงเรียกว่า ตั้งข้อรังเกียจ เพราะฉะนั้นถ้าใช้คำเดียวกันกับในวรรคแรกผมคิดว่า น่าจะเป็นเรื่องที่ดีและมีเหตุผลในการที่จะขอเปลี่ยนตัวผู้ซึ่งเข้ามาสอบปากคำผู้เสียหายหรือพยานได้ครับ ขอเรียนเสนอต่อคณะกรรมการนะครับว่า คำว่า “ตั้งรังเกียจ” นั้นน่าจะเปลี่ยนเป็น “ร้องขอ” ครับ เพื่อให้สอดคล้องกันครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญครับ

นายรัตน์ ศรีไกรวิน (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านสมาชิก

ผู้เกี่ยวข้อง ผมขอเรียนว่า เรื่อง “ตั้งรังเกียจ” นี้เป็นศัพท์ในกฎหมาย วิ. อาญา ที่เราไม่ได้มาบัญญัติขึ้นใหม่ และแม้แต่การที่กฎหมายจะตั้งข้อรังเกียจผู้พิพากษาที่พิจารณาคดีก็ใช้คำว่า ตั้งข้อรังเกียจเหมือนกันครับ ไม่ได้เปลี่ยนแปลงอะไรครับ ขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณวีระชัย

นายวีระชัย สุตรสุวรรณ (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา ที่เคารพครับ อย่างที่ท่านสมาชิกวุฒิสภาผู้ทรงเกียรติ คุณวิชัย ตั้งปัญหาขึ้นมาขึ้นนั้น อยากจะขอให้เปลี่ยนใช้เหมือนกันนั้น จริง ๆ คณะกรรมการได้พิจารณาในข้อนี้อยู่แล้วครับว่ามีความหมายแตกต่างกัน คือ ถ้าร้องขอก็ต้องเป็นกระเดือก บางครั้งเด็กพูดไม่เป็นถามอะไรก็ไม่พูดนะครับ เราคุ้มครองเด็ก เมื่อเด็กอายุเด็กไม่ยอมพูดถึงตั้งข้อรังเกียจอะไรเขาก็ไม่ยอมพูด เขาก็ยังขอไม่เป็นนะครับ ถึงได้มาใช้คำว่า “ตั้งรังเกียจ” แทนนะครับ ในเมื่อเห็นว่าเด็กมีอะไรอยู่ในใจคือผู้ซึ่งเข้ามาสอบถาม เขาเห็นว่า จะไม่ให้ความเป็นธรรมชาติ หรือไม่น่าเชื่อถือ หรือว่าเป็นอะไรก็ตามอยู่ในใจเขา แต่เขาไม่ยอมพูดอย่างเดียวกันทำอะไรไม่ได้ถ้าเขาไม่ร้องขอ ฉะนั้นเขาถึงได้แก้เป็นว่า ถ้าเด็กมีการตั้งข้อรังเกียจขึ้นมาก็ควรจะเปลี่ยนไป เด็กจะได้พูดความจริงออกมานะครับ มีความหมายต่างกันอยู่แค่นี้ครับ ขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณวิชัย

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
 กระผม วิชัย โสสุวรรณจินดา ถ้าหากว่า^{ผิด}ทั้งกรรมการได้พิจารณาให้ความเห็น
 อย่างนั้น กระผมยังคิดว่า กำหนดเอาไว้ในมาตรา ๑๓๓ ทวิ พรรคสาม อย่างนี้จะมี
 ปัญหาในทางปฏิบัติ~~หรือ~~ เพราะว่า ในมาตรานี้บอกกว่า “นักจิตวิทยาหรือนักสังคม
 สงเคราะห์ หรือพนักงานอัยการที่เข้าร่วมในการถามปากคำของผู้เสียหายหรือพยาน
 ซึ่งเป็นเด็กตั้งรังกี้อย่างใด หากมีกรณีดังกล่าวให้เปลี่ยนตัวผู้นั้น” กระผมยกตัวอย่างว่า
~~อยู่~~กรณีที่พนักงานอัยการเข้าถามพยาน พยานนั้นเป็นเด็ก~~หรือ~~ เมื่อพนักงานอัยการ
 เข้าไปตาม แล้วปรากฏว่า เด็กตั้งรังกี้อย่างใด ซึ่งพนักงานอัยการอาจจะใช้ถ้อยคำที่ทำให้
 เด็กรู้สึกกลัว ก็เลยตั้งรังกี้อย่างใด เพราะฉะนั้นก็ต้องเปลี่ยนตัวพนักงานอัยการ ซึ่งกระผม
 เข้าใจว่า จะมีปัญหาในทางปฏิบัติ เพราะว่า พนักงานอัยการได้รับมอบให้ดำเนินคดีนั้น
 แล้ว~~หรือ~~ แล้วจะต้องมาเปลี่ยนตัว ~~แล้ว~~ถ้าเปลี่ยนตัวไปแล้วเด็กตั้งรังกี้อย่างใด ก็ต้อง
 เปลี่ยนอีก ลักษณะอย่างนี้ แล้วก็จะดำเนินการไปได้อย่างไร กระผมคิดว่า ในวรรคนี้
 ไม่น่าจะจำเป็น~~หรือ~~ เพราะว่า เราได้ให้การคุ้มครองในเรื่องของการสืบพยานเด็ก
 เอาไว้ในวรรคแรกของมาตรา ๑๓๓ ทวิ แล้ว และถ้าจะตีความคำว่า “ตั้งรังกี้อย่างใด”
 ก็ค่อนข้างจะยุ่งยากในการวินิจฉัย~~หรือ~~ กระผมไม่เห็นด้วยกับการเพิ่มในวรรคนี้
 ขอเสนอให้ตัดออกครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณโกวิท

นายโกวิท สุรัสวดี : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
 กระผม โกวิท สุรัสวดี สมาชิกวุฒิสภา กระผมอยากจะกราบเรียนถามท่านประธานฯ
 ผ่านไปยังกรรมการ~~หรือ~~ว่า คำว่า “ตั้งรังกี้อย่างใด” นี้เป็นภาษากฎหมาย กระผมฟังดู
 ทั้งกรรมการชี้แจง แล้วทั้งใครต่อใครพูด บอกว่า ตั้งรังกี้อย่างใด แล้วกระผมอ่าน
 ดูแล้วไม่สื่อความหมาย กระผมก็อยากจะขอความชัดเจนว่า คำว่า “ตั้งรังกี้อย่างใด” นี้เป็น
 ภาษากฎหมาย ~~ที่~~ถ้าหากว่าไม่ใช่อย่างนั้น ตรงนี้ถ้าหากว่าจะคงข้อความนี้ ก็คงว่า
 “ซึ่งเป็นเด็กตั้งรังกี้อย่างใด” แล้วคำว่า “ได้” นี้ก็คงจะต้องตัดออก เพื่อที่จะอ่านแล้ว
 เกิดความเข้าใจในเนื้อหาตรงนั้น~~หรือ~~

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณวัลลภ

นายวัลลภ ตังคณานุก์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานวุฒิสภา

ที่เคารพ ความจริงการเพิ่มเติมประโยคเหล่านี้เข้าไปนั้นมีความหมายในเชิงรูปธรรม
 ดังต่อไปนี้ครับ คือมีกรณีหลายกรณีที่เกิดขึ้นกับเด็ก และบุคคลที่ล่วงละเมิดเด็กหรือทำ
 ร้ายเด็กนั้นเป็นคนที่อยู่ในสถานที่เดียวกับเด็ก เช่นด้านเด็กถูกนักสังคมสงเคราะห์ละเมิด
 ในที่แห่งนั้น และถ้ามีการส่งนักสังคมสงเคราะห์ทางคนเข้ามาเกี่ยวข้องกับคดีเช่นนั้น
~~นะครับ~~ เราเกรงว่าจะมีผลกระทบต่อเด็ก เราจึงตั้งข้อสังเกตว่า เด็กน่าจะตั้งข้อร้องเรียนได้
 เพื่อขอให้เปลี่ยนนักสังคมสงเคราะห์คนนั้นเสีย อย่างนี้เป็นต้น หรือในกรณีของครู
 โรงเรียนแห่งหนึ่งละเมิดเด็กขึ้นมา แล้วเมื่อเข้าสู่กระบวนการสอบสวนตราบนี้
 และบังเอิญว่าโรงเรียนแห่งนั้น ได้ส่งครูซึ่งมีความรู้ทางจิตวิทยา แต่เกี่ยวเนื่องกับ
 คนที่ทำร้ายเด็กเข้ามา แล้วเด็กก็ทราบว่าครูคนนั้นเป็นคนที่ไม่หวังดีต่อเขา เขาก็อยากจะ
 ให้เด็กสามารถตั้งข้อร้องเรียนได้ ส่วนถ้อยคำจะเป็นเช่นไรนั้นก็แล้วแต่ที่ประจวบ~~ครับ~~
 ขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญครับ

นายรัตน์ ศรีไกรวิน (ประธานคณะกรรมาธิการ) : ผมขอประทาน

เสนอประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๗ ~~ครับ~~ว่า “ผู้พิพากษาในศาล
 โดซึ่งชำระคดีอาญา จะถูกตั้งร้องเรียนจากบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
 ความแพ่งซึ่งบัญญัติไว้ในเรื่องนั้นก็ได้” ผู้พิพากษาก็ถูกตั้งร้องเรียนได้ ใช้ถ้อยคำเดิม~~ครับ~~
 ขอบพระคุณครับ

เอาอะไรไม่ได้ นอกจากจะตามใจเขาว่าจะเอาอย่างไร อยากได้อะไรก็เอา ตั้งข้อรังเกียจใครเขาออกไป เอกคนที่ชอบใจเข้ามา เขาพูดขึ้นมาได้นั้นถึงจะเป็นประโยชน์แก่คดีครับ ผมคิดว่าเหตุผลก็คงไม่มีอะไร เขาที่ว่าเด็กกล้าพูดมากกว่าครับ ชอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : ถ้าตั้งใจอย่างนั้นก็แล้วไป คุณวิชัยยังคิดใจอยู่ไหมครับ

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม วิชัย โสสุวรรณจินดา ขออนุญาตถามนิดเดียวครับว่า กรณีนี้เราให้โอกาสเฉพาะผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็ก ถ้าหากว่าเป็นผู้ปกครองเด็กหรือว่าบิดามารดาของเด็กจะเสนอมายขอให้เปลี่ยนตัวบุคคลที่เกี่ยวข้อง คือเด็กอาจจะไม่กล้าพูดโดยตรง แต่อาจจะไปกระซิบบอกผู้ปกครองหรือว่าบิดามารดา จะสามารถดำเนินการตามมาตรา ๑๓๓ ทวิ วรรคสามนี้ได้หรือไม่ครับ

ประธานวุฒิสภา : ตัวอย่างของคุณวิชัยก็คือความรังเกียจของเด็กนั่นเองก็ไม่มีปัญหา เพราะตัวอย่างนั้นเป็นตัวอย่างมาจากเด็กใช้ไหม

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : กราบเรียนท่านประธานฯ ครับ คือ บางกรณีเด็กอาจจะไม่ได้พูดโดยตรง แต่ว่าบิดามารดาหรือผู้ปกครองซึ่งเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ก็คงจะต้องมีผู้ปกครองอยู่แล้ว หรือบิดามารดาที่เขาอาจจะเข้ามาแล้วมองเห็นสภาพก็เสนอให้ร้องขอ กรณีอย่างนี้มีกฎหมายตรงไหนที่เปิดโอกาสให้เขาได้มีโอกาสเข้ามาร้องขอได้บ้าง เพราะกฎหมายเราให้แต่เฉพาะเด็กที่เป็นผู้เสียหายหรือพยานเท่านั้น

ประธานวุฒิสภา : เชิญกรรมาธิการ

นายสุทัศน์ เงินหมื่น (รองประธานคณะกรรมาธิการ) : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพครับ กระผม สุทัศน์ เงินหมื่น กรรมาธิการ ความจริงกฎหมายเจตนาที่จะให้เป็นการแสดงออกของเด็กโดยตรง แต่ขณะเดียวกันหากเด็กไม่แสดงออกก็สามารถที่จะแสดงออกผ่านทางผู้ปกครองได้ครับ ตรงนั้นเองก็จะเป็นกรณีที่ทำให้ผู้ปกครองสามารถที่จะเข้ามาทำหน้าที่แทนเด็กได้ครับ

ประธานวุฒิสภา : ผ่านได้ในะครับ เชิญต่อไป

นายพินิต ยารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) : มาตรา ๖ มีการแก้ไข
มาตรา ๗ มีการแก้ไข มาตรา ๘ มีการแก้ไข มาตรา ๙ มีการแก้ไข มาตรา ๑๐ มีการ
แก้ไข

ประธานวุฒิสภา : เป็นอันจบการพิจารณาในวาระที่ ๒ ~~นะครั้บ~~
ผมจะขอมติในวาระที่ ๓ ว่า จะเห็นชอบด้วยกับร่างที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยกรรมาธิการ
หรือไม่ ~~ครั้บ~~ เชิญลงคะแนนได้ ~~ครั้บ~~ เรียบร้อยนะครั้บ เชิญรวมคะแนน

(มีสมาชิกรฯ เห็นด้วยเป็นเอกฉันท์)

ประธานวุฒิสภา : มีมติเห็นชอบด้วยเป็นเอกฉันท์ ~~นะครั้บ~~
กรรมาธิการมีข้อสังเกต ~~นะครั้บ~~ มีท่านผู้ใดไม่เห็นด้วยไหมครั้บ

(ไม่มีสมาชิกรฯ ยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี ทุกคนเห็นด้วย ~~นะครั้บ~~ จะได้ดำเนินการ
ต่อไป ขอขอบคุณกรรมาธิการมากครั้บ

๔.๕ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่าง
ศาล พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่

ระหว่างศาล พ.ศ.

วุฒิสภา

กองกรรมาธิการ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน
วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน

***** * * * * *

Legislative Institutional Repository of Thailand

(สำเนา)

ที่ สว ๐๐๐๘/(ร ๖๕)

วุฒิสภา

ถนนอยู่ทองใน กท ๑๐๓๐๐

๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการ
การวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎร
เห็นชอบแล้ว และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมาธิการวิสามัญคณะ
นี้ประกอบด้วย

๑. นายกรพจน์ อัศวินวิจิตร
๓. นายเจริญ ภักดีธนากุล
๕. นายธีรพงษ์ จูญศรี
๗. นายพูนศักดิ์ วรรณพงษ์
๙. นายวรรณไว พัทธินัย
๑๑. นายวิศาล ภัทรธรรมมาต
๑๓. พลเอก ศิริรินทร์ ฐูปกล้า
๑๕. นายสรรเสริญ ไกรจิตติ
๑๗. พล.เอก สิทธิ จิโรจน์
๑๙. นายอดิศักดิ์ โพธารามิก
๒๑. นายอมร จันทร์สมบูรณ์
๒๓. นายอรุณ ภาณุพงศ์
๒๕. นายเอี่ยม ฉายางาม

๒. นายเกษม สรศักดิ์เกษม
๔. พลเอก จรัส กุลละวณิชย์
๖. นายนิพนธ์ วิสิษฐยุทธศาสตร์
๘. นายไพศาล กุมาลย์วิสัย
๑๐. พลตำรวจเอก วสิษฐ เดชกุญชร
๑๒. นายวิษณุ เครืองาม
๑๔. พลอากาศเอก สมศักดิ์ เวสุวรรณ์
๑๖. นายสรวิชัย เบญจกุล
๑๘. นายสุทัศน์ เงินหมื่น
๒๐. นายอนันต์ อนันตกุล
๒๒. นายอรรถนิติ ดิษฐอำนาจ
๒๔. นายอิทธิพร จารุจินดา

LIART

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน วุฒิสภาคงพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน (กำหนดวันดังกล่าวให้หมดถึงวันในสมัยประชุม) โดยวุฒิสภาได้รับเมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๒

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาต่อไป

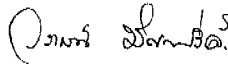
ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) สรรเสริญ ไกรจิตติ

(นายสรรเสริญ ไกรจิตติ)

ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ

สำเนาถูกต้อง

(นางสาววารวณ มีเปรมปรดี)

หัวหน้าฝ่ายประชุม ๒

กองกรรมาธิการ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

กองกรรมาธิการ

โทร. ๒๕๔๑๕๖๒, ๒๕๔๑๖๗๐

โทรสาร ๒๕๔๑๕๖๒

มีนทนา พิมพ์
สุเทพ/ปิยมภรณ์ ทาน

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ.

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๒ ที่ประชุม ได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้น คณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติตามข้อบังคับฯ (ภายใน ๗ วัน) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็น ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน (กำหนดวันดังกล่าวให้ หมายถึงวันในสมัยประชุม) โดยวุฒิสภาได้รับเมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๒ บัดนี้ ได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏ ผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญ ได้เลือกตั้ง
 - ๑.๑ นายสรรเสริญ ไกรจิตติ เป็น ประธานคณะกรรมการวิสามัญ
 - ๑.๒ นายสุทัศน์ เงินหมื่น เป็น รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
 - ๑.๓ พลเอก ศิริจันทร์ รุกปล้ำ เป็น รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง
 - ๑.๔ นายเกษม สรศักดิ์เกษม เป็น รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สาม
 - ๑.๕ นายจรัญ ภักดีธนากุล เป็น เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
 - ๑.๖ นายสราวุธ เบญจกุล เป็น ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญ ได้แต่งตั้ง นางสาววราภรณ์ มีปรมปรีดิ์ หัวหน้าฝ่ายประชุม ๒ กองกรรมาธิการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ทำหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการตามข้อบังคับฯ ข้อ ๗๘ วรรคสาม

๓. หน่วยงานและผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

๓.๑ กระทรวงยุติธรรม

๑. นายพงษ์เดช วานิชกิตติกุล ผู้พิพากษาศาลอาญาธนบุรี
ช่วยทำงานในตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา
๒. นายสิทธิพงษ์ ตัญญาพงศ์ปรีชัญญ์ ผู้พิพากษาประจำกระทรวง
ทำงานธุรการในตำแหน่งรองเลขาธิการ
ส่งเสริมงานตุลาการ

๓.๒ กระทรวงกลาโหม

พันเอก วันจันทร์ วังสะวิบูลย์

ผู้อำนวยการกองกฎหมายทหารและการ
ต่างประเทศ กรมพระธรรมนูญ

๓.๓ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

นายเนกอดล ช.สรพงษ์

ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์กฎหมายและ
คดีสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

๔. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีสมาชิกเสนอคำแปรญัตติ

๕. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีการแก้ไข
คำปรารภ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒	มีการแก้ไข
มาตรา ๓	มีการแก้ไข
มาตรา ๔	มีการแก้ไข

พลเอก ศิริรินทร์ ฐูปกล้า และ นายเกษม สรศักดิ์เกษม (กรรมาธิการ)

ขอสงวนความเห็น

โดยให้แก้ไขความในมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

“มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ประธานศาลฎีกาเป็นประธานกรรมการ ประธานศาลปกครองสูงสุด หัวหน้าสำนักตุลาการทหาร และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีกไม่เกินสี่คนเป็นกรรมการ”

<u>มาตรา ๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๒</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๔</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๗</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๘</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๙</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๑</u>	มีการแก้ไข

๖. คณะกรรมการวิสามัญฯ ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาพร้อมกับ
รายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายจรัญ ภักดีธนากุล)

เลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญฯ

Legislative Institutional Repository of Thailand

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล

พ.ศ.

โดยที่ เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับ เมื่อพ้นหกสิบวันนับตั้งแต่วันที่พ้นจาก
บังคับใช้บังคับโดยที่ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองมีผลใช้บังคับประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ศาล” หมายความว่า ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลทหาร หรือศาลอื่น

“ศาลยุติธรรม” หมายความว่า ศาลทั้งหลายตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม
หรือศาลที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นและกำหนดให้อยู่ในสังกัดกระทรวงยุติธรรม หรือกำหนดให้
เป็นศาลยุติธรรม

“ศาลปกครอง” หมายความว่า ศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครอง

“ศาลทหาร” หมายความว่า ศาลทหารตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร

“ศาลอื่น” หมายความว่า ศาลที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นและมีใช้บังคับคดีที่มิใช่ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง หรือศาลทหาร

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล

มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ ประธานศาลปกครองสูงสุด และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีกไม่เกินสี่คน เป็นกรรมการ

ในกรณีที่มีการจัดตั้งศาลอื่นขึ้น ให้ประธานศาลอื่นนั้น เป็นกรรมการโดยตำแหน่งตามวรรคหนึ่งด้วย

คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล และอำนาจหน้าที่อื่นตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วยบุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้มีความรู้และมีประสบการณ์ เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรม ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา จำนวนหนึ่งคน

(๒) ผู้มีความรู้และมีประสบการณ์ เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลปกครอง ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด จำนวนหนึ่งคน

(๓) ผู้มีความรู้และมีประสบการณ์ เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหาร ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุด จำนวนหนึ่งคน

(๔) ผู้มีความรู้และมีประสบการณ์ด้านกฎหมายที่มีชื่อ เป็นผู้พิพากษาหรือตุลาการประจำศาล ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากกรรมการโดยตำแหน่งและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตาม (๑) (๒) และ (๓) จำนวนหนึ่งคน

มาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันประกาศรายชื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในราชกิจจานุเบกษา

ถ้ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิว่างลง ให้คำ เน้นการคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างโดยเร็ว ตามหลักเกณฑ์ในมาตรา ๗ และให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับการคัดเลือกใหม่มีวาระอยู่ในตำแหน่งตามวาระหนึ่ง

ในระหว่างที่ยังมิได้คัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวาระสองและยังมีกรรมการเหลืออยู่ เกินกึ่งหนึ่ง ให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ แต่ต้องไม่เกินสามสิบวัน

มาตรา ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (๖) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่มีการฟ้องคดีต่อศาลใด ถ้าคู่ความฝ่ายที่ถูกฟ้อง เห็นว่าคดีดังกล่าวอยู่ในเขตอำนาจของอีกศาลหนึ่ง ให้ยื่นคำร้องต่อศาลที่รับฟ้องก่อนวันสืบพยานสำหรับศาลยุติธรรมหรือศาลทหาร หรือก่อนวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกสำหรับศาลปกครองหรือศาลอื่น ในการนี้ให้ศาลที่รับฟ้องรอการพิจารณาไว้ชั่วคราว และให้จัดทำความเห็นส่งไปให้ศาลที่คู่ความร้องว่าคดีนั้นอยู่ในเขตอำนาจโดยเร็ว ในกรณี เช่นว่านี้ให้ศาลที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าศาลที่ส่งความเห็นมีความเห็นว่าคดีนั้นอยู่ในเขตอำนาจของศาลตน และศาลที่รับความเห็นมีความเห็นพ้องกับศาลดังกล่าว ให้แจ้งความเห็นไปยังศาลที่ส่งความเห็นเพื่อมีคำสั่งให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีในศาล เดิมนั้นต่อไป

LIRT

(๒) ถ้าศาลที่ส่งความเห็นมีความเห็นว่าคดีนั้นอยู่ในเขตอำนาจของอีกศาลหนึ่ง ที่คู่ความอ้าง และศาลที่รับความเห็นมีความเห็นพ้องกับศาลดังกล่าว ให้แจ้งความเห็นไปยังศาลที่ส่งความเห็น เพื่อมีคำสั่งให้โอนคดีไปยังศาลนั้น หรือสั่งจำหน่ายคดี เพื่อให้คู่ความไปฟ้องศาลที่มีเขตอำนาจ ทั้งนี้ ตามที่ศาลเห็นสมควรโดยคำนึงถึงประโยชน์แห่งความยุติธรรม

(๓) ถ้าศาลที่ส่งความเห็นและศาลที่รับความเห็นมีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องเขตอำนาจศาลในคดีนั้น ให้ศาลที่ส่งความเห็นส่งเรื่องไปให้คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด ให้เสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง แต่ถ้ามีเหตุจำเป็นให้คณะกรรมการลงมติให้ขยายเวลาออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันโดยให้บันทึกเหตุแห่งความจำเป็นนั้นไว้ด้วย

คำสั่งของศาลตามวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการที่เกี่ยวกับเขตอำนาจศาลตามวรรคหนึ่ง (๓) ให้เป็นที่สุด และมีให้ศาลที่อยู่ในลำดับสูงขึ้นไปของศาลตามวรรคหนึ่งยกเรื่องเขตอำนาจศาลขึ้นพิจารณาอีก

ความในมาตรานี้ให้ใช้บังคับกับกรณีที่ศาลเห็นเอง ก่อนมีคำพิพากษาด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่คณะกรรมการได้วินิจฉัยชี้ขาดว่าคดีอยู่ในเขตอำนาจของศาลที่รับฟ้องให้ศาลนั้นคำ เน้นกระบวนการพิจารณาต่อไป แต่ถ้าวินิจฉัยชี้ขาดว่าคดีอยู่ในเขตอำนาจของอีกศาลหนึ่ง ให้ศาลที่รับฟ้องสั่งโอนคดีหรือสั่งจำหน่ายคดี เพื่อให้คู่ความไปฟ้องศาลที่มีเขตอำนาจ ทั้งนี้ ตามที่ศาลเห็นสมควรโดยคำนึงถึงประโยชน์แห่งความยุติธรรม

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่มีการนำคดีซึ่งมีข้อเท็จจริงเรื่องเดียวกันฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจแตกต่างกันตั้งแต่สองศาลขึ้นไป ถ้าคู่ความหรือศาลเห็นว่าคดีนั้นไม่อยู่ในเขตอำนาจของศาลใดศาลหนึ่งที่รับฟ้อง ให้นำความในมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่มีการฟ้องคดีต่อศาลใด แต่ศาลนั้นไม่รับฟ้อง เพราะเหตุว่าคดีดังกล่าว อยู่ในเขตอำนาจของอีกศาลหนึ่ง เมื่อมีการฟ้องคดีต่ออีกศาลหนึ่งแล้วทุกศาลดังกล่าว เห็นว่าคดีนั้นไม่อยู่ในเขตอำนาจเช่นกัน ให้ศาลนั้นส่งเรื่องไปให้คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัย โดยให้นำความในมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง (๑) และมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ในการโอนคดีตามคำสั่งศาลตามพระราชบัญญัตินี้ให้ถือว่าบรรดากระบวนการพิจารณาที่ได้ดำเนินการไปแล้วในศาลที่มีคำสั่งโอนคดี เป็นกระบวนการพิจารณาของศาลที่รับโอนคดีด้วย เว้นแต่ศาลที่รับโอนคดีจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

เมื่อมีเหตุต้องฟ้องคดีใดใหม่ต่อศาลที่มีเขตอำนาจ อันเนื่องจากการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าอายุความหรือกำหนด เวลาในการฟ้องคดีครบกำหนดไปแล้วในระหว่างการพิจารณาของศาลหรือของคณะกรรมการ แล้วแต่กรณี หรือจะครบกำหนดก่อนหกสิบวันนับแต่วันที่มีคำสั่งของศาลหรือของคณะกรรมการ แล้วแต่กรณี ให้ขยายอายุความหรือกำหนด เวลาในการฟ้องคดีออกไปจนถึงหกสิบวันนับแต่วันที่มีคำสั่งของศาลหรือของคณะกรรมการ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๕ ถ้ามีคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ถึงที่สุดระหว่างศาลขัดแย้งกันในคดีที่มีข้อเท็จจริงเป็นเรื่องเดียวกัน จนเป็นเหตุให้คู่ความไม่ได้รับการเยียวยาความเสียหายหรือไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความขัดแย้งในเรื่องฐานะหรือความสามารถของบุคคล คู่ความหรือบุคคลซึ่งได้รับผลกระทบโดยตรงจากคำพิพากษาหรือคำสั่งดังกล่าวอาจยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการเพื่อขอให้วินิจฉัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลดังกล่าวได้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คำพิพากษาหรือคำสั่งที่ออกภายหลังถึงที่สุด

ให้คณะกรรมการพิจารณาคำร้องตามวรรคหนึ่ง โดยคำนึงถึงประโยชน์แห่งความยุติธรรมและความ เป็นไปได้ในการปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล แล้วให้กำหนดแนวทางการปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลดังกล่าว คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้ เป็นที่สุด

ให้นำกำหนด เวลาตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง (๑) มาใช้บังคับกับกรณีนี้
โดยอนุโลม

มาตรา ๑๕ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐ ถึงมาตรา ๑๔ ไปใช้กับวิธีการชั่วคราวก่อนพิพากษา การยื่นคำร้องต่อศาลก่อนการฟ้องคดีตามที่กฎหมายบัญญัติ การสืบพยานหลักฐานไว้ก่อนฟ้องคดี การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล และการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ประการอื่นของศาลโดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการ เป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่ง เป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดในที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่ง ในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๗ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้ทำเป็นหนังสือ ระบุเหตุผล แห่งคำวินิจฉัยและลงลายมือชื่อกรรมการทุกคนที่วินิจฉัย และบุคคลทั่วไปอาจขอคัดสำเนา ได้ตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกข้อบังคับเกี่ยวกับวิธีการ เสนอ เรื่องต่อคณะกรรมการ การพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการ และการอื่นที่จำเป็นเท่าที่ไม่ขัดต่อพระราชบัญญัตินี้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๘ ให้ที่ประชุมที่ประชุมที่ประชุม เลขานุการศาลฎีกาเป็น เลขานุการ คณะกรรมการ ได้ตั้งผู้รับใช้ประจำตัวที่ประชุมและผู้รับใช้ประจำตัวที่ประชุม และให้มีหน้าที่รับผิดชอบ ดำเนินการตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๙ ให้ที่ประชุมที่ประชุมที่ประชุมเป็นผู้แทนกรรมการและ เลขานุการ คณะกรรมการได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา และผู้รับใช้ประจำตัวที่ประชุม ที่ประชุมที่ประชุมที่ประชุม

มาตรา ๒๐ เมื่อศาลปกครองได้เปิดทำการแล้ว ให้ดำเนินการคัดเลือกกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕ (๒) ภายในหกสิบวันนับแต่วันเปิดทำการศาลปกครอง ภายในสี่ปีนับแต่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด เป็นผู้มึลสิทธิ์ที่จะได้รับการคัดเลือก เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕ (๒) ได้

มาตรา ๒๑ ให้ที่ประชุมที่ประชุมที่ประชุม นายกรัฐมนตรี รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....

๔๘

ว. ๒ (ส. นิติบัญญัติ)

สุภากรณ์ ๒๒/๑

ประธานวุฒิสภา : เชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่ครับ
(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ประธานวุฒิสภา : กรรมการมีอะไรจะแถลงเชิญครับ

นายสรรเสริญ ไกรจิตติ (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน

ท่านประธานวุฒิสภา และท่านสมาชิก ผู้มีเกียรติ หวังว่าคงจะไม่เห็นเบื้องหน้าผม และครั้งนี้ขึ้นมาเป็นครั้งสุดท้ายแล้วครับ มีร่างพระราชบัญญัติหนึ่งคือ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๔๒ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎร ให้ความเห็นชอบแล้ว และตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติตามข้อบังคับ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างเกี่ยวกับการเงิน วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายในกำหนดเวลา ๓๐ วัน ~~พอดีเป็นระยะเวลา~~ ^{เป็นระยะเวลา} ที่ปิดสมัย จึงได้ทำการพิจารณาเสร็จเรียบร้อยภายในกำหนด ~~ระยะเวลา~~ ^{วัน} และร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีสมาชิกเสนอคำแปรญัตติเลย นอกจากกรรมาธิการบางท่านได้ขอแก้ไขตามที่ท่านเลขาธิการวุฒิสภาจะได้ดำเนินการอ่านร่างต่อไป ~~โปรด~~ ขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญท่านเลขาธิการดำเนินการ

นายพินิต อรรถะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) : ร่างพระราชบัญญัติ

ว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒ มีการแก้ไข มาตรา ๓ มีการแก้ไข มาตรา ๔ มีการแก้ไข มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น

ประธานวุฒิสภา : เชิญ พลเอก ศิริรินทร์

พลเอก ศิริรินทร์ ชูปกล้า (รองประธานคณะกรรมการ) :

กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา กระผม พลเอก ศิริรินทร์ ชูปกล้า สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะรองประธานคณะกรรมการ ขอสงวนคำแปรญัตติไว้ในมาตราที่ ๔

การขอเติมถ้อยคำ คำว่า “มี” และ “คณะหนึ่ง” นั้น เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และสละสลวย และเข้าใจ ~~ให้~~ต้องขึ้นในภาษาไทย เพราะการที่จะบัญญัติให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาด อำนวยการหน้าที่ระหว่างศาลมีองค์ประกอบอย่างใดนั้น ร่างพระราชบัญญัติ ~~นี้~~ ^{นี้} ควรจะต้อง กำหนดให้มีองค์กรณีเสียก่อน ไม่ใช่กล่าวขึ้นมาลอย ๆ เพราะฉะนั้น ~~ฉัน~~ ^{ฉัน} กระผมคิดว่าคงจะเป็นเรื่องที่น่าจะได้มีการเพิ่มเติมหรือแก้ไข ส่วนคำที่กระผมได้เพิ่มเติมไว้อีกคำหนึ่ง คำว่า “คณะหนึ่ง” นั้น ก็เพื่อ ~~ให้~~ ^{เน้น}เน้นความศักดิ์สิทธิ์ขององค์กรนี้ว่ามีเพียงคณะเดียว จึงคิดว่า การแก้ไขโดยการเพิ่มเติมถ้อยคำทั้ง ๒ ~~นี้~~ ^{นี้} ~~จึง~~ ^{จึง} เป็นการสมควร ~~ที่~~ ^{ที่} ให้สมาชิกฯ ได้โปรดพิจารณา

~~ใน~~ ^{ใน} ~~ประเด็นที่ ๒~~ ^{นี้} ~~นี้~~ ^{นี้} กระผมให้เพิ่มตำแหน่ง คือตำแหน่งหัวหน้าสำนัก ตูลากรทหาร เป็นกรมการ โดยตำแหน่ง กระผมต้องขอกราบเรียนต่อท่านประธานฯ ว่า การที่เพิ่มเติม ~~เข้า~~ ^{เข้า} ~~ไป~~ ^{ไป} ~~นั้น~~ ^{นั้น} ~~ถือว่า~~ ^{ถือว่า} เป็นสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ความจริง การหักท้วงเรื่องนี้ ~~นี้~~ ^{นี้} ไม่ควรจะมาพูดกันในขั้นนี้ ถึงขั้นวุฒิสภา กระทรวงกลาโหมซึ่งมี ๔ หน่วยงาน รัฐมนตรีเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมควรจะได้พิจารณามาก่อนว่า เป็นการถูกต้อง ไม่ชอบ และเห็น ~~ควร~~ ^{ควร} ไม่เป็นธรรมต่อฝ่ายทหารหรือไม่ เพราะถ้าท่านคิดที่จะ แก้ไขแล้วกระผมเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ~~ไม่น่า~~ ^{ไม่น่า} ~~จะ~~ ^{จะ} ~~ต้อง~~ ^{ต้อง} ~~ผ่าน~~ ^{ผ่าน} ~~มา~~ ^{มา} ~~ถึง~~ ^{ถึง} ~~กระทรวง~~ ^{กระทรวง} ~~ยุติธรรม~~ ^{ยุติธรรม} และให้ ๔ หน่วยงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมต้องนำเข้าเสนอต่อสภา ~~นี้~~ ^{นี้} ~~เดี๋ยว~~ ^{เดี๋ยว} ~~จะ~~ ^{จะ} ~~เสีย~~ ^{เสีย} ~~หน้า~~ ^{หน้า} ~~ประธานฯ~~ ^{ประธานฯ} กระผมคิดว่า เรื่องที่เราพูดนี้กระผมไม่อยากจะโทษใครว่าใครคิดใครถูก แต่กระผมในฐานะที่ ~~กระผม~~ ^{กระผม} เป็นทหารคนหนึ่ง กระผมเคยเป็นตุลาการศาลอาญาศึก กระผม เคยเป็นตุลาการศาลทหารกลาง กระผมเคยเป็นตุลาการทหารสูงสุด ซึ่งได้รับการ โปรดเกล้าฯ จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ~~ให้~~ ^{ให้} ~~นี้~~ ^{นี้} ในศาลอาญาศึกกันกระผมเป็น ในฐานะที่ ~~กระผม~~ ^{กระผม} เป็นผู้บังคับหน่วย ผู้บังคับกองพัน กระผมได้เคยตัดสินใจประหารชีวิตทหาร ในสมรภูมิตะนาวนาแล้ว ในฐานะที่ใช้อาวุธสงครามทำร้ายเพื่อนถึงแก่ชีวิต กระผมได้เคย ตัดสินทหารซึ่งโทษของหรือลัทธินิยมในสงครามเวียดนามมาแล้ว ซึ่งมีโทษจำคุก ~~นี้~~ ^{นี้} ~~นี้~~ ^{นี้} เป็น เรื่องที่กระผมอยากจะเรียนว่า กระผมได้เคยทำในเรื่องนี้มา และกระผมอยากจะกราบเรียน ว่า ไม่ใช่แต่กระผมเท่านั้น บรรดานายทหารชั้นผู้ใหญ่ที่อยู่ ~~ใน~~ ^{ใน} ~~สภา~~ ^{สภา} ~~แห่งนี้~~ ^{แห่งนี้} ~~นี้~~ ^{นี้} ~~ก็~~ ^{ก็} ~~ล้วน~~ ^{ล้วน} ~~แต่~~ ^{แต่} ~~เคย~~ ^{เคย} ~~เป็น~~ ^{เป็น}

ตุลาการศาลทหาร และตุลาการศาลทหารสูงสุดมาทั้งนั้น เพราะฉะนั้นเรื่องนี้~~นี้~~จึงเป็นเรื่อง
ที่กระผมจะต้อง^{ให้}ให้มีการพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องการเพิ่มตำแหน่งนี้เข้าไป

ประการที่ ๑ ~~ที่~~กระผมอยาก~~จะ~~ขอทราบเรียนว่า ศาลทหารนั้นเป็นศาลที่มี
คู่กันมากับศาลยุติธรรม และเป็นระบบของศาลที่มีมาเป็นเวลาช้านานเป็นร้อยปี เป็นระบบ
ที่ในนานาประเทศเขาก็มี หรือเขาก็กระทำการ ไม่ใช่ว่าเฉพาะในประเทศไทยเท่านั้น ใน
รัฐธรรมนูญฉบับนี้ ~~ที่~~หมวดที่ ๘ ท่านจะเห็นว่าในหมวดศาลนั้น ก็ยังได้กำหนดให้
ศาลทหารนั้นอยู่ในส่วนที่ ๕ ของหมวดที่ ๘ ซึ่งว่าด้วยศาลอีกด้วย เพราะฉะนั้นจึงเห็นได้ว่า
เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับนี้~~นี้~~ถือว่าศาลทหารมีความศักดิ์สิทธิ์ และมีสิทธิเท่าเทียม
กับศาลอื่น ๆ ในกระบวนการยุติธรรมเหมือนกัน

- ๒๔/๑

ประการที่ ๒ ครอบคลุมที่จะขอกรับเรียนตาม ปริญญา ว่า ราชการ → การจัดตั้งดูแลการสาธนาการนั้น สาธนาการเป็นสถาบันที่มีระบบการจัดเช่นเดียวกับ สาธนุติธรรมอื่น ๆ โดยใช้พระราชบัญญัติธรรมนุญสาธนาการ พุทธศักราช ๒๔๕๘ → ไหมมาตรา ๖ ได้กำหนดไว้ว่า ให้สาธนาการนั้น มีระบบการจัดชั้นของสาธนาการเช่นเดียวกับ → การจัดชั้นของสาธนาการในกระบวนการสาธนุติธรรม สาธนาการนั้นมีสาธนาการชั้นต้น สาธ นารกลาง ซึ่งเทียบเท่ากับสาธนุติธรรม แล้วดีสาธนาการสูงสุด ซึ่งเทียบเท่ากับสาธนุทิกา → ฉะนั้นถ้าจะดูดูรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๕๑ ฉบับนี้ จะเห็นได้ว่า ความเท่าเทียมกัน → ในการแต่งตั้งและถอดถอนดูแลการสาธนาการสูงสุดและสาธนาการกลางนั้น จะต้อง นำความกราบบังคับทูลเช่นผู้พิพากษาเหมือนกัน เพราะฉะนั้น กระผมจึงไม่เห็น → มีความแตกต่างอะไรกับคนที่อยู่ในสาธนาการกับสาธนุติธรรมและทำหน้าที่ใน กระบวนการสาธนุติธรรม เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่า สาธนาการนั้นก็ได้ออกหรือจำลอง เอากกระบวนการของสาธนุติธรรมมานั้นเอง เพราะฉะนั้น จึงไม่น่าจะตั้งรังเกียจ → สาธนาการ

ประการที่ ๓ กระผมขอ เรียน ว่า อำนาจของสาธนาการนั้นตาม → พระราชบัญญัติธรรมนุญสาธนาการ ปีพุทธศักราช ๒๔๕๘ ไหมมาตรา ๑๓ ได้บัญญัติ → ไว้ว่า สาธนาการมีอำนาจพิจารณาพิพากษาทางบทลงโทษผู้กระทำความผิดต่อกฎหมายทหาร หรือกฎหมายอาญา นอกจากนั้นยังมีอำนาจสั่งลงโทษบุคคลใด ๆ ที่กระทำความผิดฐาน → ละเมิดอำนาจของศาลตามที่ได้อนุญาตไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง → จากที่กระผมได้กราบเรียนให้ทราบ ใหญ่ ข้างต้นนี้ กระผมก็คิดว่า พอดีสรุปได้ว่า → สาธนาการมีอำนาจกว้างขวางยิ่งกว่าสาธนุติธรรม ศาลปกครอง และศาลอื่น ๆ กล่าวคือ สาธนาการมีอำนาจลงโทษผู้กระทำความผิดได้ทุกกรณีที่ศาลอื่นมีอำนาจ และสาธนาการ ยังมีอำนาจลงโทษผู้กระทำความผิดกฎหมายของทหารอีกด้วย ซึ่งสาธนุติธรรมและศาล อื่น ๆ มิสามารถที่จะทำได้ มีหลายท่านอาจจะตั้งข้อโต้แย้งว่า สาธนาการนั้นเป็น → สาธนพิเศษ สาธนาการนั้นเป็นศาลเฉพาะกิจ แต่ถ้าท่านไปดูวิธีพิจารณาความอาญาของ ศาลทหารตามมาตรา ๔๕ ในธรรมนูญว่าด้วยศาลทหาร ปี ๒๔๕๘ แล้วท่านจะเห็นว่า ได้บัญญัติความไว้ชัดเจน โดยบัญญัติไว้ว่า วิธีพิจารณาความอาญาทหารให้นำกฎหมาย

กฎ และข้อบังคับ ซึ่งออกตามกฎหมายฝ่ายทหารมาใช้บังคับ ถ้าไม่มีกฎหมาย กฎ และข้อบังคับฝ่ายทหาร ก็ให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญามาใช้บังคับ โดยอนุโลม ถ้าวิธีพิจารณาข้อใดซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญามิได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาใช้บังคับเท่าที่จะใช้ได้ กระผมจึงอยากจะเรียนต่อที่ประชุมนี้ให้ทราบว่า ศาลทหารนั้นมีใช่เป็นองค์กรที่พิทักษ์การงานไม่อาจจะจัดเข้ามาอยู่ในกระบวนการของความยุติธรรมในศาลยุติธรรมได้

ประการที่ ๔ ศาลทหารนั้นเป็นศาลที่มีการแบ่งแยกการปฏิบัติงานตาม สถานการณ์และตามความจำเป็น ไม่ใช่แต่เพียงเพื่อรักษาความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมาย หรือการบังคับกฎหมายในยามปกติเท่านั้น แต่เป็นศาลที่ต้องรักษาความศักดิ์สิทธิ์ ความรวดเร็วในการบังคับใช้กฎหมายในยามที่บ้านเมืองเกิดสภาพไม่ปกติ และอยู่ใน ภาวะสงครามอีกด้วย ศาลทหารได้มีการแบ่งเป็นศาลทหารในยามปกติ ศาลทหาร ในยามไม่ปกติ ซึ่งหมายความว่า ในขณะที่มีการรบหรือสถานการณ์ประกาศสงคราม ประกาศหยุดยิงการศึก ยังมีศาลอาญาซึ่งตั้งขึ้นในยุทธบริเวณ หรือมีเหตุที่มีการสู้รบ ในเรือรบ นั้นหมายความว่า ศาลทหารนั้นมีเขตอำนาจของศาลไม่เฉพาะเพียงแต่ ภายในราชอาณาจักรไทย(๕) ยังมีเขตอำนาจของศาลออกไปทุกที่ที่ทหารเข้าไปมีอำนาจ → ในดินแดนของต่างประเทศด้วย -----

จากเหตุผลที่กระผมเรียนและชี้แจงมานี้จะเห็นได้ว่า ไม่ว่าจะป็นในยามปกติ ในยามสงครามทหารต้องทำหน้าที่ตลอดเวลา จริงอยู่ ในยามปกตินั้นดูเสมือนว่าทหารนั้นมีภารกิจภาคพิเศษคนที่เป็นทหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในสังกัดราชการทหารเท่านั้น แต่ถ้าจะดูแล้วในยามที่บ้านเมืองไม่ปกติจะเห็นได้ว่า ศาสดาทหารมีอำนาจครอบคลุมทั้งประเทศ และนอกประเทศดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ด้วยเหตุนี้ของกระผมจึงเห็นว่า ฎีกามาตรา ๔ ที่คัด> ผู้รับผิดชอบศาลทหาร คือตำแหน่งหัวหน้าสำนักตุลาการทหาร ออกไปจากคณะกรรมการ โดยตำแหน่งนั้นเป็นการกระทำที่หาควรไม่

ประการที่ ๕ เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๔๘ นั้น ตามที่กระผมได้ไปตรวจค้นจากเอกสารการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๒๑ (พิเศษ) ลงวันจันทร์ที่ ๒๑ เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๔๐ กระผมขออนุญาตยกคำกล่าวของสมาชิกผู้ทรงเกียรติของสภา ^{ราชบัณฑิตยสถาน} (สว.) มาประกอบการพิจารณาโดยขออนุญาตเอ่ยนามดังนี้ นายสวัสดิ์> คำประกอบ ได้อภิปรายไว้ในหน้า ๒๑ โดยมีความตอนหนึ่งว่า ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลทหารหรือศาลอื่น ให้วินิจฉัยชี้ขาดโดยคณะกรรมการร่วมฝ่ายตุลาการ ซึ่งมีประธานศาลฎีกาเป็นประธาน จะเห็นได้ว่า คำว่าคณะกรรมการฝ่ายตุลาการ ที่ท่านได้กล่าวไว้นั้นก็หมายความว่า ผู้พิพากษาของศาลยุติธรรม ผู้พิพากษาของศาลปกครอง ตุลาการศาลทหาร หรือผู้พิพากษาจากศาลอื่น ๆ ทั้งหมดนั่นเอง เจตนาที่ ^{ผู้ร่าง} ไม่ได้ตัดศาลทหารออกก็เป็นที่ประจักษ์ชัดว่าผู้ทรงคุณวุฒิท่านได้อภิปรายไว้> นั่นเอง กระผมอยากจะกราบเรียนว่า การที่คณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้> เอาศาลทหารไปใส่ไว้ในมาตรา ๕ ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒินั้นเป็นการให้อย่างเสียไม่ได้> การให้เพื่อปลอบใจและเป็นการให้เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การเขียนกฎหมายอย่างนี้กระผมจึงอยากจะเรียนว่า เป็นการเขียนแบบบทภาพยนตร์ไทยที่ขอบกรงใจพระเอกหน้าเก่า ถ้าจะสร้างพระเอกคนใหม่ขึ้นมา ก็เอาพระเอกคนเก่าเป็นพระรอง ศาลทหารไม่ใช่พระรองครับ ศาลทหารก็เป็นศาลพระเอกซึ่งอยู่ในกระบวนการยุติธรรมเหมือนกัน ศาลทหารยังเกิดก่อนศาลอื่น ๆ เมื่อท่านต้องการจะตั้งศาลปกครอง ท่านต้องการตั้งศาลอื่น ๆ ก็เท่ากับสร้างพระเอกคนใหม่ขึ้นมา แล้วเอาศาลทหารไปเป็นพระรอง กระผมจึงไม่เห็นควรที่จะทำเช่นนี้ กระผมอยากจะเรียนเพิ่มเติมอีกว่า ได้มีคำอภิปรายของสมาชิก

สภาร่างรัฐธรรมนูญอีกคนหนึ่งที่ยกจะขอนำมาเรียนกล่าวในที่นี้ คือท่านเสรี
 สุวรรณภานนท์ ท่านได้กล่าวไว้ในบันทึกการประชุมว่า ผมเชื่อเหลือเกินว่าร่าง
 รัฐธรรมนูญนี้ออกไป อำนาจของศาลนั้นน่าจะล่มสลาย เพราะถือว่าแตกเป็นเสี่ยง ๆ
 เห็นควรที่ได้มีการเพิ่มเติมข้อความในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่าง >
 ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลทหาร หรือศาลอื่น ให้วินิจฉัยโดยที่
 ประชุมของตัวแทนของศาลดังกล่าวซึ่งมีประธานศาลฎีกาเป็นประธาน-----

เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่า เจตนารมณ์ผู้ตอนร่างรัฐธรรมนูญนั้นเขาไม่ต้องการที่จะตัด
 ศาลทหารออก ฉะนั้นในข้อเท็จจริงที่ทราบเรียนมานี้จะเห็นได้ว่า เป็นเรื่องที่น่าจะได้มี
 การพิจารณาถึงตัวแทนของทหารด้วย ในข้อเท็จจริงที่อยากจะทราบเรียนอีกประการหนึ่ง
 ก็คือ ศาลทหารนั้นในพระราชบัญญัติการจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม ปี
 พุทธศักราช ๒๕๐๓ ระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการกำหนดหน้าที่ส่วนราชการใน
 สำนักปลัดกระทรวงกลาโหม ปีพุทธศักราช ๒๕๑๗ ได้กำหนดไว้ว่า ศาลทหารสูงสุด
 นั้นมีตุลาการรัฐธรรมนูญเป็นหัวหน้าศาลสูงสุด แต่ได้กำหนดว่า ให้หัวหน้าสำนัก
 ตุลาการศาลทหารเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญในศาลทหารสูงสุดโดยตำแหน่ง ฉะนั้น
 จะเห็นได้ว่า คำว่า ตุลาการรัฐธรรมนูญ หัวหน้าศาลทหารสูงสุดนั้นก็คือประธานศาลทหาร
 สูงสุดก็เทียบได้กับประธานศาลฎีกานั้นเอง กระผมอยากจะทราบเรียนให้ได้มีการพิจารณา
 ด้วยความเป็นธรรมดาว่า ทหารหลาย ๆ ท่านที่อยู่ในที่นี้ไม่ว่าจะเป็นทหารนิรนามหรือทหาร
 อดไรก็ตามนี้ กระผมอยากจะถามว่า นี่คือความชอบธรรมของกระบวนการยุติธรรมที่ตัด
 เอาศาลทหารออกไปจากศาลยุติธรรมหรือไม่ ท่านสมาชิก ผู้ทรงเกียรติแห่งสถานี
 กระผมคิดว่า เรากำลังจะสร้างศาลอื่น ๆ ขึ้นมาตามรัฐธรรมนูญนี้ก็ไม่รู้จักศาล แล้วที่
 เชิญท่านเหล่านั้นมาเป็นคณะกรรมการโดยร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ออกไปแล้วคัดคนที่
 เป็นเก๋าออก คือศาลทหารออกไปนั้น จึงไม่เป็นการที่สมควร กระผมเองนั้นไม่สามารถจะ
 บอกได้ว่า เจ้าของศาลทหาร คือ กระทรวงกลาโหม ซึ่งมี ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีเป็น
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมนั้นท่านจะมีความรู้สึกอย่างไร นอกจากผู้บังคับหน่วย
 ทหารต่าง ๆ ที่จะต้องรับผิดชอบต่อทหารจะมีความรู้สึกเช่นเดียวกับที่กระผมมีหรือไม่
 ในประเด็นที่ ๓ กระผมเองนั้นได้ขอให้ตัดคำว่า “ไม่เกิน” ออก เพราะ
 เห็นว่า ในมาตรา ๕ นั้นเราได้เขียนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเอาไว้เต็มที่แล้ว ๔ คน ก็ไม่
 ทราบว่ามีความจำเป็นอย่างไรจะต้องไปเขียนหลอกเอาไว้อีกว่า “ไม่เกินสี่คน”
 เพราะฉะนั้นในมาตรา ๒๔๘ ตามรัฐธรรมนูญก็ได้ขอกำหนดไว้ให้ “ผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีก
 ไม่เกินสี่คน ตามที่กฎหมายบัญญัติ” ฉะนั้นกระผมจึงใช้ขอให้ตัดคำว่า “ไม่เกิน” ออก
 กระผมมีเรื่องที่จะทราบเรียนต่อท่านประธานวุฒิสภา ต่อบรรดาเพื่อนสมาชิกวุฒิสภา
 แห่งสถานีและต่อบรรดาเพื่อนทหารที่ตั้งอยู่ในสถานีให้ทราบว่าการกระทำเช่นนี้มันอย่างไร

ต่อปัญหาเรื่องนี้

ประธานวุฒิสภา : เชิญกรรมการ

นายสรรเสริญ ไกรจิตติ (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธานวุฒิสภาและท่านสมาชิก ผู้มีเกียรติ ผมในฐานะประธานคณะกรรมการ และท่านพลเอก ศรินทร์ ในฐานะรองประธานคณะกรรมการคณะนี้ ร่างพระราชบัญญัติ^{ฉบับ}ที่ขอเรียนด้วยความจริงใจในเบื้องต้นว่า คณะกรรมการนี้ทั้งคณะ ทั้งผม และท่านผู้อื่นซึ่งร่วมเป็นคณะกรรมการไม่เคยคิด ไม่เคยนึกและไม่เคยตั้งข้อรังเกียจศาลทหาร^{คดี} หรือทหารเลย อันนี้เป็นประเด็นแรกที่ขอเรียนให้ท่านพลเอก ศรินทร์ ชูปกล้า ทราบ... --
และขออ้ออีกครั้งหนึ่งว่า เรื่องรังเกียจทหารนั้นคณะกรรมการนี้ไม่เคยมีและไม่เคยทำและไม่เคยแม้แต่จะนึก เหตุผลที่เราพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็พิจารณาเรื่องนี้
อยู่นานพอสมควรและได้มีการทบทวนกันด้วย และผมเขียนตรง ๆ ว่า ในการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัตินี้ผมได้รับความรู้เรื่องศาลทหารเพิ่มเติมขึ้นเป็นอันมาก-----

- ๒๖/๑

และผมได้กล่าวในที่ประชุมว่า ศาลทหารนั้นอยู่ทางฝ่ายตุลาการมาตลอดเวลา และอยู่
 ถูกที่ด้วยในหมวดศาล ซึ่งถือว่าเป็นฝ่ายตุลาการ ตรงกันข้ามผมที่อภิปรายมาทุก ๆ แห่ง
 และทุก ๆ ที่ที่มีโอกาสจะอภิปรายเรื่องฝ่ายตุลาการนี้ ผมที่เจ็บอกกว่า ศาลรัฐธรรมนูญ
 นั้นอยู่ผิดที่ ไม่ควรจะมารวมอยู่ในหมวดศาล และไม่ควรจะเรียกว่า ศาล เพราะถ้าเป็น
 ศาลแล้วอย่างน้อยจะต้องมี ๒ ชั้น ชั้นต้นและชั้นสูงสุด หรือบางศาลอาจจะมีชั้นกลาง
 อย่างศาลทหาร มีศาลทหารกลางคือ ศาลอุทธรณ์นั่นเอง ศาลทหารได้จัดระบบ
 คล้ายคลึงหรือเกือบจะเรียกว่าเทียบได้เหมือนกับศาลยุติธรรม คือมีศาลชั้นต้น
 ศาลทหารกลาง และศาลทหารสูงสุดคือศาลฎีกา ผมขอเรียนต่อที่ประชุมนี้ว่า ผมเองนั้น
 ในระยะเวลาหนึ่งซึ่งรับราชการเป็นข้าราชการตุลาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อตอนเป็น
 หัวหน้าศาลจังหวัดภูเก็ต มีการประกาศกฎอัยการศึก ผมเองและผู้พิพากษาทั่วประเทศ
 ก็ได้รับเกียรติจากการประกาศให้เป็นศาลทหารในคดีอาญา คือชั้นครบองค์คณะ ๓ คน
 และพิจารณาคดีอาญาซึ่งตามข้อกำหนดความพระราชบัญญัติที่กำหนดไว้ในขณะนั้น
 ที่เดียวเสร็จ และไม่มีการอุทธรณ์เพราะเป็นศาลทหาร ผมยังจำได้ว่า ในตอนนั้น
 ศาลภูเก็ตมีผู้พิพากษาเพียง ๒ คน ^{ซึ่ง} ~~นั่นคือ~~ อาจจะเป็นอย่างน้อยอยู่ และผมก็ยัง
 เป็นผู้พิพากษาที่ค่อนข้างหนุ่ม อายุเพิ่งจะ ๓๒ ปีเป็นหัวหน้าศาลจังหวัดภูเก็ต แต่โดย
 หน้าที่เราที่ต้องของผู้พิพากษาจากศาลใหญ่ คือ ศาลจังหวัดนครศรีธรรมราชมาร่วม
 พิจารณาคดีศาลทหาร เพราะตามกฎหมายจะต้องมีองค์คณะ ๓ คน ตัดสินทีเดียวเสร็จ
 ทุกเดือนเราจะต้องของผู้พิพากษามาจาก ^{จังหวัด} นครศรีธรรมราชมานั่งทำงานพิพากษาคดีที่เป็น
 คดีศาลทหาร ประชาชนธรรมดาณะครั้นไม่ใช่เฉพาะทหารเท่านั้น ประชาชนคนธรรมดา
 ผู้กระทำความผิดกฎหมายอาญาดำเนินศาลทหาร ที่ต้องมีองค์คณะ ๓ คน เพราะฉะนั้น
 ศาลทหารผมชมว่าขึ้นพิจารณาครบองค์คณะมากกว่าและโดยตลอดมาดีกว่าศาลยุติธรรม
 ของผมเองเสียอีก ซึ่งก็เป็นที่ทราบกันว่า ไม่ได้ขึ้นครบองค์คณะ นั่นเป็นข้อต้นนิษฐาน
 หรือเป็นข้ออุบายจะแสดงถึงเจตนา หรือที่ท่าน พลเอก ศิริรินทร์ ฐูปเกล้า ท่านมีความ
 สงสัยว่า เราตั้งข้อรังเกียจเด็ดฉันท์อะไร ^{ผู้พิพากษา} ที่ตั้งด้วยเหตุผลที่ได้กราบเรียน
 มาแล้ว ท่านก็เคยพิพากษาประหารชีวิต ผมเองตอนอยู่ภูเก็ตเป็นคดีศาลทหาร ผมก็
~~นั่งอยู่~~ ^{นั่งอยู่} ต้องพิพากษาประหารชีวิตเหมือนกัน เพราะคนมาแทงกันตายต่อหน้าผม

๖๒

ว. ๒ (ส. นิตยภัต)

นนทพร ๒๘/๒

พูดไม่ชัด และออกสำเนียงอาจจะไม่ชัด เขามาจากระบบศรีบูรณา เดอ คองฟรี ก็คือ คณะกรรมการชี้ขาดอำนาจศาลตัดสินตนเอง ซึ่งของฝรั่งเขาก็มีคล้าย ๆ อย่างนี้ คือ เขาตั้งกรรมการจากศาลยุติธรรม ๕ คน ตั้งกรรมการจากศาลปกครองสูงสุด ๕ คน ~~แล้ว~~ ^{คือได้ขอความเห็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธาน โดยตำแหน่ง -----}

- ๒๘/๑

แต่ประธานที่ทำหน้าที่นั้นคือ ประธานศาลฎีกา ของเราหมดแล้ว เามาจากระบบของฝรั่งเศส ในเมื่อศาลปกครองเามาจากระบบของฝรั่งเศส แล้วศาลยุติธรรมก็เป็นศาลยุติธรรมตามระบบของเรา ซึ่งผสมผลทั้งกล่าวหาและไต่สวนดังที่หม่อมกล่าวแล้ว เมื่อสักครู่นี้ จึงมารวมกันเฉพาะใน^{เรื่อง}ศาลยุติธรรมกับศาลปกครอง ส่วนศาลอื่นนั้น เราถามเหมือนกันว่า อะไรศาลอื่น คำตอบคือว่ายังไม่ทราบ เพราะยังไม่ได้ตั้ง ถ้าจะตั้งศาลอื่นก็จะต้องมีพระราชบัญญัติ ^{แล้ว}ก็ต้องต่างหากจากศาลยุติธรรม ศาลยุติธรรมซึ่งเรามีอยู่เป็นศาลชำนาญพิเศษเสียตั้งหลายศาล เวลานี้ก็มีศาลล้มละลายเพิ่มขึ้นมา อีกส่วนศาลปกครองนั้นเราเพิ่งจะมี ^{แล้ว}ศาลอื่นจะเป็นศาลอะไรก็สุดแล้วแต่ ^{แล้ว}อาจจะเห็นสมควรดินะครีย์ สมมุติว่า เป็นศาลสังคม ซึ่งในต่างประเทศมี จึงกำหนดตำแหน่งเอาไว้เพียงแค่นี้ เหตุผลสำคัญที่ราคำนั่งถึงศาลทหารมาตั้งแต่ต้นเลย ^{แล้ว}เราก็เห็นอยู่เหมือนกันว่า น่าจะได้เข้ามาอยู่ในคณะกรรมการนี้ด้วย เพราะถือว่าเป็นฝ่ายบุคลากรมาแต่ไหนแต่ไร ตั้งแต่เริ่มค้นมีรัฐธรรมนูญ จนกระทั่งถึงปัจจุบัน ข้อคำนึงนี้ก็คิดจิตใจอยู่คนเดียว ตรงที่ว่า ศาลทหารนี้อยู่ในกรมพระธรรมนูญ กรมพระธรรมนูญสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมและขึ้นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม จริงอยู่ เฉพาะศาลทหารในรูปแบบของความเป็นอิสระดังที่ท่านพลเอก ศิริรินทร์ ชูปลกล้า กล่าวเมื่อสักครู่นี้แล้ว ที่นี้มาสังกัดอยู่ในกรมพระธรรมนูญ ซึ่งเป็นหน่วยงานหน่วยหนึ่งของกระทรวงกลาโหมเท่านั้น จึงทำให้เราต้องยึดตามร่างนี้ ในรายละเอียดอีกสักกิดหนึ่ง กระทบอยากขอให้เลขานุการของคณะกรรมการได้เรียนให้ที่ประชุมทราบถึงจำนวนคณะกรรมการเพิ่มเติมอีกสักกิดหนึ่งครับ ขอเชิญคุณเจริญครับ

ประธานวุฒิสภา : ยาวพอแล้วนะครับ เชิญคุณเกษม ผู้สงวนอีกท่านหนึ่ง

นายเกษม สรศักดิ์เกษม (รองประธานคณะกรรมการธิการ) : ท่านผู้เป็น

ประธานฯ ที่เคารพ กระทบ เกษม สรศักดิ์เกษม กรรมการธิการเสียงข้างน้อย ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานฯ ในเบื้องต้นว่า ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวนี้ตราขึ้นโดยอาศัยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๘ เป็นหลัก เพราะฉะนั้นขออนุญาตท่านประธานฯ อ่านรัฐธรรมนูญเพื่อทบทวนที่มาที่ไปให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ^{แล้ว}บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๘ บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลยุติธรรม ศาลปกครอง

ศาลทหาร หรือศาลอื่น ให้พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดโดยคณะกรรมการคณะหนึ่งซึ่งประกอบด้วย ประธานศาลฎีกาเป็นประธาน ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานศาลอื่น และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีกไม่เกินสี่คน ตามที่กฎหมายบัญญัติ เป็นกรรมการ” หลักเกณฑ์การเสนอปัญหาตามวรรคหนึ่ง อันนี้เป็นไปตามที่จะร่างต่อไป ขออนุญาตกราบเรียนว่า _____ ในการตราร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้อาศัยรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๕๘ เมื่อการตรา _____ เป็นร่าง พ.ร.บ. ขึ้นมาโดยมาตรา ๔ ได้บัญญัติว่า -----

“ให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลคณะหนึ่งประกอบด้วย ประธานศาลฎีกาเป็นประธานกรรมการ ประธานศาลปกครองสูงสุด และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีกไม่เกินสี่คนเป็นกรรมการ” นั้น ขออนุญาตเรียนว่า ถ้อยคำอื่นที่ท่านผู้สวณคำแปรญัตติ ท่านพลเอก ศิริรินทร์ ชูปเกล้า ได้อภิปรายไปแล้วนั้น คณะกรรมาธิการวิสามัญได้เห็นชอบให้เพิ่มคำว่า “มี” และ “คณะหนึ่ง” แล้วตัดคำว่า “ไม่เกิน” ออกไปแต่ที่มีปัญหาได้เพียง --->

คือ ในการเพิ่มตำแหน่งของศาลทหารเข้ามาเพิ่มเป็นกรรมการชุดนี้เพียงตำแหน่งเดียวคือ หัวหน้าสำนักตุลาการทหาร ขออนุญาตกราบเรียนว่า ที่มาที่ไปของรัฐธรรมนูญเป็นอย่างนั้นแล้ว ในเมื่อมีการยกวางพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้นมาให้ ขอรเรียนเพื่อยืนยันท่าน --->

พลเอก ศิริรินทร์ ที่อภิปรายไปแล้วว่า ศาลทหารนั้นโดยพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร ซึ่งเริ่มก่อตั้งมาตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๔๗๗ ซึ่งประมาณ ๖๕ ปีมาแล้ว มาแก้ไขใช้ปัจจุบันคือปี ๒๕๕๘ เพราะฉะนั้นศาลทหารนั้นต้องทราบกันดี และยอมรับข้อเท็จจริงดังนี้แล้วว่า เป็นศาลที่เกิดขึ้นในบ้านเมืองนี้ผู้เกี่ยวข้องกับศาลยุติธรรมมาตลอด ในองค์การการแบ่งส่วน --->

จัดแบ่งส่วนราชการในศาลทหารนั้นคล้าย ๆ กับศาลยุติธรรม แต่ตำแหน่งที่เรียกนั้นอาจจะแตกต่างกันไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งศาลทหารมีกระบวนการปกติ ๓ ชั้นเหมือนกับ --->

ศาลยุติธรรม ศาลชั้นต้นคือศาลปกครอง ศาลอุทธรณ์เรียกว่าศาลทหารกลาง ศาลฎีกา เทียบเท่าเสมอกับศาลทหารสูงสุด แต่ตำแหน่งที่เรียกในการแบ่งส่วนราชการขอเรียนว่า ตำแหน่งของศาลทหารสูงสุดนั้นถ้าจะเรียกเป็นประธานศาลทหารสูงสุดก็จะได้

ตามระเบียบ(แบ่งส่วนราชการของกระทรวงกลาโหม ศาลทหาร(ยกศาลทั้งหลายขอเรียนว่า --->

สังกัดกระทรวงกลาโหมเหมือนกับศาลยุติธรรมที่ผ่านนั่นเอง สังกัดกระทรวงยุติธรรม ตำแหน่งของศาลทหารสูงสุด ผู้บังคับบัญชาสูงสุดเรียกชื่ออย่างที่ท่านพลเอก ศิริรินทร์ นำเรียนขึ้นที่ประชุมนี้แล้ว เรียกว่า ตุลาการพระธรรมนูญหัวหน้าศาลทหารสูงสุด --->

ตามการแบ่งส่วนราชการ แต่ตามระเบียบการแบ่งส่วนราชการของศาลทหารสูงสุดนั้น ได้กำหนดเอาหัวหน้าสำนักตุลาการทหารมาเป็นประมุขของศาลสูงสุดโดยตำแหน่งด้วย

ท่านประธานฯ ที่เคารพ ในเมื่อรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๔๘ ได้มีบัญญัติไว้ว่า ประธานศาลฎีกาเป็นประธาน ประธานศาลปกครองสูงสุดซึ่งในขณะที่ยัง พ.ร.บ. ฉบับที่ --->

ศาลปกครองสูงสุดยังไม่เกิดด้วยซ้ำไป ศาลปกครองสูงสุดเราเพิ่งพิจารณาผ่านไปอยู่
ช่วงเช้านี้เอง ขอเรียนว่า ถ้อยคำตามรัฐธรรมนูญนี้ ได้บัญญัติว่า อำนาจหน้าที่ในการ
วินิจฉัยชี้ขาดนั้นมีศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลทหาร พหุมีกรรมการแล้ว มีประธาน
ศาลฎีกาเป็นประธาน ประธานศาลปกครองสูงสุด และประธานศาลอื่น ถ้าจะอนุโลมว่า
ประธานศาลอื่นตามรัฐธรรมนูญมาตรานี้ คือประธานของศาลทหารสูงสุด แต่ประธาน
ศาลทหารสูงสุดนั้นถ้อยคำไม่ได้เรียกอย่างนี้ ถ้อยคำตามระเบียบการแบ่งส่วนราชการ
ของศาลทหารนั้นเรียก หัวหน้าสำนักอัยการทหาร เพราะฉะนั้นในการที่จะกำหนดบุคคล
เข้ามาเป็นกรรมการนั้น ขออนุญาตกราบเรียนว่า ถ้านำบุคคลหัวหน้าหรือประมุขของ
ศาลสูงสุดมาเป็นกรรมการด้วยคนหนึ่งนั้นคงนึกว่าข้อเสียไม่มี มีแต่ข้อดี พุดง่าย ๆ ก็เห็นว่า
น่าจะมองการณ์ที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรม ^{อัน} หนึ่งมาร่วมเป็นกรรมการ มาช่วยทำงานตรงนี้
จริงอยู่ ^{ที่} ในสภาวะบ้านเมืองปกติศาลทหารอาจจะมิงานน้อยในสายตาของผู้คนใน
บ้านเมือง แต่ถ้ามาเป็นกรรมการอยู่ตำแหน่งหนึ่งเวลาบ้านเมืองมีปัญหาทางนี้ บุคคลที่มา
เป็นกรรมการ ^{ซึ่ง} น่าจะมีส่วนช่วยบ้านเมือง ^{ซึ่ง} ได้ ในการช่วยวิเคราะห์ ช่วยวินิจฉัย
เพราะฉะนั้นถ้าจะเพิ่มตำแหน่งที่ระดมสมองคำแปรญัติไว้พร้อมกับ พลเอก ศิริจันทร์
ชูปกกล้า โดยเสนอเอาหัวหน้าสำนักตุลาการทหารมาเป็นกรรมการ ^{อีก} ^{โดย} ^{ตำแหน่ง}
น่าจะเหมาะ ถ้ามว่า ตำแหน่งนี้เกินรัฐธรรมนูญหรือไม่ ความจริงรัฐธรรมนูญก็ไม่ได้ ^{เขียน}
ไว้ชัดเจนในเรื่องตำแหน่งนี้ ^{เขียน} ไว้ว่าประธานศาลอื่นเท่านั้น ^{ของ} ^{สภา} ^{ที่} ^{ตรา}
ถ้าถามว่า เกินรัฐธรรมนูญหรือไม่ -----

ยกตัวอย่าง ศาลปกครองที่เราพิจารณาเมื่อช่วงเช้า ใน**บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มีบัญญัติ** →
 เกี่ยวข้อง**ใช้**ประมวล ๖ มาตรา^{นั้นเอง} แต่ศาลปกครองสูงสุดเราบรรยายละเอียด
 เราสร้างโครงสร้างกันใหม่ถึง ๑๐๐ มาตรา เป็นการสร้างกติกาใหม่ สร้างองค์กรขึ้นมา
 ใหม่ สร้างตัวบุคคลอะไรขึ้นมาใหม่ทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นถ้าหากว่า เราจะสร้างบุคคลที่มี
 อยู่แล้วในศาลทหารมาทำงานตรงนี้อีกตำแหน่งหนึ่ง โดยเป็นกรรมการอีกตำแหน่งหนึ่ง
 ก็ไม่น่าจะมีข้อเสียหาย **๕** มาตรา **๕** ที่บัญญัติต่อไปนี้ เป็นเรื่องกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ**นี้** →
 ก็ได้บัญญัติรองรับไว้แล้วว่า ให้ที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุด
 คัดเลือกกันมาอีก ๑ คน มาร่วมเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิร่วมกับศาลปกครอง ร่วมกับ
 ศาลยุติธรรม **อันนี้**ก็เป็นกติกาที่เหมาะสม ที่น่าจะเ็นไปได้ เป็นสิ่งดีในบ้านเมือง →
 ด้วยเหตุผลที่กระผมกราบเรียนขอ ๆ **ครบถ้วนประธาน** น่าจะเพิ่มตำแหน่งที่กระผมกับ
 ท่านพลเอก ศิริรินทร์ ฐุกกล้า แปรญัติไว้เพิ่มเข้ามาอีกตำแหน่งเดียวกันน่าจะเป็นประโยชน์
 ในบ้านเมืองนี้ต่อกรรมการชี้ขาดของกฎหมายฉบับนี้ด้วย คือ**ที่** **๕** มาตรา **๕**
ครบถ้วนประธาน เพิ่มตำแหน่งหัวหน้าสำนักตุลาการทหารมาเป็นกรรมการอีกท่านหนึ่ง **๕**
 ขอบคุณครบถ้วนประธาน

ประธานวุฒิสภา : เจริญกรมาธิการครับ

นายสุทัศน์ เงินหมื่น (รองประธานคณะกรรมาธิการ) : ท่านประธาน
 วุฒิสภาที่เคารพ กระผม สุทัศน์ เงินหมื่น กรรมาธิการและรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
 ยุติธรรม ในนามของรัฐบาล บังเอิญ ๑พลฯ นายกรัฐมนตรีไม่ได้อยู่ที่ประชุม แต่ท่าน
 กรรมาธิการขอประทานโทษที่ต้องเอยนาม คือท่าน พลเอก ศิริรินทร์ ฐุกกล้า ได้กรุณากล่าว
 ถึง ๑พลฯ นายกรัฐมนตรี กระผมขออนุญาตที่จะกราบเรียนท่านสมาชิกฯ และท่าน
 ประธานฯ ในการเสนอกฎหมายฉบับนี้**นี้** กระทรวงยุติธรรมเป็นผู้เสนอเพื่อให้ →
 สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๔๘ ในส่วนของ ๑พลฯ นายกรัฐมนตรี
 นั้น ท่านมีอีกฐานะหนึ่ง คือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ท่านได้ให้เกียรติและเคารพ
 ต่อสถาบันทหารและสถาบันอื่น ๆ ทุกสถาบัน รวมทั้งให้เกียรติและเคารพต่อพี่น้องทหาร
 ทุกยศ ทุกชั้น ตั้งแต่ชั้นประทวนจนถึงชั้นสูงสุด รวมทั้งให้ความเคารพและให้เกียรติต่อ

ศาลทหารในฐานะที่เป็นองค์กรหนึ่งตามรัฐธรรมนูญ มิได้มีความรังเกียจแต่ประการใด ซึ่งผู้มีชัดเจนในนโยบายที่ ๑๗๗ นายกรัฐมนตรีได้แถลงไว้ต่อสภา และชัดเจนในการ ปฏิบัติหน้าที่ของท่านในฐานะที่เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ในการปฏิบัติหน้าที่ และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับพี่น้องทหารทุกชั้น ทุกลำดับยศ รวมทั้งได้ให้การสนับสนุนงบประมาณอย่างเต็มที่ เพราะเห็นความสำคัญของสถาบันแห่งนี้ ขณะเดียวกันก็ได้มี นโยบายชัดเจนในการที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้พี่น้องทหารได้สามารถดำรงเกียรติ และศักดิ์ศรีในสังคมไทย มิได้มีนโยบายกีดกันแต่ประการใด แต่ขณะเดียวกัน ไม่ว่าใครก็ตาม ๑๗๗ นายกรัฐมนตรีก็ตามหรือคนไหนก็ตามจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย การจะออกกฎหมายใดมาขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญนั้น ย่อมจะกระทำไม่ได้ ทั้งนี้เพราะได้มี บัญญัติไว้ชัดเจนในมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้” ในส่วนที่ฎึง จึงได้ มีการพิจารณากันโดยรอบคอบ กระผมเองเป็นผู้นำเสนอร่างกฎหมายฉบับนี้ต่อ คณะรัฐมนตรี ในขั้นการพิจารณาก่อนที่จะนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีนั้น กระทรวงยุติธรรม ก็ได้มีการตั้งกรรมการขึ้นมา ซึ่งมีท่านผู้พิพากษาอาวุโสที่ในประธาน และมีท่านผู้พิพากษา อีกหลายท่านเป็นกรรมการ

ในระหว่างที่มีการพิจารณาในคณะรัฐมนตรีนั้น ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้ให้สัตยาบันเป็นห่วง
 ในประเด็นนี้ ในฐานะเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการ
 กระทรวงกลาโหม ~~ท่านก็ได้ให้สัตยาบัน~~ เป็นห่วงในประเด็นนี้เช่นเดียวกัน ทางกระทรวง
 ยุติธรรมเองหลังจากกฎหมายฉบับนี้ผ่านหลักการจากคณะรัฐมนตรีแล้วก็เข้าสู่การพิจารณา
 ของคณะกรรมการกฤษฎีกา กระทรวงยุติธรรมและคณะกรรมการกฤษฎีกาก็ได้ ~~ให้สัตยาบัน~~ ร่วมกัน
 พิจารณาในปัญหาข้อกฎหมายโดยละเอียดรอบคอบ มีความเห็นตรงกันว่า หากกำหนดให้
 ศาลทหารเข้ามาเป็นกรรมการ โดยตำแหน่งแล้วน่าจะขัดกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๘
 ความจริงได้มีการพิจารณากันอย่างกว้างขวางในเรื่องนี้ แต่ข้อยกเว้นในเรื่อง ~~นี้~~ เกรงว่า
 จะขัดกับรัฐธรรมนูญ ~~นี้~~ จึงไม่สามารถบรรจุข้อความที่ ~~ท่าน~~ ต้องการให้บรรจุเข้าไว้
 เมื่อกฎหมายเข้าสู่สภาผู้แทนราษฎร ~~นี้~~ กรรมการสิทธิการสภาผู้แทนราษฎรและหอสมาชิก
 สภาผู้แทนราษฎรก็ได้มีการพิจารณาเรื่องนี้กันอย่างกว้างขวางเช่นเดียวกัน เมื่อกฎหมายเข้า
 มาสู่สภาแล้ว ~~นี้~~ รัฐบาลก็ยังไม่อำนาจหน้าที่ที่จะมากำหนดอะไรได้ ~~นี้~~ แล้วแต่การพิจารณา
 ของสภาผู้แทนราษฎร และกระผมก็เชื่อว่า หากกฎหมายฉบับนี้ผ่านการพิจารณาของ ~~ท่าน~~
 วุฒิสภาอย่างใดแล้วรัฐบาลก็มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตาม ไม่มีข้อยกเว้นอย่างอื่นแต่ประการใด
 ส่วนจะเป็นปัญหาขัดกับรัฐธรรมนูญหรือไม่นั้นก็คงเป็นเรื่องที่จะต้องร่วมกันในอนาคตต่อไป
~~ตรงนี้เป็นหน้าที่ที่~~ กระผมขออนุญาตที่กราบเรียนไว้ ส่วนประเด็นที่กระผมในฐานะเป็น
 กรรมการสิทธิการนั้น ~~นี้~~ มีการพิจารณากันว่า น่าจะขัดกับรัฐธรรมนูญ ~~นี้~~ เพราะรัฐธรรมนูญ
 มาตรา ๒๔๘ ได้บัญญัติไว้ ~~นี้~~ ว่า “ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่
 ระหว่างศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลทหาร หรือศาลอื่น ให้พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดโดย
 คณะกรรมการคณะหนึ่งซึ่งประกอบด้วย ประธานศาลฎีกาเป็นประธาน ประธาน
 ศาลปกครองสูงสุด ประธานศาลอื่น และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีกไม่เกินสี่คน ตามที่กฎหมาย
 บัญญัติ เป็นกรรมการ” กรรมการสิทธิการได้พิจารณาว่า คำว่า “ประธานศาลอื่น” นั้นน่าจะ
 หมายรวมถึงประธานศาลที่จัดตั้งขึ้นในอนาคต ซึ่งรัฐธรรมนูญบัญญัติเอาไว้ การที่
~~ท่าน~~ รัฐธรรมนูญบัญญัติให้ประธานศาลอื่นจัดตั้งขึ้นใหม่เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง
 ก็เพื่อที่จะให้มีตัวแทนของศาลที่ตั้งขึ้น ~~นี้~~ ใหม่ นั้นมารวม ในคณะกรรมการชี้ขาด

ถึงอย่างไรก็ตาม กรรมการธิการได้มีความเป็นห่วงในเรื่องนี้ จึงได้บัญญัติไว้เกี่ยวกับเรื่อง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้มีข้อความที่พูดถึงศาลทหารไว้ มิได้หมายความว่า จะมาเพิ่มเติม เข้าไปเป็นการเอาใจแต่ประการใด แต่เป็นการหาช่องทางที่จะให้ผู้แทนของศาลทหารเข้าไป มีบทบาทในคณะกรรมการ แต่ด้วยความเคารพศรัทธา กรรมการเสียงข้างมากก็เห็นว่า น่าจะ เป็นการจำกัดรัฐธรรมนูญ จึงไม่ได้เห็นชอบด้วยในคำแปรญัตติของ ฯพณฯ พลเอก ศิริรินทร์ ชูปลเกล้า ขอประทานโทษที่ต้องเอ่ยนามท่าน แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ~~คุณ~~ ^{อัน}นี้คือความเห็นของ ทางฝ่ายคณะกรรมการที่ได้กราบเรียนต่อท่านประธานฯ ผ่านไปยังท่านสมาชิกฯ ครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญ พลเอก วิจิต ครับ

พลเอก วิจิต บุณยะวัฒน์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

กระผม พลเอก วิจิต บุณยะวัฒน์ สมาชิกวุฒิสภา ความจริงกระผมอยากจะทำในฐานะของ ประชาชน แต่ไม่สามารถจะปฏิเสธความเป็นทหารในสายเลือดได้ การที่ท่านรัฐมนตรีได้ กรูณาธิ์แจงไปเมื่อสักครู่ที่ว่า ไม่ได้มีความรังเกียจหรือรังจอน หมายความว่า ~~นี้~~ ^{อัน}ก็คิดกัน อะไรรเลย ท่านพูดของท่านอย่างนั้นครับ แต่การกระทำของท่านไม่ใช่อย่างนั้น เพราะ กฎหมายที่ออกมาในลักษณะอย่างนี้ กระผมอ่านอย่างคนธรรมดาแล้วกระผมก็ยังมี ความ รู้สึกว่า อยู่ ๆ ศาลทหารเขาพูดถึง ทั้งมีคำจำกัดความอะไรต่าง ๆ เกี่ยวกับศาลทหาร แต่พอจะเป็นคณะกรรมการวินิจฉัย ~~ที่~~ ^{อัน}ก็คิดกันทหารออกไปเสียเลย ๆ จะว่าจำกัดรัฐธรรมนูญ ได้อย่างไรครับ -----

- ๓๓/๑

เพราะว่า ศาลาการศาลทหารไม่มีประธานศาลาการศาลทหาร เราเรียกเป็นชื่ออื่น เพราะฉะนั้น ผู้ที่ร่างรัฐธรรมนูญก็เขียนมากว้าง ๆ ในลักษณะอย่างนั้น ศาลอื่นที่จะตั้งทีหลัง ประธานศาลอื่นยังมาเป็นกรรมการชี้ขาด แต่ศาลทหารซึ่งตั้งมาเกี่ยวกับประเทศชาติ คู่มากับศาลยุติธรรม แต่กลับไม่ได้รับความยุติธรรม การที่จะเพิ่มหัวหน้าสำนักศาลาการศาลทหารเข้าไปอีกสักคนหนึ่ง กระผมไม่เห็นว่าจะจัดรัฐธรรมนูญตรงไหน และยังเป็นการที่จะให้ความยุติธรรมต่อศาลทหารเป็นอย่างไร ถ้าเมื่อท่านยังยืนยันอย่างนั้น กระผมมีความรู้สึกอย่างชนิดที่ไม่สามารถจะลืมไปได้เลยว่า ทหารเราไม่ได้รับความเป็นธรรมด้วย เพราะฉะนั้น กระผมจึงเห็นว่า การที่ผู้แปรญัตติคือ พลเอก ศิริรินทร์ และคุณเกษมได้แปรญัตติไว้นั้น ถูกต้องแล้ว แม้กระทั่งประธานคณะกรรมาธิการท่านก็ยังพูดว่า ศาลทหารมีความสำคัญอะไรต่าง ๆ แต่เสร็จแล้วท่านก็ไม่ให้ กระผมจะเรียนให้ท่านทราบนะครับ ^{อันนี้}อาจจะนอกเรื่องไปสักนิดหนึ่ง นโยบายของรัฐบาลในการลดค่ารักษาพยาบาล ข้างนอกเขาเรียกนโยบายอะไรทราบไหมครับ เขาเรียกว่า นโยบายลดผลเมืองครับ เพราะฉะนั้นกระผมขอให้ท่านได้พิจารณาไหมครับ ขอขอบคุณครับ →

ประธานวุฒิสภา : เอาทหารอีกสักราย ทหารเรือ พลเรือเอก เกาเหล่หลัก
ครับ

พลเรือเอก เกาเหล่หลัก เจริญรุกษ์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา
ที่เคารพครับ กระผมคงจะใช้เวลาไม่มาก และก็จะไม่ย้อนไปถึงว่า ทำไมศาลทหารมีความ
จำเป็นอะไร ทุกคนก็ได้ฟังมาเต็มหูทั้ง ๒ ข้างเรียบร้อยแล้ว กระผมอยากจะกราบเรียน
อย่างนี้ครับ ในประเด็นสำคัญที่อ้างตรงที่ว่า ทำไมจึงไม่ใช่ชื่อลงไป ๑. บอกว่า
ชื่อไม่เหมือนกัน ท่านอนั้น ทหารเรามีชื่อไม่เหมือนคนอื่นเขา แต่ตำแหน่งหน้าที่การงาน
ของเราเหมือนกัน ยกตัวอย่าง ทหารเรือ ผู้บังคับการเรือ แล้วรองลงมาเขาไม่เรียกว่า
รองผู้บังคับการเรือ เขาเรียกว่า ต้นเรือ ถ้าจะเอาชื่อกันเป็นหลัก ต้นเรือก็เลขไม่ใช่รอง
ก็ทำอะไรไม่ได้ และเรื่องเหล่านี้เองครับเป็นประเด็นสำคัญซึ่งอยากจะให้ท่านที่เกี่ยวข้อง
ได้ทราบไว้ด้วยว่า ^{คือว่า}คอกใครคอกมัน เขามีชื่ออย่างไรก็เรื่องของเขาอย่างนั้น
แต่ว่าหน้าที่เหมือนกัน นี่ประการหนึ่ง

๓๒

ว. ๒ (ส. นิตินบัญญัติ)

มยุรี ๓๓/๒

ประการที่ ๒ เรื่องของการจัดรัฐธรรมนูญตามที่อ้างไว้ นั้น ในรัฐธรรมนูญ →
เขียนว่า “ประธาน” ก็จริงอยู่ กระผมนั่งตรงนี้ได้ฟังมาหลายครั้งแล้วว่า รัฐธรรมนูญนั้น
ไม่ใช่เป็นกฎหมายอาญา ไม่ใช่กฎหมายแพ่ง เป็นกฎหมายปกครอง ต้องมองให้รอบคอบ
เพราะฉะนั้นการตีความรัฐธรรมนูญไม่ได้ตีความเฉพาะตัวอักษร ต้องอ่านให้หมดทุกมาตรา
ต้องมองภาพโดยรวม เพราะฉะนั้นเมื่อมองตรงนี้ได้ รัฐธรรมนูญก็พูดว่าตรงนี้เป็นปัญหา →
ระหว่างศาลที่อาจจะเกิดขึ้นได้ ก็จะต้องมีใครสักคนหนึ่งเป็นตัวกลางที่จะมาชี้ แล้วศาลที่ว่า
นั้นก็ มี ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ รวมทั้งศาลทหารไว้ด้วย และก็บอกประธานศาล ก็คงจะหมายความว่า →
ถึงว่า ผู้ที่เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด หรือผู้พิพากษาของศาลนั้นเข้ามาเป็นประธานด้วย
แต่เคยดูใช้คำว่า “ประธาน” ท่านก็เลยบอกศาลทหารไม่มีประธาน เพราะฉะนั้นตีความ
ไม่ได้

ประการที่ ๓ ก็คือว่า ท่านบอกว่า ศาลทหารไปขึ้นอยู่กับกระทรวงกลาโหม →
ตรงนั้นกระผมเห็นว่า ไม่ใช่ข้อขัดข้อง แม้แต่ในรัฐธรรมนูญยังรับรองศาลทหาร ไม่ได้
รังเกียจว่าศาลทหารนั้นขึ้นอยู่กับกระทรวงกลาโหม หรือขึ้นกับสำนักงาน หรือขึ้นกับ
ข้าราชการประจำ รัฐธรรมนูญรับรองไว้ ไม่มีเหตุผลใดที่ท่านจะบอกมาตั้งข้อรังเกียจว่า →
ศาลทหารขึ้นกับตรงนั้นแล้วจะมาเป็นกรรมการไม่ได้ ไม่มีเหตุผลใด ๆ ทั้งสิ้นนะครับ →
เพราะว่ารัฐธรรมนูญก็ยังรับรองเอาไว้

ประการที่ ๔ ไม่มีอยู่ในที่ไหนเลยที่ว่าศาลทหารจะไม่ใช้ศาล เพราะว่
ในรัฐธรรมนูญก็บอกว่า เป็นศาล เมื่อเป็นศาลแล้วคดีของตัวเองก็ไม่ได้ไปนั่ง แต่คนอื่นยัง →
ไม่เกิดอาการนั่งได้ ก็อนึ่งได้ตั้งแต่ยังไม่ได้เกิดเลยนะครับ แต่ันเกิดจะแก่อยู่แล้วบอกนั่งไม่ได้ →
ทั้ง ๆ ที่เป็นคดีของตัวเอง และก็บอกว่า เพราะคุณไปขึ้นอยู่กับคนไหน รัฐธรรมนูญเป็น
กฎหมายสูงสุดบอกไม่เป็นไร รับรองไว้ ในบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ แต่ท่านกรรมการบอก
ไม่ได้ ผมบอกไม่ได้ กระผมก็ไม่เข้าใจว่า เป็นเช่นนี้ได้อย่างไร

ประการสุดท้าย อำนาจหน้าที่ท่านก็บอกว่า ไม่มีจะมีหรือ ทหารไม่มี →
อะไรเลย คงจะเป็นเรื่องของศาลยุติธรรมกับศาลปกครองมากกว่า แล้วที่ศาลอื่นยังไม่เกิดเลย
ทำไมท่านไปส่งไป ท่านคาดได้อย่างไรว่า จะมีหรือไม่มี เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว กระผมก็บอกว่า

๓๓

ว. ๒ (ส. นิติบัญญัติ)

มยู่รี ๓๓/๓

เหตุผลที่ท่านว่ามานั้น ถ้ากระผมนั่งเป็นศาล กระผมบอกฟังไม่ขึ้นครับ เมื่อฟังไม่ขึ้น
กระผมก็ตัดสินใจว่า ต้องใส่ ขอบคุณครับ

- ๓๔/๑

ประธานวุฒิสภา : เชิญอาจารย์ไพศาลครับ

นายไพศาล กุศลชัยวิสัย (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา
ที่เคารพ เพื่อนสมาชิก ผู้มีเกียรติ กระผมจะขอกราบเรียนสั้น ๆ ว่า ปัญหาที่สำคัญที่มี
ความเห็นไม่ตรงกันในกรรมาธิการชุดนี้ ดูระผมเองกราบเรียนว่า กระผมเป็นฝ่ายข้างน้อย
ที่มีความเห็นว่าประเด็นที่ขัดแย้งกันก็คือ การตีความรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๘ ใน
มาตรา ๒๕๘ นี้มีข้อความ กระผมขออนุญาตอ่านอีกครั้งหนึ่ง “กรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับ
อำนาจหน้าที่ระหว่างศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลทหาร หรือศาลอื่น” ถ้าดูตามนี้ที่
หมายความว่า ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลทหาร หรือศาลอื่น ให้พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด
โดยคณะกรรมการคณะหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยประธานศาลฎีกาเป็นประธาน ประธาน
ศาลปกครองสูงสุดและประธานศาลอื่น กระผมคิดว่าประโยคภาษาไทยตรงที่มีความหมาย
ครับ ประโยคแรกบทว่า “ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลทหาร หรือศาลอื่น” คำว่า
“ศาลอื่น” ในประโยคแรกมีความหมายว่า นอกจากศาลยุติธรรม ศาลปกครองหรือ
ศาลทหารแล้วบวกด้วยศาลอื่น แต่ในประโยคที่ ๒ บทว่า “คณะกรรมการคณะหนึ่ง
ซึ่งประกอบด้วย ประธานศาลฎีกาเป็นประธาน ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธาน
ศาลอื่น” ก็หมายความว่า ศาลอื่นนอกจากศาลฎีกาและศาลปกครองสูงสุดนั่นเอง
เพราะฉะนั้นคำว่า “ศาลอื่น” อันนี้ก็ย้อมศาลทหารอยู่ในคณะกรรมการวินิจฉัยข้อขัดแย้ง
ที่ว่านี้ แล้ว กระผมขออนุญาตกราบเรียนว่า นี่คือการอ่านกฎหมายที่กระผมมีความเข้าใจ
นะครับ นอกจากนั้นแล้วถ้อยคำที่บอกว่า “ประธานศาลฎีกา” นั้น ก็คือประมุขของ
ศาลยุติธรรม ท่านจะเห็นความหมาย ประธานศาลฎีกานั้นคือประมุขฝ่ายศาลยุติธรรม
ประธานศาลปกครองสูงสุด เอาละอันนี้ตรงเป็นว่า ประธานคือประมุขของศาลปกครองใน
ศาลปกครอง ส่วนประธานศาลอื่นนั้นก็แล้วแต่ว่าประมุขเขาจะเรียกชื่ออย่างไรต่างหาก
เพราะฉะนั้นกระผมโดยสรุปนะครับ ท่านที่เคารพ กระผมเองก็กราบเรียนด้วยความเคารพ
ว่า กระผมไม่เห็น ว่า ถ้าจะเติม “หัวหน้าสำนักตุลาการทหาร” เข้าไปตั้งที่ผู้สงวนความเห็น
เสนอเข้าไป จะเป็นการขัดรัฐธรรมนูญ ฉะนั้นด้วยความเคารพครับ กระผมเป็นฝ่ายข้างน้อย
นั่นจึงเห็นว่าไม่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญแต่ประการใด ขอบพระคุณครับ ท่านประธานฯ

ประธานวุฒิสภา : เชิญท่านอัครพรรับ

นายอัคร พร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา

ที่เคารพ กระผม อัคร พร จารุจินดา กรรมาธิการสรวีร ขออนุญาดกราบเรียนชี้แจงในเรื่องของ มาตรา ๔ นะครับ ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกานั้น ได้ระมัดระวังในเรื่อง การตรามาตรา ๔ เป็นอย่างมาก แล้วด้วยความเคารพว่า ในเมื่อมาตรา ๒๔๘ นั้น ^{คดี}ทุก การขัดกันของศาลต่าง ๆ เพราะฉะนั้นโดยหลักการที่ถูกต้อง ^{ที่}ก็ควรจะต้องมีตัวแทนของ ทุกศาลเข้าไปอยู่ในคณะกรรมการชุดนี้ แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจากกฎหมายฉบับนี้เป็น กฎหมายที่ออกตามมาตรา ๒๔๘ ซึ่งกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการไว้โดยเฉพาะ เฉพาะอยู่ในรัฐธรรมนูญ การตรากฎหมายในฉบับนี้จึงค่อนข้างกระทำการอย่างระมัดระวัง คณะกรรมการกฤษฎีกาในขณะนั้น ซึ่งก็คือกรรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๕ ซึ่ง ท่านประธานฯ ^{ท่าน}เป็นประธานอยู่ ก็ได้พิจารณาหาทางที่จะตีความในมาตรา ๒๔๘ เพื่อจะ หาทางที่จะให้ศาลทหาร ^{ที่}สามารถเข้ามาอยู่เป็นองค์กรหนึ่งในคณะกรรมการชุดนี้ ใน ระดับของคณะกรรมการโดยตำแหน่ง ^{หรือ} เพราะ ^{ว่า} เห็นอยู่ว่าศาลทหารนั้นก็จะต้องอยู่ ในร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วย แต่ด้วยความเคารพว่า เมื่อเป็นการตรากฎหมายตาม รัฐธรรมนูญ สิ่งที่จะเสนอร่างกฎหมายเข้ามาสู่สภาที่ดี ในการพิจารณาและรวมทั้งในการ พิจารณาของกรรมาธิการที่ ^{ท่าน} ก็ย่อมต้องมีความระมัดระวังว่า จะต้องไม่เสนอกฎหมายที่ อาจจะมีปัญหาในการตีความว่าขัดรัฐธรรมนูญในภายหลัง ฉะนั้นเมื่อดูในมาตรา ๒๔๘ นั้น เวลา ^{ที่}ศาลต่าง ๆ ที่มีอยู่นั้นจะ ^{ที่} โดยเฉพาะเจาะจงว่าชื่อศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลทหาร นอกเหนือจากศาลเหล่านั้นแล้วก็จะใช้คำว่า ศาลอื่น โดยตลอด และ ในขณะที่เดียวกัน ในมาตราเดียวกันของมาตรา ๒๔๘ นั้นเอง พอ ^{ที่}ถึง ^{ที่}องค์ประกอบของ คณะกรรมการ ^{ที่} ^{ที่}ศาลฎีกาเขียน ^{ที่}ศาลปกครองซึ่งยังไม่เกิด ต่อมาเกิด รัฐธรรมนูญก็เขียน ^{ที่}

แต่พอศาลทหารนั้นได้เว้นไว้ แล้วก็ข้ามไปใช้ประธานศาลอื่น ก็มีความกังวลว่า ถ้าผู้ร่างรัฐธรรมนูญนั้นประสงค์จะให้คณะกรรมการนั้นมืองค์ประกอบครบถ้วน การใส่ตำแหน่งของศาลทหารตามคุณศัพท์รัฐธรรมนูญ ไม่ใช่เป็นสิ่งที่ยากเย็นที่จะใส่ได้ แต่การที่ละเว้นและข้ามไปใช้คำประธานศาลอื่นนั้น อาจจะเป็นไปได้ว่ามีเจตนาตรง ๆ ว่า _____ มีเฉพาะ ๓ ประธานที่จะมีขึ้น โดยเหตุที่ถ้อยคำรัฐธรรมนูญมีการเขียนอย่างมีวิญญา และก็มีข้อจำกัดอย่างที่ทราบเรียบร้อยแล้ว ในการร่างกฎหมายฉบับนี้จึงจำเป็นต้องใช้ถ้อยคำเดิมตามรัฐธรรมนูญทั้งหมด โดยไม่พยายามที่จะเพิ่มเติมไปจากรัฐธรรมนูญ แต่เพื่อให้เป็นไปตามความประสงค์ที่ศาลทหารจะเข้ามาอยู่ในกระบวนการนี้ _____ ก็เลยเปิดช่องไปไหนมาตรา ๕ เรื่องผู้ทรงคุณวุฒิว่าจะต้องมาจากศาลทหารด้วย ๑ คน เป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการ ซึ่งก็จะมืองค์ประกอบหรือมีตัวแทนครบถ้วนทุกศาลที่มีอยู่ในปัจจุบัน นั่นคือสิ่งที่ตั้งคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณา _____ จนถึงคณะกรรมการก็จะพิจารณาในลักษณะเดียวกันว่า พยายามที่จะออกกฎหมายหรือเสนอกฎหมายในสิ่งที่เดินตามรัฐธรรมนูญให้มากที่สุดเพื่อจะไม่ให้กฎหมายนี้ถูกโต้แย้งในภายหลัง ผมขออนุญาตกราบเรียนข้อมูลครับ

ประธานวุฒิสภา : พอสมควรแล้วหรือยังครับ ผมจะขอหารือว่า สมควรจะเปิดอภิปรายหรือยังนะครับ เมื่อที่ _____ ให้โอกาสท่านรัฐมนตรี ท่านรัฐมนตรีไม่ _____ ชี้แจงท่านให้คนอื่นชี้แจง ผมขอหารือท่านสมาชิกฯ ก่อนนะครับ ท่านผู้ใดเห็นควร _____, เปิดอภิปราย กรุณายกมือขึ้น

(มีสมาชิกฯ ยกมือเป็นส่วนใหญ่)

ประธานวุฒิสภา : ขอคุณครับ ท่านผู้ใดเห็นควรเปิดอภิปรายต่อไป (มีสมาชิกฯ ยกมือ ๑ คน)

ประธานวุฒิสภา : มี _____ ได้ยกมือครับ คุณศิรินทร์จะสรุปใหม่ครับ มีสิทธิสรุปได้

พลเอก ศิรินทร์ รูปกล้า (รองประธานคณะกรรมการ) : ผมขออนุญาตสรุป ถ้าท่านประธานฯ จะกรุณาให้โอกาสผมจะขอเรียนชี้แจงว่า ความจริงแล้วโดยเจตนารมณ์ที่ผมสวนผู้ตั้งเรื่องนี้ไว้ _____ ก็เพื่อให้เป็นไปตามครรลองของควม _____

๓๓

ว. ๒ (ส. นิติบัญญัติ)

ภavana ๓๕/๒

ยุติธรรม ^{แล้ว} ไม่ให้เกิดปัญหาขึ้นในกระบวนการของศาลตามที่ผมได้กล่าวไปแล้ว แต่ว่า
 เมื่อเราเข้าแจ้งแล้วจะเห็นได้ว่า ข้อดีที่เราจะใส่ลงไปในด้านของศาลทหรนั้น รู้สึก
 ว่าจะเป็นเรื่องที่จะต้องทำแล้วให้เกิดความเป็นธรรมในกระบวนการศาล คำชี้แจงของ
 คณะกรรมาธิการเสียงข้างมากนั้น ผมคิดว่าฟังดูแล้วก็ไม่ขึ้น ^{แล้ว} แต่ตลอดจนการพิจารณา
 กฎหมายของ ~~รัฐ~~รัฐบาลหรือที่เสนอมาเมื่อเช้านั้น เราก็มีการทำคดีรัฐธรรมนูญ
 มาตรา ๒๑๑ กับมาตรา ๒๑๕ ซึ่งท่านประธานฯ ก็ได้ชี้มาว่า ต้องคิดอย่างหนึ่ง
 ส่วนอะไรจะเกิดขึ้นนั้นให้ไปเกิดข้างหน้า เราก็ทำมาแล้ว สถานีก็ทำมาแล้ว
 เพราะฉะนั้นถ้าสถานีจะทำความถูกต้อง เพื่อให้ฝ่ายทหารได้มีโอกาสเข้ามา
 ผมก็คิดว่าเราก็ควรจะทำให้เกิดความถูกต้องโดยไม่ต้องมาคำนึงถึงว่า รัฐธรรมนูญนี้มี
 อย่างไร เพราะเราทราบกันแล้วรัฐธรรมนูญนี้มีปัญหา ท่านรัฐมนตรีในฐานะ
 กรรมาธิการเสียงข้างมาก ท่านได้กรณายกมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ โดยกล่าวว่า
 กฎหมายใด ๆ กฎหรือข้อบังคับใด ๆ ที่ขัดแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอัน
 ใช้ไม่ได้ ผมอยากจะทำกรรมาธิการให้ท่านลงไปดูมาตรา ๑ ^{ใช้} ^{กับ} ในเมื่อไม่มีบท
 บัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้บังคับในกรณีใด ให้วินิจฉัยกรณีนั้นไปตามประเพณี
 การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ศาลมีไหมครับ
 ในการปกครองระบอบประชาธิปไตยมีครับ เราพิจารณาได้ไหมครับ ได้ครับ ถ้าเราจะ
 พิจารณากัน ผมขอฝากไว้แค่นี้และขอขอบคุณท่านประธานฯ ครับ

ประธานวุฒิสภา : ผมจะขอมติที่ประชุม ^{แล้ว} รับว่า จะเห็นชอบด้วย
 กับคำแปรญัตติของผู้สงวนหรือไม่ คือ เห็นด้วยกับคุณศิรินทร์หรือไม่ เชิญลงคะแนนได้
 ครับ

(มีสมาชิกฯ เห็นด้วย ๖๕ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑๑ คะแนน)

ประธานวุฒิสภา : เห็นด้วย ๖๕ ไม่เห็นด้วย ๑๑ ต่อข้อที่ขอแปรไว้
 คือเติมในมาตรา ๕ ใช้ไหมครับ ใช้คำว่าอย่างไร ^{ใช้} ^{กับ} หัวหน้าสำนักตุลาการทหาร
 หรือตุลาการศาลทหาร ตำแหน่งจริง ๆ คืออะไรครับ

๓๘

ว. ๒ (ส. นิติบัญญัติ)

ภavana ๓๕/๓

พลเอก ศิริรินทร์ ชูปลกล้า (รองประธานคณะกรรมการ) : ตำแหน่ง
ที่จริงนั้นคือ “หัวหน้าสำนักตุลาการทหาร” ----->

ประธานวุฒิสภา : ส่วนคำอื่น ๆ นั้นก็ว่ามีวิธีการเขาแก้แล้วนะครับ - ->
เชิญต่อไปครับ

- ๓๖/๑

นายจ่านงค์ สวมประจำ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการวุฒิสภา) : มาตรา ๕ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๖ มีการแก้ไข

ประธานวุฒิสภา : คุณวิชัย

นายวิชัย โดสุวรรณจินดา : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
ผม วิชัย โดสุวรรณจินดา สมาชิกวุฒิสภา ขออนุญาตเรียนตามคณะกรรมการใน
มาตรา ๖ นะครับ ซึ่งคณะกรรมการได้ตัด (๓) ออก ซึ่งหมายความว่า กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒินั้นสามารถจะเป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำได้ ไม่ว่าจะ
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๑) (๒) และ (๓) ของมาตรา ๕ ซึ่งก็คือผู้ได้รับเลือกจากศาลฎีกาก็ดี
จากศาลปกครองสูงสุดก็ดี ศาลทหารสูงสุดก็ดี รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิอื่นด้วย อันนี้ย่อจะ
เรียนถามเพื่อความชัดเจนนะครับ หมายความว่า เรายอมให้ผู้พิพากษาหรือว่า
ตุลาการนี้ไปเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่
ระหว่างศาลได้ใช่ไหมครับ แล้วที่ไปแก้ไขใน (๖) ที่บอกห้ามกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
เป็นกรรมการผู้จัดการที่ปรึกษา ลูกจ้างหรือตำแหน่งอื่นที่คล้ายคลึงกันในบริษัทห้างหุ้นส่วน
หรือธุรกิจเอกชนในรูปแบบอื่น หมายความว่า ถ้าเป็นลูกจ้างที่เ็นไม่ได้ แต่ถ้าเป็นลูกจ้าง
ของบริษัทหรือกิจการที่ไม่แสวงหากำไร อย่างที่เรียกว่า เอ็น.จี.โอ. (NGO) เช่น สมาคม
หรือมูลนิธิต่าง ๆ นั้นจะเข้า (๖) หรือไม่ ก็ขออนุญาตเรียนถามเพื่อความชัดเจนใน
มาตรา ๖ ครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณจรัญครับ

นายจรัญ ภักดีธนากุล (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา
ที่เคารพครับ กระผม จรัญ ภักดีธนากุล ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการครับ คำว่า
ลูกจ้างใน (๖) ของมาตรา ๖ นี้จะหมายถึงลูกจ้างของหน่วยงานที่ไปทางธุรกิจเท่านั้นนะครับ
ถ้าท่านอ่านถ้อยคำในตอนท้ายที่ขีดเส้นใต้ไว้ก็จะใช้คำว่า “บริษัท” ซึ่งเป็นในบริษัท
ห้างหุ้นส่วนหรือธุรกิจเอกชนในรูปแบบอื่น เพราะฉะนั้นถ้าเป็นหน่วยงานเอกชนที่ไม่
แสวงหากำไร ที่เรียกว่า นอนโพรฟิตเมคกิงเอนทิตี (Non-profit Making Entity) ก็ไม่รวม
อยู่ในข้อห้ามใน (๖) นี้ครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณวิชัยครับ

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
 ผมยังคิดว่า การแก้ไข (๖) นั้นจะเป็นการแก้ไขที่ครอบคลุมกว้างมากเกินไป →
 เพราะร่างเดิมห้ามเฉพาะคนที่ เป็นกรรมการผู้จัดการ หรือที่ปรึกษา หรือตำแหน่งอื่นที่
 คล้ายคลึงกันเท่านั้น ไม่ได้ไปรวมถึงลูกจ้างด้วย ที่นี้ถ้าไปคลุมถึงลูกจ้าง ก็คือ ทุกคน →
 ก็อยู่ในกิจการธุรกิจเอกชนทั้งหมด ซึ่งผมคิดว่า น่าจะไม่ถูกต้องนะครับ แต่ต้องไป →
 เปิดโอกาสให้ราชการมาเป็นได้ แต่ว่าเอกชนซึ่งอาจจะมีความรู้ความสามารถทั้งหมดเลย
 ผมคิดว่า ผมไม่เห็นด้วยกับการแก้ไข (๖) นะครับ ขอเสนอให้คงไว้ตามร่างเดิมครับ - →

ประธานวุฒิสภา : ถ้าอย่างนั้นก็ต้องขอมติ นะครับว่า จะเห็นชอบ - →
 ด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของคณะกรรมการหรือไม่ นะครับ คราวนี้ใช้ร่างของ →
 กรรมการที่แกะนั้นเป็นหลัก นะครับ ถ้าเห็นชอบด้วยก็กดไปว่า เห็นชอบ ไม่เห็นชอบด้วย
 ก็กดไปว่า ไม่เห็นชอบ นะครับ เชิญลงคะแนนได้ครับ

(มีสมาชิก เห็นด้วย ๓๖ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๕ คะแนน)

ประธานวุฒิสภา : เสียงข้างมากเห็นด้วยนะครับ ต่อไปครับ

นายจ่านงค์ สวมประคำ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการวุฒิสภา) : มาตรา ๖ มีการแก้ไข มาตรา ๘ และมาตรา ๙ ไม่มีการแก้ไข
 มาตรา ๑๐ มีการแก้ไข มาตรา ๑๑ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๒ มีการแก้ไข มาตรา ๑๓
 ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๔ มีการแก้ไข มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ ไม่มีการแก้ไข
 มาตรา ๑๗ มีการแก้ไข มาตรา ๑๘ มีการแก้ไข มาตรา ๑๙ มีการแก้ไข มาตรา ๒๐
 ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒๑ มีการแก้ไข

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณวิชัยครับ

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
 ผม วิชัย โสสุวรรณจินดา ขออนุญาตที่จะเสนอมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๑ นั้นตามร่างเดิม →
 ขอให้ท่านประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมาธิการแก้ไขเป็น →
 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ผมขอจะขอเรียนย้อนไปว่า ในกฎหมาย
 อื่น ๆ ซึ่งเป็นองค์กฤษฎีระตามรัฐธรรมนูญ เราจะกำหนดให้หัวหน้าหรือประธานสูงสุดของ
 องค์การนั้นเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ อย่างเช่น พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง
 ก็ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้
 เป็นเรื่องของการพิจารณากำหนดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลก็น่าจะให้ผู้ซึ่งเป็นประธานของ
 คณะกรรมการชุดนี้เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ ก็คือควรจะให้เป็นประธานศาลฎีกา →
 รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ตามร่างเดิม ก็ขออนุญาตเสนอว่า ขอให้คงไว้ตามร่างเดิม
 ครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญกรรมาธิการอัครพรครับ

นายอัครพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา
 ที่เคารพ กระผม อัครพร จารุจินดา กรรมาธิการครับ ความจริงก็เคยพิจารณาหลายครั้งแล้ว →
 ว่า โดยระบบกฎหมายนั้นมาตราการรักษาการหมายถึงการกำหนดตัวบุคคลที่จะต้องรับผิดชอบ
 งานนี้คือสภาว่า กฎหมายนี้สามารถที่จะดำเนินการได้ตามความมุ่งหมายหรือตามเจตนารมณ์
 ที่ตราขึ้นหรือไม่ ซึ่งผู้รักษาการตามกฎหมายนั้นจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อสภาในการที่จะ
 ชี้แจงต่าง ๆ ในการเสนอแก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายต่าง ๆ เพราะฉะนั้นโดยระบบที่
 ถูกต้องนั้นก็ให้ฝ่ายบริหารเป็นผู้รักษาการมาโดยตลอด สำหรับกฎหมายที่ผ่าน ๆ มานั้น
 เนื่องจากมีการจัดตั้งองค์กฤษฎีระและมีความคิดอาจจะแตกต่างไปจากแนวทางปฏิบัติที่
 ผ่านมาก็เลยให้ตัวประธานองค์กฤษฎีระนั้นเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายนั้นไป สำหรับกฎหมาย →
 ฉบับนี้ที่มีข้อแตกต่างไปเพราะไม่ได้มีการจัดตั้งองค์กฤษฎีระขึ้นมาใหม่ เป็นเรื่องที่ย้อน
 ให้ตัวแทนของแต่ละศาลทุกศาล ไม่ใช่ของศาลยุติธรรม ไม่ใช่ของศาลปกครอง หรือไม่ใช่
 ของศาลอื่น หรือศาลทหารทั้งสิ้น แต่เป็นการรวมของประธานศาลต่าง ๆ รวมทั้ง
 ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อจะมานั่งวินิจฉัยปัญหามันขึ้น เพราะฉะนั้นจะไม่มียกองค์กฤษฎีระหรือองค์ก →
 ในรูปแบบที่แตกต่างไปจากที่มีอยู่ในปัจจุบัน การรักษาการ ในเมื่อเป็นตัวแทนมาจากศาล

๘๒

ว. ๒ (ส. นิติบัญญัติ)

วันพุธ ๓๑/๒

ต่าง ๆ คณะกรรมการเห็นว่าควรจะให้นายกรัฐมนตรีในฐานะผู้บริหารสูงสุดอำนาจในฝ่ายบริหารนั้นเป็นผู้ดูแลกฎหมายนี้ ดูแลทั้งการให้ปฏิบัติตามกฎหมายนี้โดยถูกต้อง ดูแลทั้งความรับผิดชอบต่อสภาในฐานะผู้รักษาการตามกฎหมาย ขออนุญาตกราบเรียนครบ

ประธานวุฒิสภา : คุณวิชัยยังคิดใจใหม่ครับ เชิญครับ

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : ท่านประธานฯ ครับ ถ้าดูตามกฎหมายนี้ทั้งหมดยังไม่เห็นว่ามีส่วนไหนที่ท่านนายกรัฐมนตรีจะเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย เพราะว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเลือกตั้งกันมาก็มาจากหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของศาลยุติธรรม เรื่องของศาลทหาร เรื่องของศาลปกครอง และเมื่อคัดเลือกกันเสร็จแล้วประธานกรรมการก็คือประธานศาลฎีกา ที่ประกาศรายชื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในราชกิจจานุเบกษา เพราะฉะนั้นถ้าไปให้ท่านนายกรัฐมนตรีมารับผิดชอบและท่านไม่ได้เกี่ยวข้องอะไรด้วย ศาลว่าอย่างไรก็ว่ากันไป คณะกรรมการชุดนี้ดำเนินการอย่างไรก็ว่ากันไป แล้วท่านนายกฯ ก็จะไปทราบได้อย่างไร อันนี้ผมอยากจะยกคำอภิปรายของ ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมในการประชุมเมื่อวันที่แล้วซึ่งท่านอยู่ที่นั่นด้วย ท่านบอกว่า เห็นด้วยกับที่ให้ประธานศาลปกครองเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครอง เพราะว่า ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีไม่ได้เกี่ยวข้อง จะให้มารักษาการท่านจะต้องมารับผิดชอบด้วย เพราะฉะนั้นในประเด็นเรื่องเดียวกัน ลักษณะอย่างเดียวกันนี้ผมขอยืนยันว่า มาตรา ๒๑ นั้นขอให้เป็นประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ในฐานะซึ่งท่านเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายฉบับนี้ครับ

ประธานวุฒิสภา : ถ้าอย่างนั้นผมขอมติที่ประชุมจะครับว่า จะเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของคณะกรรมการหรือไม่นะครับ เชิญลงคะแนนได้ครับ

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : ท่านประธานฯ ครับ ขอช่วยย้ำอีกทีนะครับ
ฉันเห็นด้วยกับผมหมายความว่าต้องลงเห็นด้วยใจใหม่ครับ

ประธานวุฒิสภา : ไม่มีความเห็นด้วยของคุณ เพราะว่าคุณไม่ได้แปรญัตติ

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : หมายความว่าคงไว้ตามร่างเดิม

ประธานวุฒิสภา : ใช่ครับ

๘๓

ว. ๒ (ส. นิตินัยญาติ)

ปฏิทินพร ๓๓/๓

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : ถ้าคงไว้ตามร่างเดิมก็คิดว่าเห็นด้วย
ประธานวุฒิสภา : คือถ้าเห็นด้วยกับการแก้ไขของกรรมาธิการก็คิดว่าเห็นด้วย
เห็นด้วย ถ้าไม่เห็นด้วยกับกรรมาธิการก็ถอยกลับไปร่างเดิมก็ต้องลงว่า ไม่เห็นด้วย ครับ
(มีสมาชิก เห็นด้วย ๔๒ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑๓ คะแนน)
ประธานวุฒิสภา : เห็นด้วยกับกรรมาธิการเสียงข้างมากครับ เป็นอัน
จบวาระที่ ๒ มีแก้ไขถ้อยคำผิดใด ๆ ไหมครับ
(ไม่มีสมาชิก ขอแก้ไข)
ประธานวุฒิสภา : ไม่มี ผมจะขอมติในวาระที่ ๓ ว่า จะเห็นชอบด้วยการ
การแก้ไขเพิ่มเติมของคณะกรรมการทั้งฉบับนี้หรือไม่ครับ เชิญลงคะแนนได้ครับ
(มีสมาชิก เห็นด้วยเป็นเอกฉันท์)
ประธานวุฒิสภา : เห็นชอบด้วยเป็นเอกฉันท์ครับ ขอขอบคุณ
คณะกรรมการมากครับ
วันนี้หมดระเบียบวาระแล้ว ผมขอขอบคุณทุกท่านครับ ผมขอปิดประชุม
ครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๕๐ นาฬิกา

ผู้จกรายงานการประชุม

สุภาภรณ์	มาลัยทัต	ละไม	สุวรรณพิทักษ์
ทิพรรัตน์	แก้วสุโข	สมบูรณ์	ข้างกระแสรี่
สรยุทธ	ปสิมถนอม	ทิพวรรณ	พูนทรัพย์
นนทพร	แก้วมะเร็ง	ศุภลักษณ์	โสภาสินิจ
ศรัญญา	ศตะภัก	สิริวรรณ	โชติพันธุ์
วิมล	แจ้งอัถละ	มยุรี	แก่นสาร
อรสา	เจียมเจริญ	ภาวณา	ภักนิตรพัน
ศุวิมล	มหาจำปา	ปวีณ์พร	มีสมเพิ่ม
สุชาดา	ภมะธราภา	ศิริลักษณ์	ภาพพระหัตถ์
ลัดดาวัลย์	รัตนบุรี	ดวงทิพย์	อินบุญนะ
รุจิรา	เนตรบุตร		

ฝ่ายขวาเลข กองการพิมพ์

คณะกรรมการบริหารราชการประชุมและพิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับ

ลำดับที่	รายชื่อคณะกรรมการ	ลายมือชื่อ
๑.	พลเอก วิชิต ปุณยะวัฒน์ ประธานคณะกรรมการ	
๒.	นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล รองประธาน คนที่หนึ่ง	
๓.	นายศิริ เกวลินศฤงค์ รองประธาน คนที่สอง	
๔.	พลอากาศเอก จรรยา สุคนทรทรัพย์	
๕.	นายจันทน์ ทองประเสริฐ	
๖.	นายชัยเขต สุนทรพิพิธ	
๗.	พลเรือเอก ทวีศักดิ์ ศรีประยูร	
๘.	พลเรือเอก บัณฑิตย์ หุณหะเวิน	
๙.	พลเอก บุลฤทธิ์ ทรพรทรานนท์	
๑๐.	นายประยอม ซองทอง	
๑๑.	นายขงยุทธ เลอถก	
๑๒.	นายสมหมาย สุรกุล	
๑๓.	นายสิงห์โต จ่างตระกูล	
๑๔.	นางสุกัญญา ชลศึกษ์	
๑๕.	นางสาวสุคนธ์ กาญจนาลัย	
๑๖.	พลเรือเอก สุวัชชัย เกษมสุข	
๑๗.	นายพินิต อารยะศิริ เลขานุการคณะกรรมการ	

ตรวจแล้ว วันที่..... ๓๐ เดือน..... พ.ศ. ๒๕๖๖

สกรับรองในคราวประชุม
ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๖

ประธานวุฒิสภา

Legislative Institutional Repository of Thailand